

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๖๐

วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐

อ.พ.๒๗/๒๕๖๐

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรีชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. มีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยในการจัดทำ การกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลาที่จะบรรลุเป้าหมาย และสาระที่พึงมีในยุทธศาสตร์ชาติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ และกฎหมายดังกล่าวต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึงด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. มีเนื้อหารวมจำนวน ๒๙ มาตราสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามศัพท์ ดังนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

“แผนแม่บท” หมายความว่า แผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานที่เป็นของรัฐไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือในรูปแบบอื่นใด และไม่ว่าจะเป็นองค์กรในฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ หรือเป็นองค์กรอิสระหรือองค์กรอัยการ

“หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้

(๑) หัวหน้าส่วนราชการที่เป็นนิติบุคคลหรือผู้บริหารท้องถิ่น ผู้อำนวยการหรือผู้บริหารสูงสุดที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐวิสาหกิจหรือองค์การมหาชน หรือหัวหน้าหรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานของรัฐในรูปแบบอื่น สำหรับหน่วยงานของรัฐในฝ่ายบริหาร

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือหัวหน้าหน่วยงาน สำหรับสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือหน่วยงานที่เป็นนิติบุคคลที่อยู่ในกำกับของประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี

(๓) ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด หรือประธานศาลรัฐธรรมนูญ สำหรับองค์กรฝ่ายตุลาการ

(๔) คณะกรรมการหรือคณะบุคคลที่เป็นองค์กรอิสระและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน สำหรับองค์กรอิสระ

(๕) อัยการสูงสุด สำหรับองค์กรอัยการ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(ร่างมาตรา ๓)

๒. กำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๓. หมวด ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ

๓.๑ กำหนดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่า ๒๐ ปี เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน โดยกำหนดให้การประกาศใช้ให้ทำเป็นประกาศพระบรมราชโองการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา รวมทั้งกำหนดสภาพบังคับของยุทธศาสตร์ชาติไว้ว่า เมื่อมีการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติแล้ว ยุทธศาสตร์ชาติมีผลผูกพันคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ โดยการกำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และแผนอื่นใด ตลอดจนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และกำหนดให้คณะรัฐมนตรีมีหน้าที่กำกับดูแลและสนับสนุนให้หน่วยงาน

ของรัฐดำเนินการดังกล่าวด้วย สำหรับกรณีที่หน่วยงานของรัฐเป็นองค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระหรือองค์กรอัยการ กำหนดให้คณะกรรมการกำหนดให้คณะกรรมการกำหนดโดยใช้วิธีการประสาน การปรึกษา หรือเสนอแนะต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐขององค์กรดังกล่าว (ร่างมาตรา ๕)

๓.๒ กำหนดให้ยุทธศาสตร์ชาติพึงมีสาระตามที่กฎหมายกำหนดเป็นอย่างน้อย ประกอบด้วย ๑) วิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศ ๒) เป้าหมายการพัฒนาประเทศในระยะยาว โดยอย่างน้อยต้องมีเป้าหมายด้านความมั่นคงของประเทศ ด้านคุณภาพและความเป็นอยู่ของประชาชน และด้าน บทบาทของรัฐที่มีต่อประชาชน รวมทั้งกำหนดระยะเวลาและตัวชี้วัดในดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย และ ๓) ยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ (ร่างมาตรา ๖)

๓.๓ กำหนดให้การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติต้องคำนึงถึงผลประโยชน์แห่งชาติ ความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาประเทศ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล และเป้าหมายการปฏิรูปประเทศตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ โดยใช้ ข้อมูลความรู้ที่ผ่านการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ อย่างรอบคอบ การวิเคราะห์แนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงในอนาคต และการให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย การจัดทำ การรับรู้ เข้าใจ และยอมรับที่จะเป็นเจ้าของยุทธศาสตร์ชาติร่วมกัน (ร่างมาตรา ๗)

๓.๔ กำหนดให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติต้องจัดให้ประชาชนทุกภาคส่วน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ โดยจัดให้มีการรับฟังความเห็นของ ประชาชนตามวิธีการที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติกำหนดซึ่งต้องใช้วิธีการที่ประชาชนสามารถ เข้ามามีส่วนร่วมได้สะดวกและทั่วถึง และต้องแสดงข้อมูลที่เพียงพอแก่การที่ประชาชนจะเข้าใจ และสามารถแสดงความคิดเห็นได้ด้วย เพื่อนำมาใช้จัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติและเมื่อจัดทำ ร่างยุทธศาสตร์ชาติด้านต่าง ๆ แล้วเสร็จเบื้องต้น (ร่างมาตรา ๘)

๓.๕ กำหนดให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอร่างยุทธศาสตร์ชาติที่ดำเนินการ จัดทำแล้วเสร็จต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ก่อนเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพิจารณา ให้ความเห็นชอบตามลำดับ เมื่อรัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ที่ได้รับความเห็นชอบนั้นขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมเพื่อมีพระบรมราชโองการประกาศใช้เป็นยุทธศาสตร์ ชาติต่อไป (ร่างมาตรา ๙)

๓.๖ กำหนดให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแต่ละด้านต้องจัดทำแผนแม่บท เพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติภายหลังได้มีการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติแล้ว โดยคำนึงถึง ความสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศเสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะรัฐมนตรี ให้ความเห็นชอบก่อนประกาศในราชกิจจานุเบกษาและบังคับใช้ต่อไป โดยให้มีผลผูกพันหน่วยงานของ รัฐที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนแม่บทนั้น รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทด้วยและกำหนดให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะรัฐมนตรีก่อนดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติม แผนแม่บทในกรณีที่คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเห็นว่ามีความจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติม

แผนแม่บทที่ได้มีการประกาศใช้แล้วให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงหรือความจำเป็นของประเทศ
(ร่างมาตรา ๑๐)

๓.๗ กำหนดหลักเกณฑ์การแก้ไขเพิ่มเติมยุทธศาสตร์ชาติ โดยให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติจัดให้มีการทบทวนยุทธศาสตร์ชาติทุก ๕ ปี หรือในกรณีที่เห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมยุทธศาสตร์ชาติให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกหรือสถานการณ์ของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปจนไม่สามารถหรือไม่เหมาะสมที่จะดำเนินการตามเป้าหมายหรือยุทธศาสตร์ด้านหนึ่งด้านใดได้ โดยการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวต้องขอความเห็นชอบจากรัฐสภา ก่อน และเมื่อได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมยุทธศาสตร์ชาติตามกระบวนการที่กฎหมายกำหนดแล้ว ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ชาติที่ใช้บังคับอยู่ (ร่างมาตรา ๑๑)

๔. หมวด ๒ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

๔.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และองค์ประกอบของคณะกรรมการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๒)

๔.๒ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๕ ปี และกำหนดให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่ รวมทั้งอาจได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้อีก (ร่างมาตรา ๑๓)

๔.๓ กำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (ร่างมาตรา ๑๔)

๔.๔ กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ (ร่างมาตรา ๑๕)

๔.๕ กำหนดให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะ เพื่อพิจารณาจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติในด้านต่าง ๆ โดยแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ จำนวนไม่เกิน ๑๕ คน โดยคำนึงถึงความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและความหลากหลายของช่วงอายุ และในกรณีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมหรือภารกิจขององค์กรอิสระ ให้แต่งตั้งผู้แทนจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมหรือองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการด้วย (ร่างมาตรา ๑๖)

๔.๖ กำหนดให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๗)

๔.๗ กำหนดให้การประชุมของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และคณะอนุกรรมการ เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติกำหนด และในการประชุมของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้กำหนดห้ามประธานกรรมการและรองประธานกรรมการมอบหมายบุคคลอื่นมาประชุมแทน (ร่างมาตรา ๑๘)

๔.๘ กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและคณะอนุกรรมการเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติกำหนด (ร่างมาตรา ๑๙)

๔.๙ กำหนดให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ มีอำนาจขอให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จ้างบุคคล สถาบันการศึกษา หรือสถาบันที่มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย เพื่อดำเนินการศึกษาค้นคว้าและจัดทำรายงานในเรื่องที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเห็นว่ามีความจำเป็นต้องได้ข้อมูลหรือศึกษาเป็นการเฉพาะ โดยกำหนดให้วิธีการจ้าง ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่นของบุคคลหรือสถาบันที่ได้รับการว่าจ้างนั้นเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติกำหนด (ร่างมาตรา ๒๐)

๔.๑๐ กำหนดให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ รองประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ กรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ประธานกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ กรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ อนุกรรมการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและอนุกรรมการของคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ได้รับค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (ร่างมาตรา ๒๑)

๔.๑๑ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ (ร่างมาตรา ๒๒)

๕. หมวด ๓ การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล

๕.๑ กำหนดให้คณะรัฐมนตรีวางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ โดยข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ ให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติประสานและปรึกษากับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐขององค์กรดังกล่าวด้วย (ร่างมาตรา ๒๓)

๕.๒ กำหนดให้มีการรายงานผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ดังนี้

๕.๒.๑ ให้หน่วยงานของรัฐรายงานผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติภายในเวลาและตามรายการที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนด

๕.๒.๒ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติของหน่วยงานของรัฐเป็นประจำทุกปีเสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรี หัวหน้าองค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ

หรือองค์กรอัยการและรัฐสภาทราบ ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานจากหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ได้กำหนดรายละเอียดที่ต้องระบุในรายงานเป็นอย่างน้อย ประกอบด้วย ความก้าวหน้าของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ

๕.๒.๓ ให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอรายงานเป็นการเฉพาะเรื่องต่อรัฐสภาเพื่อทราบ ตามที่คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเห็นว่าเหตุอันควรรายงานให้รัฐสภาทราบเป็นการเฉพาะเรื่อง (ร่างมาตรา ๒๔)

๕.๓ กำหนดมาตรการในกรณีมีการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาพิจารณารายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำปีหรือรายงานเฉพาะเรื่องที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอแล้วเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงหรือไม่แจ้งการดำเนินการให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติทราบภายในกำหนดเวลาโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภามีมติส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี และหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาที่มีมูลให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาสั่งให้ผู้นั้นพักราชการหรือพักงาน หรือสั่งให้ออกจากราชการหรือออกจากงานไว้ก่อน หรือสั่งให้พ้นจากตำแหน่งต่อไป (ร่างมาตรา ๒๕)

๕.๔ กำหนดมาตรการในกรณีมีการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท ในกรณีที่ปรากฏต่อคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติว่า มีการดำเนินการใดของหน่วยงานของรัฐไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแจ้งหน่วยงานของรัฐนั้นทราบถึงความไม่สอดคล้องและข้อเสนอในการแก้ไขปรับปรุง หากหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงหรือไม่แจ้งผลการดำเนินการภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติรายงานต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติทราบเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ หรือแจ้งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เป็นองค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป ถ้าหากหน่วยงานของรัฐนั้นไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป (ร่างมาตรา ๒๖)

๕.๕ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เผยแพร่รายงานที่ได้รับจากหน่วยงานของรัฐ รายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปีและรายงานเป็นการเฉพาะเรื่องให้ประชาชนทราบทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งกำหนดกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจัดให้มีวิธีการที่ประชาชนซึ่งพบหรือเห็นว่าหน่วยงานของรัฐหน่วยใดไม่ดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท

สามารถแจ้งเหตุดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทราบได้ โดยสะดวกและรวดเร็ว (ร่างมาตรา ๒๗)

๖. บทเฉพาะกาล

๖.๑ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับการดำเนินการในวาระเริ่มแรกในกรณีการแต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้การดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแล้วเสร็จภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒๘)

๖.๒ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับการดำเนินการในวาระเริ่มแรกในระหว่างอายุของ วุฒิสภามาตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนุญฯ ที่มีกำหนด ๕ ปี ว่า ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐดำเนินการ ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บทซึ่งเป็นผลมาจากมติคณะรัฐมนตรี หรือเป็นการ ดำเนินการของคณะรัฐมนตรีโดยตรง ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแจ้งให้คณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ชาติและวุฒิสภาทราบ เพื่อให้วุฒิสภาดำเนินการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูป ประเทศเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และในกรณีที่วุฒิสภามีประเด็นปัญหาว่ามติคณะรัฐมนตรีหรือการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีนั้น เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ กำหนดให้วุฒิสภาเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อวินิจฉัยโดยเร็ว หากศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติคณะรัฐมนตรีหรือการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี ดังกล่าวเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป โดยให้ฟังข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายตามที่ปรากฏ ในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ (ร่างมาตรา ๒๙)

บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

พ.ศ.

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจ ตามความในมาตรา ๖๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มีวัตถุประสงค์เพื่อ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ การกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลาที่จะบรรลุ เป้าหมาย สาระที่พึงมีในยุทธศาสตร์ชาติ และกลไกการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งกำหนดการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึงในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งนี้ เนื่องจากการดำเนินการ ตามโครงการและแผนต่าง ๆ ของรัฐที่ผ่านมา ยังไม่เคยมีการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาประเทศ ในระยะยาวเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้เกิดการปฏิบัติที่สอดคล้องและบูรณาการกัน จนทำให้ทิศทางและแนวทางในการพัฒนาประเทศขาดความชัดเจน ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหาร

ราชการแผ่นดินและการใช้งบประมาณแผ่นดิน ดังนั้นการตราร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น จะทำให้เกิดผลดีดังนี้

๑. รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือในรูปแบบอื่นใด รวมทั้งองค์กรในฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระหรือองค์กร อัยการ ได้มีกรอบในการกำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนต่าง ๆ และการ จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณเป็นไปอย่างสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ส่งผลให้ทิศทางและแนวทางในการพัฒนาประเทศมีความชัดเจน สอดคล้องและบูรณาการยิ่งขึ้น รวมทั้ง มีความต่อเนื่องในระยะยาวและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการดำเนินการปฏิรูปประเทศ เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๒๐ ปี รวมทั้งสามารถยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้

๒. การเปิดโอกาสให้ประชาชนและหน่วยงานของรัฐทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมใน กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์ชาติ ทำให้ยุทธศาสตร์ชาติได้รับการยอมรับและมีพันธะผูกพันที่จะนำไปปฏิบัติ อันจะทำให้เกิดเป็นพลังผลักดันให้การดำเนินการตามแผนต่าง ๆ ของรัฐเป็นไปตามเป้าหมาย และมีทิศทางร่วมกันในการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมเป็นไปโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ แห่งชาติ ความต้องการของประชาชนและความจำเป็นในการพัฒนาประเทศ สอดคล้องกับหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล

๓. การพัฒนาประเทศภายใต้แผนต่าง ๆ ของรัฐที่มีความสอดคล้อง บูรณาการและมี แนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน ทำให้ผู้ประกอบการสามารถกำหนดแนวทางและแผนทางธุรกิจในการ ประกอบกิจการได้โดยสะดวกและมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

๔. การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทที่ชัดเจน จะทำให้เกิดการบูรณาการ แผนต่าง ๆ ของรัฐและการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ซึ่งทำให้รัฐสามารถ ควบคุมและลดการสูญเสียบประมาณโดยไม่จำเป็นได้มากขึ้น และเกิดประสิทธิภาพในการใช้จ่าย งบประมาณยิ่งขึ้น

ข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.

๑. การที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้รับมอบหมาย ให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติเพื่อดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ทำให้สำนักงานฯ มีภาระงานเพิ่มขึ้น ซึ่งต้องพิจารณาเพิ่มกรอบอัตรากำลังหรือปรับโครงสร้างองค์กรเพิ่มเติม จึงทำให้มีภาระงบประมาณ สำหรับเป็นงบประมาณด้านบุคลากรและค่าเบี้ยประชุมกรรมการเพิ่มขึ้นด้วย

๒. กรณีการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ที่บัญญัติว่า “ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น และการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกชั้นตอน” นั้น สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงได้มีหนังสือเพื่อขอเอกสารตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ดังกล่าวเพิ่มเติมจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๒๕๙๖ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง เอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. โดยแจ้งว่าได้จัดส่งหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) และเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๒.๑ คำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) ของร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.

๒.๒ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.

๒.๓ โครงการสัมมนา เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติกับการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน จัดโดยคณะกรรมการการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน สภาปฏิรูปแห่งชาติ

๒.๔ รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เรื่อง “การจัดทำ การกำหนด และการขับเคลื่อนกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ” และร่างพระราชบัญญัติยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.

ดังนั้น ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ว่าเป็นไปตามหลักการของรัฐธรรมนูญหรือไม่ จึงต้องพิจารณาจากเอกสารเพิ่มเติมดังกล่าวหรือสอบถามผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ว่า ได้มีการดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่มาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้แล้วหรือไม่ อย่างไร

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงานด้านนิติบัญญัติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เมษายน ๒๕๖๐

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนิติ ผาสุข	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางเกตจุลินท์ วัลย์จันทน์	นิติกรชำนาญการ
นางสาวกรรณิกา พัชระ	วิทยากรชำนาญการ
นางสิริกัญย์ ส่องแสง	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวรัตติกาล น้อยนวม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวกาญจนา พาลดีหลุด	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th
หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ ณ ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมายวุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.

คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ๑

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.

คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

- สรุปผลการวิเคราะห์ความจำเป็น และผลกระทบในการตรากฎหมาย - ๑ -

- คำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ

(Checklist) - ๗ -

- รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เรื่อง “การจัดทำ การกำหนด และการขับเคลื่อนกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ”

และร่างพระราชบัญญัติยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. - ๒๐ -

- ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) - ๕๒ -

- กรอบยุทธศาสตร์ชาติ - ๘๗ -

ภาคผนวก

: ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๑)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ

ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. (๑๓)

: หนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๒๕๙๖ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน

๒๕๖๐ เรื่อง เอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๓๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. (๑๙)

: หนังสือ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๔/๙๒ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอให้จัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๓๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. (๒๑)

: สรุปการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. (๒๓)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

๑.๒ เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลัง ผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยในการจัดทำ การกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลาที่จะบรรลุ เป้าหมาย และสาระที่พึงมีในยุทธศาสตร์ชาติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ และกฎหมายดังกล่าวต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึงด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

๔. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

“แผนแม่บท” หมายความว่า แผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานที่เป็นของรัฐไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือในรูปแบบอื่นใด และไม่ว่าจะเป็นองค์กรในฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ หรือเป็นองค์กรอิสระหรือองค์กรอัยการ

“หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้

(๑) หัวหน้าส่วนราชการที่เป็นนิติบุคคลหรือผู้บริหารท้องถิ่น ผู้อำนวยการหรือผู้บริหารสูงสุดที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐวิสาหกิจหรือองค์การมหาชน หรือหัวหน้าหรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานของรัฐในรูปแบบอื่น สำหรับหน่วยงานของรัฐในฝ่ายบริหาร

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือหัวหน้าหน่วยงาน สำหรับสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือหน่วยงานที่เป็นนิติบุคคลที่อยู่ในกำกับของประธานรัฐสภาแล้วแต่กรณี

(๓) ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด หรือประธานศาลรัฐธรรมนูญ สำหรับองค์กรฝ่ายตุลาการ

(๔) คณะกรรมการหรือคณะบุคคลที่เป็นองค์กรอิสระและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน สำหรับองค์กรอิสระ

(๕) อัยการสูงสุด สำหรับองค์กรอัยการ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๖. บทรักษาการ (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๗. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๗.๑ หมวด ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ

๗.๑.๑ กำหนดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่า ๒๐ ปี เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน โดยกำหนดให้การประกาศใช้ให้ทำเป็นประกาศพระบรมราชโองการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา รวมทั้งกำหนดสภาพบังคับของยุทธศาสตร์ชาติไว้ว่า เมื่อมีการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติแล้ว ยุทธศาสตร์ชาติมีผลผูกพันคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ โดยการกำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และแผนอื่นใด ตลอดจนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และกำหนดให้คณะรัฐมนตรีมีหน้าที่กำกับดูแลและสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการดังกล่าวด้วย สำหรับกรณีที่หน่วยงานของรัฐเป็นองค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระหรือองค์กรอัยการ กำหนดให้คณะรัฐมนตรีกำกับดูแลโดยใช้วิธีการ ประสาน การปรึกษา หรือเสนอแนะต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐขององค์กรดังกล่าว (ร่างมาตรา ๕)

“มาตรา ๕ ให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน อันจะก่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งจะต้องไม่น้อยกว่ายี่สิบปี

การประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติให้ทำเป็นประกาศพระบรมราชโองการ และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้ และหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยมีหน้าที่ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

การกำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรีก่อนที่จะเข้าบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และแผนอื่นใด รวมตลอดทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

ให้เป็นหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีที่จะกำกับดูแลและสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยดำเนินการให้เป็นไปตามวรรคสองและวรรคสาม

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเป็นองค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ หรือเป็นองค์กรอิสระหรือองค์กรอัยการ การกำกับดูแลตามวรรคสี่ ให้หมายความถึงการประสาน การปรึกษาหรือเสนอแนะต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐขององค์กรดังกล่าว”

๗.๑.๒ กำหนดให้ยุทธศาสตร์ชาติพึงมีสาระตามที่กฎหมายกำหนดเป็นอย่างน้อย ประกอบด้วย ๑) วิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศ ๒) เป้าหมายการพัฒนาประเทศในระยะยาว โดยอย่างน้อยต้องมีเป้าหมายด้านความมั่นคงของประเทศ ด้านคุณภาพและความเป็นอยู่ของประชาชน และด้านบทบาทของรัฐที่มีต่อประชาชน รวมทั้งกำหนดระยะเวลาและตัวชี้วัดในดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย และ๓) ยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ (ร่างมาตรา ๖)

“มาตรา ๖ ยุทธศาสตร์ชาติอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๑) วิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศ

(๒) เป้าหมายการพัฒนาประเทศในระยะยาว กำหนดระยะเวลาที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และตัวชี้วัดการบรรลุเป้าหมาย

(๓) ยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ

เป้าหมายการพัฒนาประเทศตาม (๒) อย่างน้อยต้องมีเป้าหมายในด้านความมั่นคงของประเทศ ด้านคุณภาพและความเป็นอยู่ของประชาชน และด้านบทบาทของรัฐที่มีต่อประชาชน”

๗.๑.๓ กำหนดให้การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติต้องคำนึงถึงผลประโยชน์แห่งชาติ ความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาประเทศ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล และเป้าหมายการปฏิรูปประเทศตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ โดยใช้ข้อมูลความรู้ที่ผ่านการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ อย่างรอบคอบ การวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และการให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย การจัดทำ การรับรู้ เข้าใจ และยอมรับที่จะเป็นเจ้าของยุทธศาสตร์ชาติร่วมกัน (ร่างมาตรา ๗)

“มาตรา ๗ การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติต้องคำนึงถึงผลประโยชน์แห่งชาติ ความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล และเป้าหมายการปฏิรูปประเทศตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ โดยให้ดำเนินการตามกระบวนการ ดังต่อไปนี้

(๑) มีการใช้ข้อมูลความรู้ที่เกิดจากการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ อย่างรอบคอบ

(๒) วิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างรอบด้านทั้งในประเทศและต่างประเทศ วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและข้อจำกัด รวมทั้งความเสี่ยงของประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมของประเทศต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น

(๓) การให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งการสร้างการรับรู้ เข้าใจ และยอมรับที่จะเป็นเจ้าของยุทธศาสตร์ชาติร่วมกัน

การกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาประเทศในระยะยาวตามมาตรา ๖ (๑) และ (๒) ต้องมีความชัดเจนเพื่อให้เห็นภาพในอนาคตของประเทศ โดยเป็นกรอบอย่างกว้างที่ยืดหยุ่นตามการเปลี่ยนแปลงของโลก และต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในแต่ละช่วงเวลา รวมทั้งมีการระบุตัวชี้วัดการบรรลุเป้าหมายไว้ให้ชัดเจน”

๗.๑.๔ กำหนดให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติต้องจัดให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ โดยจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามวิธีการที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติกำหนดซึ่งต้องใช้วิธีการที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้สะดวกและทั่วถึง และต้องแสดงข้อมูลที่เพียงพอแก่การที่ประชาชนจะเข้าใจและสามารถแสดงความคิดเห็นได้ด้วย เพื่อนำมาใช้จัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติและเมื่อจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติด้านต่าง ๆ แล้วเสร็จ (ร่างมาตรา ๘)

“มาตรา ๘ ในกระบวนการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ให้คณะกรรมการจัดให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- (๑) การรับฟังความคิดเห็นเบื้องต้นเพื่อนำมาใช้จัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ
- (๒) การรับฟังความคิดเห็นเมื่อจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติด้านต่าง ๆ แล้วเสร็จเบื้องต้น เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุง

การรับฟังความคิดเห็นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องใช้วิธีการที่ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะได้โดยสะดวกและทั่วถึง และต้องมีการแสดงข้อมูลที่เพียงพอแก่การที่ประชาชนจะเข้าใจและสามารถแสดงความคิดเห็นได้ด้วย”

๗.๑.๕ กำหนดให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอร่างยุทธศาสตร์ชาติที่ดำเนินการจัดทำแล้วเสร็จต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ก่อนเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบตามลำดับ เมื่อรัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบแล้วให้นายกรัฐมนตรีนำร่างยุทธศาสตร์ชาติที่ได้รับความเห็นชอบนั้นขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมเพื่อมีพระบรมราชโองการประกาศใช้เป็นยุทธศาสตร์ชาติต่อไป (ร่างมาตรา ๙)

“มาตรา ๙ เมื่อคณะกรรมการดำเนินการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติเสร็จแล้วให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องใดให้ส่งคืนคณะกรรมการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมตามที่เห็นสมควร แล้วส่งให้คณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

ให้คณะรัฐมนตรีนำร่างยุทธศาสตร์ชาติที่ได้รับจากคณะกรรมการหรือที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติมตามวรรคหนึ่งแล้ว เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างยุทธศาสตร์ชาติ

ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างยุทธศาสตร์ชาติและลงมติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างยุทธศาสตร์ชาติ และให้วุฒิสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ชาติให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างจากสภาผู้แทนราษฎร

ถ้าสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาพิจารณาร่างยุทธศาสตร์ชาติไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคสาม ให้ถือว่าสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาแล้วแต่กรณี ได้ให้ความเห็นชอบในร่างยุทธศาสตร์ชาติที่คณะรัฐมนตรีเสนอ

ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ชาติ ให้ร่างยุทธศาสตร์ชาติเป็นอันตกไป และให้คณะกรรมการดำเนินการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ขึ้นใหม่หรือแก้ไขเพิ่มเติมก็ได้ ซึ่งต้องกระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบ โดยให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ เว้นแต่ระยะเวลาหกสิบวันและสามสิบวันตามวรรคสาม ให้ลดเหลือสามสิบวัน และสิบห้าวัน แล้วแต่กรณี

ร่างยุทธศาสตร์ชาติที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายในยี่สิบวัน เพื่อมีพระบรมราชโองการประกาศใช้เป็นยุทธศาสตร์ชาติ”

๗.๑.๖ กำหนดให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแต่ละด้าน ต้องจัดทำแผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติภายหลังได้มีการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติแล้ว โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศเสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบก่อนประกาศในราชกิจจานุเบกษาและบังคับใช้ต่อไป โดยให้มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนแม่บทนั้น รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทด้วย และกำหนดให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะรัฐมนตรีก่อนดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมในกรณีที่คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเห็นว่ามี ความจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมแผนแม่บทที่ได้มีการประกาศใช้แล้วให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงหรือความจำเป็นของประเทศ (ร่างมาตรา ๑๐)

“มาตรา ๑๐ เมื่อมีพระบรมราชโองการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติแล้ว ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแต่ละด้านจัดทำแผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี

แผนแม่บทและแผนการปฏิรูปประเทศตามกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศต้องมีความสอดคล้องกัน

แผนแม่บทที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเห็นว่ามีความจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมแผนแม่บทให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงหรือความจำเป็นของประเทศ ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการและคณะรัฐมนตรีก่อน และเมื่อคณะกรรมการและคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว จึงดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมต่อไป”

๗.๑.๗ กำหนดหลักเกณฑ์การแก้ไขเพิ่มเติมยุทธศาสตร์ชาติ โดยให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติจัดให้มีการทบทวนยุทธศาสตร์ชาติทุก ๕ ปี หรือในกรณีที่เห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมยุทธศาสตร์ชาติให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกหรือสถานการณ์ของประเทศเปลี่ยนแปลงไปจนไม่สามารถหรือไม่เหมาะสมที่จะดำเนินการตามเป้าหมายหรือยุทธศาสตร์ด้านหนึ่งด้านใดได้ โดยการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวต้องขอความเห็นชอบจากรัฐสภา ก่อน และเมื่อได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมยุทธศาสตร์ชาติตามกระบวนการที่กฎหมายกำหนดแล้ว ก็ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ชาติที่ใช้บังคับอยู่ (ร่างมาตรา ๑๑)

“มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการทบทวนยุทธศาสตร์ชาติทุกห้าปี หรือในกรณีที่สถานการณ์ของโลกหรือสถานการณ์ของประเทศเปลี่ยนแปลงไปจนไม่สามารถหรือไม่เหมาะสมที่จะดำเนินการตามเป้าหมายหรือยุทธศาสตร์ด้านหนึ่งด้านใดได้ หากคณะกรรมการเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมยุทธศาสตร์ชาติเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ให้คณะกรรมการขอความเห็นชอบจากรัฐสภาก่อนดำเนินการ

เมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมยุทธศาสตร์ชาติแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในหมวดนี้ และเมื่อได้แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ชาติ”

๗.๒ หมวด ๒ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

๗.๒.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และองค์ประกอบของคณะกรรมการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๒)

“มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ” ประกอบด้วย

- (๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ
- (๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง
- (๓) ประธานวุฒิสภา เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง

(๔) รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการคนที่สาม

(๕) ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ประธานกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และประธานสมาคมธนาคารไทย เป็นกรรมการ

(๖) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดและมีอายุไม่เกินเจ็ดสิบห้าปี ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ในด้านความมั่นคง ด้านการเมืองและการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม ด้านการศึกษา ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านโครงสร้างพื้นฐาน หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ จำนวนไม่เกินสิบสี่คน

ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติมอบหมาย และรองเลขาธิการซึ่งเลขาธิการมอบหมาย เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ในการแต่งตั้งกรรมการตาม (๖) ให้คำนึงถึงความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และความหลากหลายของช่วงอายุด้วย

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการตาม (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่”

๗.๒.๒ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๕ ปี และกำหนดให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่ รวมทั้งอาจได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้อีก (ร่างมาตรา ๑๓)

“มาตรา ๑๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละห้าปี ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้”

๗.๒.๓ กำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (ร่างมาตรา ๑๔)

“มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ (๖)
- (๔) คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติ
เสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ”

๗.๒.๔ กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ
(ร่างมาตรา ๑๕)

“มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี
- (๒) กำหนดวิธีการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์
ชาติ และการมีส่วนร่วมในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการ
ตามยุทธศาสตร์ชาติ และมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการ
ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ
- (๓) เสนอความเห็นต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐอื่น
ที่เกี่ยวข้องในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ
- (๔) กำกับดูแลการปฏิรูปประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติตามที่
กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ
- (๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น”

๗.๒.๕ กำหนดให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติมีอำนาจแต่งตั้ง
คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะ เพื่อพิจารณาจัดทำร่าง
ยุทธศาสตร์ชาติในด้านต่าง ๆ โดยแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ จำนวนไม่เกิน ๑๕ คน
โดยคำนึงถึงความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและความหลากหลายของช่วงอายุ
และในกรณีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมหรือ
ภารกิจขององค์กรอิสระ ให้แต่งตั้งผู้แทนจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมหรือองค์กรอิสระ
ที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการด้วย (ร่างมาตรา ๑๖)

“มาตรา ๑๖ ในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ให้คณะกรรมการแต่งตั้ง
คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะ เพื่อพิจารณาจัดทำร่างยุทธศาสตร์
ชาติในด้านต่าง ๆ ตามที่คณะกรรมการกำหนด และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ใน
พระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแต่ละคณะ ให้แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนั้น จำนวนไม่เกินสิบห้าคน โดยในการแต่งตั้งให้คำนึงถึงความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และความหลากหลายของช่วงอายุด้วย

ในการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวกับกระบวนการ ยุติธรรมหรือภารกิจขององค์กรอิสระ ให้แต่งตั้งผู้แทนจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมหรือ องค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการด้วย”

๗.๒.๖ กำหนดให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๗)

“มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติ แล้วแต่กรณี มอบหมาย”

๗.๒.๗ กำหนดให้การประชุมของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และคณะอนุกรรมการ เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ชาติกำหนด และในการประชุมของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้กำหนดห้าม ประธานกรรมการและรองประธานกรรมการมอบหมายบุคคลอื่นมาประชุมแทน (ร่างมาตรา ๑๘)

“มาตรา ๑๘ การประชุมของคณะกรรมการ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ ชาติ และคณะอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในการประชุมของคณะกรรมการ ประธานกรรมการและรองประธาน กรรมการจะมอบหมายบุคคลใดให้มาประชุมแทนไม่ได้”

๗.๒.๘ กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่และการพ้นจากตำแหน่งของ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและคณะอนุกรรมการเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ชาติกำหนด (ร่างมาตรา ๑๙)

“มาตรา ๑๙ การปฏิบัติหน้าที่และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการ จัดทำยุทธศาสตร์ชาติและคณะอนุกรรมการให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

๗.๒.๙ กำหนดให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติ มีอำนาจขอให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จ้างบุคคล สถาบันการศึกษา หรือสถาบันที่มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย เพื่อดำเนิน การศึกษาค้นคว้าและจัดทำรายงานในเรื่องที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการ จัดทำยุทธศาสตร์ชาติเห็นว่ามีควมจำเป็นต้องได้ข้อมูลหรือศึกษาเป็นการเฉพาะ โดยกำหนดให้วิธีการจ้าง ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่นของบุคคลหรือสถาบันที่ได้รับ การว่าจ้างนั้นเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติกำหนด (ร่างมาตรา ๒๐)

“มาตรา ๒๐ ในกรณีที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ จำเป็นต้องได้ข้อมูลหรือมีการศึกษาเรื่องใด จะขอให้สำนักงานจ้างบุคคล สถาบันการศึกษา หรือสถาบันที่มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย เพื่อดำเนินการศึกษาค้นคว้าและจัดทำรายงาน เรื่องดังกล่าวก็ได้

วิธีการจ้าง ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่นของบุคคลหรือสถาบัน ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

๗.๒.๑๐ กำหนดให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ รองประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ กรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ประธานกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ กรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ อนุกรรมการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และอนุกรรมการของคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ได้รับค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (ร่างมาตรา ๒๑)

“มาตรา ๒๑ ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ ประธานกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ กรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และอนุกรรมการตามมาตรา ๑๗ ได้รับค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด”

๗.๒.๑๑ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ (ร่างมาตรา ๒๒)

“มาตรา ๒๒ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และคณะอนุกรรมการ

(๒) ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลและความเห็นเพื่อประโยชน์ในการ พิจารณาจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งจัดหาและพัฒนาข้อมูลเพื่อสนับสนุนงานด้านวิชาการให้แก่ คณะกรรมการ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และคณะอนุกรรมการ

(๓) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและประชาชนภาคส่วนต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมตามมาตรา ๘

(๕) เผยแพร่ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บท รวมทั้งดำเนินการอื่นใดเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างแนวร่วมในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

(๖) รับผิดชอบในการดำเนินการให้มีการประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและการจัดทำรายงานตามมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๗ วรรคสอง

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะกรรมการและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติมอบหมาย”

๗.๓ หมวด ๓ การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล

๗.๓.๑ กำหนดให้คณะรัฐมนตรีวางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ โดยข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ ให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติประสานและปรึกษากับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐขององค์กรดังกล่าวด้วย (ร่างมาตรา ๒๓)

“มาตรา ๒๓ ให้คณะรัฐมนตรีวางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

ข้อเสนอแนะในการวางระเบียบตามวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ ให้คณะกรรมการประสานและปรึกษากับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐขององค์กรดังกล่าวด้วย”

๗.๓.๒ กำหนดให้มีการรายงานผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ดังนี้

๗.๓.๒.๑ ให้หน่วยงานของรัฐรายงานผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติภายในเวลาและตามรายการที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนด

๗.๓.๒.๒ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติของหน่วยงานของรัฐเป็นประจำทุกปีเสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรี หัวหน้าองค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการและรัฐสภาทราบ ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ได้รับรายงานจากหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ได้กำหนดรายละเอียดที่ต้องระบุในรายงานเป็นอย่างน้อย ประกอบด้วย ความก้าวหน้าของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ

๗.๓.๒.๓ ให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอรายงานเป็นการเฉพาะเรื่องต่อรัฐสภาเพื่อทราบ ตามที่คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเห็นว่ามีเหตุอันควรรายงานให้รัฐสภาทราบเป็นการเฉพาะเรื่อง (ร่างมาตรา ๒๔)

“มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการติดตามผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ให้หน่วยงานของรัฐรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวต่อสำนักงาน ภายในเวลาและตามรายการที่ สำนักงานกำหนด

ให้สำนักงานจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปีเสนอต่อ คณะกรรมการ คณะรัฐมนตรี หัวหน้าหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง และรัฐสภาทราบ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานจากหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ รายงานดังกล่าว อย่างน้อยต้องระบุความก้าวหน้าของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติด้วย

ในกรณีมีเหตุอันควรรายงานให้รัฐสภาทราบเป็นการเฉพาะเรื่อง ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้องรายงานต่อคณะกรรมการ เพื่อให้ คณะกรรมการเสนอรัฐสภาเป็นการเฉพาะเรื่องได้”

๗.๓.๓ กำหนดมาตรการในกรณีมีการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บทในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาพิจารณารายงานสรุป ผลการดำเนินงานประจำปีหรือรายงานเฉพาะเรื่องที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เสนอแล้วเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงหรือไม่แจ้งการดำเนินการ ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติทราบภายในกำหนดเวลาโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภามีมติส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี และหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหา สั่งให้ผู้นั้นพักราชการหรือพักงาน หรือสั่งให้ออกจากราชการหรือออกจากงานไว้ก่อน หรือสั่งให้ พ้นจากตำแหน่งต่อไป (ร่างมาตรา ๒๕)

“มาตรา ๒๕ ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาพิจารณารายงาน ตามมาตรา ๒๔ แล้วเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการตามมาตรา ๒๖ วรรคสอง โดยไม่มีเหตุ อันสมควร ให้สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี มีมติส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณาดำเนินการกับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้นตามหน้าที่และ อำนาจให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง และในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหา นั้น สั่งให้ผู้นั้นพักราชการหรือพักงาน หรือสั่งให้ออกจากราชการหรือออกจากงานไว้ก่อน หรือสั่งให้ พ้นจากตำแหน่งต่อไป”

๗.๓.๔ กำหนดมาตรการในกรณีมีการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บทในกรณีที่ปรากฏต่อคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติว่า มีการดำเนินการใดของหน่วยงานของรัฐไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแจ้งหน่วยงานของรัฐนั้นทราบถึงความไม่สอดคล้อง และข้อเสนอในการแก้ไขปรับปรุง หากหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงหรือไม่แจ้ง

ผลการดำเนินการภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ รายงานต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติทราบเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ หรือแจ้ง ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เป็นองค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป ถ้าหากหน่วยงาน ของรัฐนั้นไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ถือว่าเป็นการจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจ ขัดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป (ร่างมาตรา ๒๖)

“มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ความปรากฏต่อคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ว่าการดำเนินการใดของหน่วยงานของรัฐไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแจ้งให้หน่วยงานของรัฐนั้นทราบถึงความไม่สอดคล้อง และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุง และเมื่อหน่วยงานของรัฐดำเนินการแก้ไขปรับปรุง ประการใดแล้ว ให้แจ้งให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้ง

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงหรือไม่แจ้ง การดำเนินการให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติทราบภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติรายงานให้คณะกรรมการทราบเพื่อพิจารณา เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและสั่งการต่อไป เว้นแต่เป็นกรณีของหน่วยงานของรัฐที่เป็นองค์กร ในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ หรือเป็นองค์กรอิสระหรือองค์กรอัยการ ให้แจ้งให้หัวหน้าหน่วยงาน ของรัฐขององค์กรดังกล่าวเพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการตามวรรคสองโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้นจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป และให้นำความในมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม”

๗.๓.๕ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติเผยแพร่รายงานที่ได้รับจากหน่วยงานของรัฐ รายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปี และรายงานเป็นการเฉพาะเรื่องให้ประชาชนทราบผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของ สำนักงาน รวมทั้งกำหนดกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยกำหนดให้สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจัดให้มีวิธีการที่ประชาชนซึ่งพบหรือเห็น ว่าหน่วยงานของรัฐหน่วยใดไม่ดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท สามารถแจ้งเหตุดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทราบได้โดยสะดวกและรวดเร็ว (ร่างมาตรา ๒๗)

“มาตรา ๒๗ ให้สำนักงานเผยแพร่รายงานที่ได้รับจากหน่วยงานของรัฐ และรายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปีและรายงานเป็นการเฉพาะเรื่องตามมาตรา ๒๔ ให้ประชาชนทราบทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน

เพื่อประโยชน์ในการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้สำนักงานจัดให้มีวิธีการที่ประชาชนซึ่งพบหรือเห็นว่าหน่วยงานของรัฐหน่วยใดไม่ดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ หรือแผนแม่บท สามารถแจ้งเหตุดังกล่าวให้สำนักงานทราบได้โดยสะดวกและรวดเร็ว”

๗.๔ บทเฉพาะกาล

๗.๔.๑ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับการดำเนินการในวาระเริ่มแรกในกรณี การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้การดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแล้วเสร็จภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒๘)

“มาตรา ๒๘ ในวาระเริ่มแรก เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามกำหนดเวลาที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ ให้การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ เป็นไปตามกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๒ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ

(๒) ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่าง ๆ ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง

(๓) ให้ถือว่าการรับฟังความคิดเห็นที่คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ และสำนักงานได้ดำเนินการก่อนวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ เป็นการดำเนินการตามมาตรา ๘ (๑) แล้ว แต่ไม่เป็นการตัดอำนาจที่จะดำเนินการให้มีการรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติม

(๔) ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่าง ๆ จัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ เบื้องต้นให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง โดยให้ใช้ร่างยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ที่คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ จัดทำขึ้น มาใช้เป็นหลักในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติเบื้องต้นดังกล่าว และให้นำความเห็นหรือข้อเสนอแนะของสภาปฏิรูปแห่งชาติ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง มาประกอบการพิจารณา รวมทั้งให้คำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชนที่ได้รับตาม (๓) ด้วย

(๕) ให้สำนักงานดำเนินการให้มีการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๘ (๒) ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับยุทธศาสตร์ชาติเบื้องต้นตาม (๔)

(๖) ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่าง ๆ แก้ไขเพิ่มเติมร่างยุทธศาสตร์ชาติให้สอดคล้องกับผลการรับฟังความคิดเห็นตาม (๕) ให้แล้วเสร็จ และเสนอต่อคณะกรรมการภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่การรับฟังความคิดเห็นตาม (๕) แล้วเสร็จ

(๗) ให้คณะกรรมการพิจารณาร่างยุทธศาสตร์ชาติและเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างยุทธศาสตร์ชาติจากคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

(๘) ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาร่างยุทธศาสตร์ชาติและเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างยุทธศาสตร์ชาติจากคณะกรรมการ

(๙) ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ชาติให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างยุทธศาสตร์ชาติจากคณะรัฐมนตรี

(๑๐) ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างยุทธศาสตร์ชาติที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบแล้วขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างยุทธศาสตร์ชาติจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ในกรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติสิ้นสุดลงก่อนที่คณะรัฐมนตรีจะเสนอร่างยุทธศาสตร์ชาติตาม (๘) ให้คณะรัฐมนตรีเสนอร่างยุทธศาสตร์ชาติที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วตาม (๘) ต่อวุฒิสภภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อรัฐสภา เพื่อให้วุฒิสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ชาติให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างยุทธศาสตร์ชาติจากคณะรัฐมนตรี

ในกรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติสิ้นสุดลงก่อนการพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ชาติตาม (๙) จะแล้วเสร็จ ให้วุฒิสภาเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ชาติต่อไปให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่เหลืออยู่ และในกรณีที่จำเป็นอาจขยายระยะเวลาอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสิบวัน

เมื่อวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ชาติตามวรรคสองหรือวรรคสามแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีดำเนินการตาม (๑๐) ต่อไป”

๗.๔.๒ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับการดำเนินการในวาระเริ่มแรก ในระหว่างอายุของสมาชิกวุฒิสภาซึ่งมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งที่จะดำเนินการในกรณีที่หน่วยงานของรัฐดำเนินการไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บทซึ่งเป็นผลมาจากมติคณะรัฐมนตรี หรือเป็นการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีโดยตรง โดยกำหนดให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแจ้งให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและวุฒิสภาทราบ เพื่อให้วุฒิสภาดำเนินการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และในกรณีที่วุฒิสภา มีประเด็นปัญหาว่ามติคณะรัฐมนตรีหรือการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีนั้นเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ให้วุฒิสภาเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยโดยเร็ว หากศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติคณะรัฐมนตรีหรือการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีดังกล่าว เป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย กำหนดให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติส่งเรื่อง

ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป โดยให้ฟังข้อเท็จจริงและ
ข้อกฎหมายตามที่ปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ (ร่างมาตรา ๒๙)

“มาตรา ๒๙ ในระหว่างอายุของวุฒิสภามาตรา ๒๖๙ (๔) ของ
รัฐธรรมนูญ ในกรณีที่การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผน
แม่บท เป็นผลจากมติคณะรัฐมนตรี หรือเป็นการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีโดยตรง
ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแจ้งให้คณะกรรมการและวุฒิสภาทราบ และให้วุฒิสภา
ดำเนินการตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่วุฒิสภาเห็นว่ากรณีเป็นปัญหาว่ามติของ
คณะรัฐมนตรีหรือการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมาย
หรือไม่ ให้วุฒิสภามีมติเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยโดยเร็ว หากศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า
มติของคณะรัฐมนตรีหรือการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วย
กฎหมาย ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยเร็ว ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณาและมีมติให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง
จากคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ โดยให้ฟังข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายตามที่ปรากฏ
ในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ”

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

สรุปผลการวิเคราะห์ความจำเป็น และผลกระทบในการตรากฎหมาย

๑. สรุปความจำเป็นในการตรากฎหมาย

มาตรา ๖๕ และมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ กำหนดให้คณะรัฐมนตรีมีหน้าที่จัดให้มีกฎหมายเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการกระทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งหากไม่จัดให้มีการดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญจะทำให้คณะรัฐมนตรีบกพร่องต่อหน้าที่ และจะทำให้การดำเนินการตามโครงการและแผนต่าง ๆ ของรัฐขาดการกำหนดเป้าหมายที่สอดคล้องร่วมกันอย่างบูรณาการ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดินและการใช้งบประมาณแผ่นดิน

๒. สรุปการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ หน่วยงาน/ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐได้มีความเห็นและข้อสังเกต ดังต่อไปนี้

กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ และสำนักงานอัยการสูงสุด เห็นชอบหลักการของร่างพระราชบัญญัติ โดยไม่มีความเห็นหรือข้อสังเกตเพิ่มเติม

คณะรัฐมนตรี มีข้อสังเกต ดังนี้

๑) กำหนดคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและกรรมการปฏิรูปในคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน สมควรกำหนดให้มีอายุไม่เกินเจ็ดสิบห้าปีบริบูรณ์

๒) องค์ประกอบของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติหรือคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน ควรเพิ่มเติมให้มีกรรมการโดยตำแหน่งซึ่งมาจากข้าราชการที่มาจากหน่วยงานด้านความมั่นคงในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และให้มีข้าราชการหรือบุคลากรภาครัฐเข้ามามีส่วนร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนปฏิรูปประเทศ

๓) การกำหนดองค์ประกอบของแผนการปฏิรูปประเทศควรพิจารณาให้สามารถปฏิบัติได้ และเกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างแท้จริง

๔) คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านต้องมีการดำเนินการที่มีความเชื่อมโยงกันและมีความครอบคลุมและชัดเจนเกี่ยวกับยุทธศาสตร์หรือแผนปฏิรูปประเทศที่ได้ดำเนินการมาก่อนกฎหมายทั้งสองฉบับมีผลใช้บังคับ รวมทั้งควรนำความเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ เช่น คณะกรรมการเตรียมการยุทธศาสตร์ชาติมาพิจารณาด้วย เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

๕) เมื่อมีการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติไปแล้วระยะหนึ่ง ควรมีการประเมินผลการดำเนินการควบคู่กับการพิจารณาปัจจัยแวดล้อมที่อาจเปลี่ยนแปลงไปเป็นระยะ เพื่อนำยุทธศาสตร์ชาติมาพิจารณาทบทวนให้ความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี มีความเห็นเพิ่มเติมว่า ในการจัดหน่วยงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ควรมีการจัดให้สอดคล้องรับกับการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) ที่จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๖๐ โดยควรให้ครอบคลุมทั้ง ๕ ส่วน ดังนี้ คือ ๑) การบริหารงานเชิงยุทธศาสตร์ ๒) การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ๓) การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ๔) การดำเนินการเรื่องความสามัคคีปรองดอง และ ๕) การกำกับดูแลด้านงบประมาณอย่างบูรณาการ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๑) ควรสร้างความเข้าใจให้แก่หน่วยงานของรัฐและสาธารณชนเกี่ยวกับลักษณะของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนและนำไปแปลงสู่การปฏิบัติได้ รวมถึงนำเสนอความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ แผนปฏิรูป แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล รวมถึงกรอบการจัดสรรงบประมาณประจำปี แผนปฏิบัติราชการ และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกระทรวงและกรม และแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด แผนอำเภอ แผนท้องถิ่น/ชุมชน

๒) ควรเร่งพัฒนาระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปในรูปแบบของการติดตามประเมินผลการบรรลุเป้าหมาย การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศ สามารถติดตามประเมินผลการดำเนินงานที่เชื่อมโยงกับแผนในระดับอื่น ๆ ได้ เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานที่แสดงถึงผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบของการดำเนินงาน มุ่งประเมินผลเชิงบูรณาการในทุกมิติ

๓) ควรเตรียมความพร้อมในการจัดกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนจากภาคส่วนต่าง ๆ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนด้วยวิธีการที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้สะดวกและทั่วถึง และต้องแสดงข้อมูลที่เพียงพอแก่การที่ประชาชนจะเข้าใจและสามารถแสดงความคิดเห็นได้ด้วย

๔) ควรให้ สศช. แก่ไขพระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้สอดคล้องกับภารกิจงานด้านการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติตามที่ได้รับมอบหมาย โดยปรับบทบาทให้เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักในการวางแผนที่สามารถชี้้นำการพัฒนาได้ในทุกระดับ เป็นหน่วยงานขับเคลื่อนการพัฒนาระดับประเทศ เชื่อมโยงภาคส่วนต่าง ๆ และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศให้แก่ประชาชน และสามารถประสานให้หน่วยงานรัฐปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายและแนวทางของแผนการปฏิรูปและยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ มีความเห็นเพิ่มเติมว่า เป้าหมายการพัฒนาประเทศ อย่างน้อยต้องมีเป้าหมายในด้านความมั่นคงของประเทศ และการให้ความสำคัญกับการจัดทำนโยบาย และแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ การจัดสรรงบประมาณ ให้สอดคล้องและสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานและ องค์กรที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ

สำนักงบประมาณ มีความเห็นเพิ่มเติมว่า สมควรให้มีการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติแผนและ ขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. มาตรา ๗ (๔) จาก “วงเงินงบประมาณ” เป็น “วงเงิน งบประมาณครอบคลุมทุกแหล่งเงิน” เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๓ ของร่างพระราชบัญญัติแผนและ ขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ที่บัญญัติ “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงาน ที่เป็นของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือในรูปแบบอื่นใด ...”

สำนักงานศาลยุติธรรม มีข้อสังเกตว่า ในการกำหนดสภาพบังคับของแผนการปฏิรูป ประเทศและสภาพบังคับของยุทธศาสตร์ชาติ นั้น องค์กรฝ่ายตุลาการไม่ได้มีส่วนร่วมในการพิจารณา แผนการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าว อันอาจทำให้แผนการปฏิรูปประเทศและ ยุทธศาสตร์ชาติส่งผลกระทบต่อความเป็นอิสระในองค์กรฝ่ายตุลาการ ดังนั้น ควรกำหนดให้องค์กร ฝ่ายตุลาการมีส่วนร่วมในการพิจารณาแผนการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ องค์กรฝ่ายตุลาการ ดังนี้

แนวทางที่ ๑ ให้องค์กรฝ่ายตุลาการร่วมกันจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูป ประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรฝ่ายตุลาการ เพื่อนำเสนอและพิจารณารวมเป็นส่วนหนึ่งของ ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศต่อไป

แนวทางที่ ๒ ให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ นำยุทธศาสตร์ ข้อเสนอแนะ แนวทางหรือแผนการปฏิรูปประเทศในส่วนขององค์กรฝ่ายตุลาการ ซึ่งได้รับข้อมูลจากองค์กรฝ่ายตุลาการแต่ละศาลเป็นหลักในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแผนแผนปฏิรูป ประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรฝ่ายตุลาการต่อไป

กระทรวงมหาดไทย มีข้อสังเกตว่า ควรกำหนดให้องค์ประกอบของคณะกรรมการปฏิรูป ประเทศมีข้าราชการเป็นกรรมการโดยตำแหน่งหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีจำนวนตามความ เหมาะสมและความเกี่ยวข้องกับการปฏิรูปในแต่ละด้าน

กระทรวงยุติธรรม มีข้อสังเกต ดังนี้

มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ ของร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. เกี่ยวกับเงื่อนไขในการส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีที่มีการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ นั้น ยังไม่มีกลไกที่เพียงพอและเหมาะสมในการตรวจสอบกลั่นกรองการดำเนินการของ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐว่าเป็นการจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

การกำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีความผิดและโทษตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ นอกจากนี้ มาตรการดังกล่าว ยังเป็น มาตรการที่ไม่ได้สัดส่วนเนื่องจากความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บทต้องคำนึงถึงปัจจัย อื่น ๆ อาทิ งบประมาณ บุคลากร เทคโนโลยีสารสนเทศ สถานการณ์ของโลกหรือสถานการณ์ของ ประเทศและบริบทของสังคมอีกหลายประการประกอบด้วย ซึ่งควรได้พิจารณาให้รอบคอบ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) กรณีตามมาตรา ๒๕ ที่ระบุให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการกับหน่วยงานของรัฐ ให้แล้วเสร็จภายในกรอบระยะเวลาหนึ่งปี และมาตรา ๒๙ ที่ระบุให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาและ มีมติให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาตินั้น เห็นว่า กรอบระยะเวลาดังกล่าวควรมีความยืดหยุ่น ไม่ควรมีสภาพบังคับเด็ดขาด และสมควรกำหนด กรอบการขยายระยะเวลาดังกล่าวตามความยากง่ายหรือความซับซ้อนของคดีด้วย

๒) กรณีตามมาตรา ๒๖ ที่ระบุว่า ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการตามวรรคสอง โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐจงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อ บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น เห็นว่า บทบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่ชัดเจนว่ามีสภาพบังคับในทางวินัย ทางอาญา หรือทั้งทางวินัยและทางอาญา จึงควรกำหนดขอบเขตหรือความหมายของคำว่า “โดยไม่มีเหตุ อันสมควร” ไว้ให้ชัดเจน และควรจะกำหนดข้อยกเว้นความผิดดังกล่าวในกรณีที่การไม่ดำเนินการนั้น เกิดจากเหตุสุดวิสัย

๓) กรณีตามมาตรา ๒๙ ที่ระบุให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยว่า มติของ คณะรัฐมนตรีหรือการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยให้ฟังข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายตามที่ปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญนั้น เห็นว่า บทบัญญัติมาตราดังกล่าวไม่สมควรที่จะกระทบต่อความเป็นอิสระของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะได้ สอนและวินิจฉัยตามที่รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนด

๓. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)) ได้พิจารณา ความเห็นและข้อสังเกตดังกล่าวแล้ว ได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติในแต่ละประเด็น สรุปได้ดังนี้

๑) ร่างมาตรา ๑๑ (แก้ไขเพิ่มเติมยุทธศาสตร์ชาติ) ได้แก้ไขเพิ่มเติม เรื่องการทบทวน ยุทธศาสตร์ชาติตามรอบระยะเวลาในร่างมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง โดยกำหนดให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ จัดให้มีการทบทวนยุทธศาสตร์ชาติทุกห้าปี เพื่อให้เป็นไปตามข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี

๒) ร่างมาตรา ๑๒ (องค์ประกอบและคุณสมบัติของกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ) ได้แก้ไข องค์ประกอบของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติให้มีรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรี

มอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการคนที่สาม และให้มีกรรมการโดยตำแหน่ง ซึ่งมาจากข้าราชการ ที่มาจากหน่วยงานด้านความมั่นคง รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติให้มีอายุไม่เกินเจ็ดสิบห้าปี โดยกำหนดให้การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรง คุณวุฒิดังกล่าว ให้คำนึงถึงความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และความหลากหลายของช่วงอายุ ด้วย

๓) ร่างมาตรา ๑๕ (หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ) เพิ่มเติมหน้าที่ และอำนาจของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในการกำกับดูแลการปฏิรูปประเทศให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้มีความเชื่อมโยงระหว่างคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และคณะกรรมการ ปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน

๔) ร่างมาตรา ๑๖ (การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ) เพิ่มเติมหลักเกณฑ์ใน การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมหรือภารกิจขององค์กร อิสระ ให้แต่งตั้งผู้แทนจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมหรือองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องร่วมกันเป็น กรรมการด้วย เพื่อให้องค์กรฝ่ายตุลาการและองค์กรอิสระเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณายุทธศาสตร์ ชาติดังกล่าว

๕) ร่างมาตรา ๒๘ (บทเฉพาะกาล) แก้ไขเพิ่มเติมบทเฉพาะกาล โดยได้เพิ่มให้มีการนำ ความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง มาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ในวาระเริ่มแรก

๒.๒ ภาคเอกชน/ภาคประชาชน

- ไม่มี -

๓. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบในการตรากฎหมายอย่างรอบด้าน

ด้านเศรษฐกิจและสังคม

ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย คือ หน่วยงานของรัฐทุกหน่วย

เชิงบวก : เมื่อมีการกำหนดเป้าหมายหรือแนวทางการพัฒนาประเทศในระยะยาว ที่ชัดเจน จะทำให้การจัดทำแผนต่าง ๆ เป็นไปอย่างสอดคล้องและเกิดการบูรณาการร่วมกัน ซึ่งจะส่งผลดีต่อความต่อเนื่องในการพัฒนาประเทศและการบริหารราชการแผ่นดิน

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก : หน่วยงานของรัฐและประชาชนทุกภาคส่วน

เชิงลบ : ไม่มี เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้ มิได้มีผลใช้บังคับแก่ประชาชนโดยตรง แต่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และรวมถึงการดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์ชาติ

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ : ไม่มี

ด้านอื่น ๆ

เชิงบวก : การปฏิบัติราชการภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติจะทำให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐทั้งหมด มีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกันในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อการพัฒนาประเทศ และเมื่อประเทศมีเป้าหมายการพัฒนาที่มีความชัดเจนในระยะยาวนั้น จะทำให้ประชาชนและสังคมโดยรวมได้รับประโยชน์จากการพัฒนาดังกล่าว ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางและแผนทางธุรกิจของผู้ประกอบการในประเทศที่เกี่ยวกับกับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ และส่งผลต่อความสะดวกในการประกอบกิจการและการกำหนดต้นทุนของกิจการจะมีความชัดเจนยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้วย

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก : ประชาชนทุกภาคส่วน

เชิงลบ : ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ : ไม่มี

คำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (checklist)

ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.

กฎหมายใหม่ แก้ไข/ปรับปรุง ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ.....สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.....

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

เพื่อให้มีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ การกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลาที่จะบรรลุเป้าหมาย สารที่พึงมีในยุทธศาสตร์ชาติ และกลไกการติดตามการตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งกำหนดการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึงในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

เนื่องจากการดำเนินการตามโครงการและแผนต่าง ๆ ของรัฐที่ผ่านมา ยังไม่เคยมีการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาประเทศในระยะยาวเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้เกิดการปฏิบัติที่สอดคล้องและบูรณาการกัน จนทำให้ทิศทางและแนวทางในการพัฒนาประเทศขาดความชัดเจน ส่งผลถึงประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดินและการใช้งบประมาณแผ่นดิน จึงจำเป็นต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

มาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ กำหนดให้คณะรัฐมนตรีมีหน้าที่จัดให้มีกฎหมายเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลประการใด

คณะรัฐมนตรีจะบกพร่องต่อหน้าที่ในการไม่ดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และการดำเนินการตามโครงการและแผนต่าง ๆ ของรัฐ จะขาดการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน และการปฏิบัติที่สอดคล้องและบูรณาการกันต่อไป ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดินและการใช้งบประมาณแผ่นดิน

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง

แต่ละทางเลือกมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

ไม่มีทางเลือกอื่น

๑.๔ มาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

(๑) กำหนดให้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่ายี่สิบปี เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน โดยให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งการสร้างการรับรู้ เข้าใจ และยอมรับ

ที่จะเป็นเจ้าของยุทธศาสตร์ชาติร่วมกัน และกำหนดให้มีการจัดทำแผนแม่บทเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าว

(๒) กำหนดสภาพบังคับของยุทธศาสตร์ชาติ ให้คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐ มีหน้าที่ต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ โดยการกำหนดนโยบาย การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และแผนอื่นใด ตลอดจนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ภายใต้การกำกับดูแลและการสนับสนุนของ คณะรัฐมนตรี และกำหนดสภาพบังคับของแผนแม่บทให้มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนแม่บทนั้น รวมถึงการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทดังกล่าวด้วย

(๓) กำหนดกลไกการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล โดยให้คณะรัฐมนตรี เป็นผู้วางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในเรื่องดังกล่าวตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ และหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จะต้องรายงาน ผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อจัดทำเป็นรายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำปีเสนอคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรี และรัฐสภาเพื่อทราบ โดยในกรณีที่มีเหตุอันควรรายงานให้รัฐสภาทราบเป็นการเฉพาะเรื่อง ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้องจัดทำรายงานต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเสนอรัฐสภาเป็นการเฉพาะเรื่องได้

(๔) กำหนดมาตรการในกรณีมีการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ หรือแผนแม่บท โดยแบ่งออกเป็นสองกรณี คือ กรณีที่หนึ่ง เมื่อสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาพิจารณา รายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำปีหรือรายงานเฉพาะเรื่องที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เสนอแล้วเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่แก้ไขปรับปรุงการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ หรือแผนแม่บท โดยไม่มีเหตุอันสมควร และกรณีที่สอง เมื่อปรากฏต่อคณะกรรมการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติว่ามีการดำเนินการใดของหน่วยงานของรัฐที่ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ หรือแผนแม่บทและหน่วยงานของรัฐดังกล่าวไม่ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติภายในระยะเวลาที่กำหนด และเมื่อคณะกรรมการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติได้รายงานคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติทราบเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ หรือแจ้งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ไม่ได้เป็นองค์กรในฝ่ายบริหารพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่ และอำนาจแล้ว แต่หน่วยงานของรัฐนั้นยังคงไม่ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงโดยไม่มีเหตุอันสมควร ทั้งนี้ ให้สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ แล้วแต่กรณี ส่งเรื่องให้ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) เพื่อดำเนินการ ตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

๑.๕ การกึ่งนั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติโดยการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งหน่วยงานของรัฐทุกภาคส่วน จะทำให้ยุทธศาสตร์ชาติได้รับความยอมรับและนำไปปฏิบัติ อันจะมีผลให้การดำเนินการตามแผนต่าง ๆ ของรัฐมีเป้าหมายและทิศทางร่วมกัน นอกจากนี้

แผนแม่บทและกลไกการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลจะทำให้การปฏิบัติตามแผนต่าง ๆ นั้น มีความสอดคล้องและบูรณาการกันยิ่งขึ้น

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

มีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติขึ้นตามกลไกและกระบวนการที่กำหนดไว้ โดยการมีส่วนร่วม และการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึง

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

ยุทธศาสตร์ชาติที่จัดทำขึ้น ได้นำไปใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้มีความ สอดคล้องและบูรณาการกัน ส่งผลให้ทิศทางและแนวทางในการพัฒนาประเทศมีความชัดเจนและ ต่อเนื่องในระยะยาว

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทย มีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด
ไม่มี

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชน ทำภารกิจนี้

เนื่องจากเป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดินซึ่งเป็นหน้าที่และอำนาจของ หน่วยงานของรัฐโดยตรง

ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชน หรือไม่ อย่างไร

เอกชนจะเข้ามามีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งการให้ ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐเพื่อร่วมกันผลักดันให้การพัฒนาประเทศเป็นไปตามเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำ ภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

การดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เป็นภารกิจของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วย

๒.๓ ภารกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้ประโยชน์แก่ประชาชน มากกว่าหรือไม่

การดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เป็นภารกิจของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วย ซึ่งรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function)) ในเรื่อง

- ยุทธศาสตร์ชาติ ในเรื่อง การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ
- แนวทางการปฏิรูปประเทศ

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่
ไม่อาจใช้มาตรการทางบริหารแต่เพียงอย่างเดียวได้ เพราะมาตรา ๖๕ และมาตรา ๒๗๕
ของรัฐธรรมนุญ บัญญัติให้การดำเนินการในเรื่องนี้ต้องจัดทำเป็นกฎหมาย

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมาย
มาตรา ๖๕ และมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนุญ กำหนดให้คณะรัฐมนตรีมีหน้าที่จัดให้มี
กฎหมายเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจาก การดำเนินการภายใต้
ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน
ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ

ทอยยใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก.....

ใช้บังคับเพียงบางท้องที่ เนื่องจาก.....

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจาก มาตรา ๒๗๕ ของ
รัฐธรรมนุญ กำหนดให้คณะรัฐมนตรีต้องจัดให้มีกฎหมายเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำ
ยุทธศาสตร์ชาติให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ประกาศใช้รัฐธรรมนุญ และดำเนินการ
จัดทำยุทธศาสตร์ชาติให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎหมายดังกล่าวใช้บังคับ

มีการทอระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด.....

ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด.....

๓.๕ ถ้าจำเป็นต้องมีกฎเกณฑ์ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น

เนื่องจากมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนุญ บัญญัติให้การดำเนินการในเรื่องนี้ต้องตราเป็น
พระราชบัญญัติ และการดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทตามร่างพระราชบัญญัตินี้
เป็นภารกิจหน่วยงานของรัฐทุกหน่วย จึงไม่อาจบังคับใช้โดยข้อบัญญัติท้องถิ่นได้

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

ควบคุม (ข้ามไปข้อ ๓.๗) กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘) ส่งเสริม

ระบบผสม (ทั้งควบคุมและส่งเสริม)

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

เนื่องจากการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ เป็นการดำเนินการตามกรอบเป้าหมาย
การพัฒนาประเทศที่วางไว้และแผนแม่บทที่จัดทำขึ้นตามยุทธศาสตร์ชาติ และเป็นการดำเนินการของ
หน่วยงานของรัฐที่อยู่ในฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ

ที่มีระบบการบริหารราชการที่แตกต่างกัน จึงต้องใช้ระบบการกำกับและติดตาม และจะกำหนดไว้ให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะขององค์กรหรือหน่วยงานแต่ละประเภท

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

- ๓.๗.๑ เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ใช้ระบบการอนุมัติ การอนุญาต การจดทะเบียนหรือใช้ระบบอื่น.....
- ๓.๗.๒ ค่าธรรมเนียมมีความจำเป็นอย่างไร มีความคุ้มค่าต่อภาระที่เกิดแก่ประชาชนอย่างไร.....
- ๓.๗.๓ มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจในการอนุมัติอนุญาตหรือไม่.....
อย่างไร.....
- ๓.๗.๔ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอนในการอนุญาตหรือไม่.....
- ๓.๗.๕ มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์การปฏิเสธคำขอ การให้ยื่นคำขอใหม่ หรือไม่.....
อย่างไร.....

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

- ๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่
มีการใช้ระบบคณะกรรมการ
มีความจำเป็นอย่างไร

การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและการติดตามประเมินผลเป็นเรื่องที่ต้องการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์อย่างสูงมาเป็นผู้ดำเนินการ จึงจำเป็นต้องกำหนดให้มีคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติในแต่ละด้านขึ้น

- ๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการอื่นหรือไม่
ไม่มีอำนาจซ้ำซ้อน
หากมีความซ้ำซ้อน จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น

- ๓.๘.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือ นายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่

มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา และรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง คนที่สอง และคนที่สามตามลำดับ นอกจากนี้ ได้กำหนดให้ปลัดกระทรวง กลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ และเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ

เนื่องจากกระบวนการในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล จำเป็นต้องมีความเชื่อมโยงระหว่างการทำหน้าที่ของฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ อีกทั้งการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาจากหน่วยงานที่รับผิดชอบทั้งมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

การใช้ดุลพินิจตามร่างพระราชบัญญัตินี้มีเฉพาะในกรณีที่มีการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บทเท่านั้น ซึ่งผู้ใช้อดุลพินิจจะต้องอยู่ภายใต้ระยะเวลาและวิธีการตามที่กฎหมายกำหนด และต้องพิจารณาเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดประกอบกับข้อเท็จจริงในการใช้ดุลพินิจด้วย

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

ไม่มีการกำหนดโทษทางอาญาและโทษทางปกครองไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันหรือไม่

ไม่มี

๔.๒ กรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

ไม่มี

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยจะเป็นผู้มีหน้าที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทที่กำหนดขึ้น

ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง
หน่วยงานของรัฐทุกหน่วย

ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

ด้านเศรษฐกิจและสังคม

- เชียงบวก

เมื่อมีการกำหนดเป้าหมายหรือแนวทางการพัฒนาประเทศในระยะยาวที่ชัดเจน จะทำให้การจัดทำแผนต่าง ๆ เป็นไปอย่างสอดคล้องและเกิดการบูรณาการกัน ซึ่งส่งผลดีต่อความต่อเนื่องในการพัฒนาประเทศและการบริหารราชการแผ่นดิน

ผู้ได้รับผลกระทบเชียงบวก

หน่วยงานของรัฐและประชาชนทุกภาคส่วน

- เชียงลบ

ไม่มี เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้ มิได้มีผลใช้บังคับแก่ประชาชนโดยตรง แต่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และรวมถึงการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ

ไม่มี

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

ไม่มี

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่ อย่างไร

-

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นเพียงใด และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

เมื่อประเทศมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่ชัดเจนในระยะยาว ประชาชนและสังคมโดยรวมจะได้รับประโยชน์จากการพัฒนาดังกล่าว

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ โดยจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์แห่งชาติ ความต้องการ และความจำเป็นในการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล

การประกอบกิจการเป็นไปโดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด

การพัฒนาประเทศภายใต้แผนต่าง ๆ ของรัฐที่มีความสอดคล้องและบูรณาการกัน และมีแนวทางการพัฒนาที่แน่นอน ย่อมเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางและแผนทางธุรกิจของผู้ประกอบการในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ และส่งผลต่อความสะดวกในการประกอบกิจการและการกำหนดต้นทุนของกิจการจะมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อย เพียงใด

เมื่อมีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทขึ้นตามร่างพระราชบัญญัตินี้ จะทำให้การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างมีเป้าหมาย และการจัดทำแผนต่าง ๆ ของรัฐจะมีความสอดคล้องและบูรณาการกัน และก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน ซึ่งจะเป็นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา มากน้อยเพียงใด

เมื่อมีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติขึ้น การวิจัยและการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติจะมีแนวโน้มและทิศทางที่ชัดเจน ซึ่งหน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชนที่มีหน้าที่ส่งเสริมการพัฒนาและวิจัยดังกล่าว

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

การปฏิบัติราชการภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติจะทำให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐทั้งหมด มีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกันในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อการพัฒนาประเทศ

สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทที่จัดทำขึ้น จะก่อให้เกิดการบูรณาการแผนต่าง ๆ ของรัฐ ซึ่งรวมถึงการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณด้วย ย่อมทำให้รัฐสามารถควบคุมและลดการสูญเสียบประมาณโดยไม่จำเป็นได้มากขึ้น

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ ได้แก่

ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ยุทธศาสตร์ชาติจะต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศไว้ และให้หน่วยงานของรัฐต้องรายงานผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ภายในเวลาและตามรายการที่สำนักงานฯ กำหนด แล้วให้สำนักงานฯ จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการ คณะรัฐมนตรี หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ไม่ได้อยู่ในกำกับของฝ่ายบริหาร และรัฐสภาทราบต่อไป นอกจากนี้ ยังกำหนดให้มีการทบทวนยุทธศาสตร์ชาติทุกห้าปีเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของโลกหรือสถานการณ์ของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งกลไกดังกล่าวจะทำให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติมีความต่อเนื่องและทันสมัยอยู่เสมอ อันจะเป็นประโยชน์โดยรวมต่อประชาชนและสังคม

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

ไม่มี เนื่องจากในปัจจุบันการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ เป็นหน้าที่ที่หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติตามกฎหมายอื่นแล้ว

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

การดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ จะทำให้การใช้งบประมาณในการดำเนินการตามปกติของหน่วยงานของรัฐมีประสิทธิภาพและเกิดการบูรณาการร่วมกัน รวมทั้งไม่ได้สร้างหรือกำหนดภาระหน้าที่แก่ประชาชน องค์กรใด โดยที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีการะงานเพิ่มขึ้นที่ต้องดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ จึงอาจต้องพิจารณาเพิ่มกรอบอัตรากำลังหรือปรับโครงสร้างองค์กรเพิ่มเติม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาระงบประมาณที่เพิ่มขึ้นได้

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่ต้องใช้ประมาณ ๑๕๐ อัตรา

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ อยู่ระหว่างการเสนอร่างพระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อขออนุมัติการปรับโครงสร้างและอัตรากำลังของ สศช. เพื่อรองรับภารกิจใหม่ที่ได้รับมอบหมายตามร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. โดยจะขอจัดตั้งสำนัก

ยุทธศาสตร์ชาติและปฏิรูปประเทศขั้นใหม่และปรับปรุงโครงสร้างสำนักที่มีอยู่เดิมเพื่อรองรับบทบาท การวางแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว และภารกิจสนับสนุนการจัดประชุมคณะกรรมการฯ

อย่างไรก็ตาม ในระยะเริ่มต้นก่อนที่ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับจะมีผลใช้บังคับนั้น สศช. ได้มอบหมายให้บุคลากรของ สศช. ที่มีอยู่ในปัจจุบันซึ่งมีองค์ความรู้และมีความเชี่ยวชาญ ในด้านการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เริ่มปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายเลขานุการไปพลางก่อนจนกว่าจะได้รับ การจัดสรรอัตรากำลังเพิ่มเติม

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างต่ำในระดับปริญญาตรี นอกจากนี้ ยังกำหนดให้มีตำแหน่งนักยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการวางแผน ยุทธศาสตร์ระยะยาว มีความเข้าใจในบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลก มีความสามารถในการมองภาพ อนาคต สามารถวิเคราะห์ความเชื่อมโยงมิติการพัฒนาต่างๆ และสามารถวิเคราะห์ผลที่จะเกิดขึ้น จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ตลอดจนมีความสามารถในการกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์และ กำหนดทางเลือกยุทธศาสตร์ (Strategic Direction) รวมทั้งความสามารถในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้คำปรึกษา และสามารถประสานกับหน่วยงานต่างๆ ในการจัดทำแผนกระทรวง และ กำหนดตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูป ตลอดจนสามารถติดตาม ประเมินผลการขับเคลื่อนและแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ ในระยะห้าปี โดยแยกเป็นงบดำเนินงานและงบลงทุน จะขอเพิ่มเติมทั้งสิ้น ๑,๐๐๐ ล้านบาท (เพื่อเป็นงบประมาณด้านบุคลากรและ ค่าเบี้ยประชุมกรรมการปีละประมาณ ๒๐๐ ล้านบาท ซึ่งเพิ่มเติมจากงบประมาณปกติของ สศช. ที่ได้รับอยู่ปีละประมาณ ๖๐๐ ล้านบาท)

๖.๒ ในกรณีที่เป็นการร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณ หรือไม่ อย่างไร

ในร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแผนและ ขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ไม่มีการขอจัดสรรอัตรากำลังและงบประมาณ แต่จะใช้ งบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการ ของคณะกรรมการของทั้ง ๒ คณะ

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตาม กฎหมาย

วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย

สศช. ได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจและระดม ความเห็นต่อยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งประกอบด้วยการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบวีดิทัศน์ infographic และเอกสารแผ่นพับ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ ในปี ๒๕๖๐ ในขณะเดียวกันตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ เป็นต้นมา มีการบรรยายเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศให้แก่หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาลและเอกชนอย่างต่อเนื่อง

การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

ในระหว่างการดำเนินการร่างยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศ จะจัดให้มีช่องทางในการเผยแพร่และรับฟังความเห็นจากประชาชนอย่างกว้างขวาง โดยการเผยแพร่ในเว็บไซต์ สื่อสิ่งพิมพ์ และเอกสารต่างๆ รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในระดับพื้นที่

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติการกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร

ไม่มี เนื่องจากไม่มีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่ แต่ใช้กลไกในการบูรณาการการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐตามที่มีการจัดตั้งไว้แล้ว

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยจะเป็นผู้มีหน้าที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทที่กำหนดขึ้น

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้คณะรัฐมนตรีมีหน้าที่กำกับดูแลและสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยต้องมีการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

เกิดประโยชน์สุขของประชาชน

เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ

ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น

มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์

ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ

มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในเรื่องใดบ้าง แต่ละขั้นตอนใช้เวลาในการดำเนินการเท่าใด

ในร่างกฎหมายนี้มีได้มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง แต่มีการกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติไว้ เพื่อให้ผู้มีหน้าที่ดำเนินการในแต่ละขั้นตอนมีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรม อย่างไร

ไม่มี

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ อย่างไม่
ไม่มี

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

(๑) คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ โดยการกำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และแผนอื่นใด ตลอดจนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บท โดยคณะรัฐมนตรีมีหน้าที่กำกับดูแลและสนับสนุนหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการดังกล่าว ในกรณีหน่วยงานของรัฐเป็นองค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระหรือองค์กรอัยการ การกำกับดูแลให้ใช้วิธีการประสาน การปรึกษา หรือเสนอแนะต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐขององค์กรดังกล่าว

(๒) คณะรัฐมนตรีมีหน้าที่วางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการติดตามการตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ

(๓) หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่รายงานผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อจัดทำเป็นรายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำปีเสนอคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรี และรัฐสภาเพื่อทราบ โดยในกรณีที่มีเหตุอันควรรายงานให้รัฐสภาทราบเป็นการเฉพาะเรื่อง ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้องจัดทำรายงานต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเพื่อเสนอรัฐสภาเป็นการเฉพาะเรื่องได้

(๔) ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาพิจารณารายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำปีหรือรายงานเฉพาะเรื่องที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอแล้วเห็นว่า หน่วยงานของรัฐมีการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท และหน่วยงานของรัฐไม่แก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติโดยไม่มีเหตุอันสมควร สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี จะเป็นผู้มีมติส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

(๕) ในกรณีที่คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติพบว่ามีการดำเนินการใดของหน่วยงานของรัฐที่ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติต้องแจ้งให้หน่วยงานของรัฐนั้นทราบถึงความไม่สอดคล้องพร้อมด้วยข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุง หากหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงภายในระยะเวลาที่กำหนด และคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติต้องรายงานให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติทราบและเสนอคณะรัฐมนตรีให้พิจารณาสั่งการ หรือแจ้งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ไม่ได้เป็นเป็นองค์กรในฝ่ายบริหารทราบเพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ หากหน่วยงานของรัฐนั้นยังไม่ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงโดยไม่มีเหตุอันสมควร คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติก็มีหน้าที่ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

กำหนดให้มีวิธีการที่ประชาชนซึ่งพบหรือเห็นว่าหน่วยงานของรัฐดำเนินการไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท สามารถแจ้งเหตุดังกล่าวให้สำนักงานทราบได้ โดยสะดวกและรวดเร็ว

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

มาตรา	กำหนดเวลา
มาตรา ๑๕ (๒) ให้คณะกรรมการกำหนดวิธีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติและการมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	คณะกรรมการกำหนดวิธีการมีส่วนร่วมภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๑๘ การประชุมของคณะกรรมการ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และคณะอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนดระเบียบภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๑๙ การปฏิบัติหน้าที่และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและคณะอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนดระเบียบภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๒๐ ในกรณีที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติจำเป็นต้องได้ข้อมูลหรือมีการศึกษาเรื่องใด จะขอให้สำนักงานจ้างบุคคล สถาบันการศึกษา หรือสถาบันที่มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย เพื่อดำเนินการศึกษาค้นคว้าและจัดทำรายงานเรื่องดังกล่าวก็ได้ วิธีการจ้าง ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่นของบุคคลหรือสถาบันตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนดระเบียบภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๒๓ ให้คณะรัฐมนตรีวางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ข้อเสนอแนะในการวางระเบียบตามวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ ให้คณะกรรมการประสานและปรึกษากับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐขององค์กรดังกล่าวด้วย	คณะรัฐมนตรีวางระเบียบภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

มีการรับฟังความคิดเห็น

ไม่ได้รับฟังความคิดเห็น

รายละเอียดของการรับฟังความคิดเห็นปรากฏตามสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นแนบท้าย

อนึ่ง เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
จะเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะกรรมการ
จัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ดังนั้น ข้อมูลที่ชี้แจงตามข้อ ๖. เกี่ยวกับ
ความพร้อมของรัฐ และข้อ ๙. เกี่ยวกับการจัดทำกฎหมายลำดับรอง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
จึงจัดทำคำชี้แจงตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้แจ้งมา

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีแล้ว

(นายดิสทัต โทตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๖๐

กองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน

ฝ่ายกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖ - ๙ ต่อ ๑๖๖๖ (นายอรรถสิทธิ์ฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๒ ๕๑๕๘

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

รายงาน

ของ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เรื่อง “การจัดทำ การกำหนด และการขับเคลื่อน
กฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ”
และร่างพระราชบัญญัติยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.

สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

รายงานของคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
เรื่อง “การจัดทำ การกำหนด และการขับเคลื่อนกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ”

๑. ความนำ

๑.๑ แผนการปฏิรูป

การจัดทำ การกำหนด และการขับเคลื่อนกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ

๑.๒ สภาพปัญหา

ความจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์ชาติเพื่อนำการพัฒนาและการบริหารราชการแผ่นดินไปสู่การพัฒนาประเทศไทยในอนาคตอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน มีดังนี้

(๑) การพัฒนาประเทศไทยขาดความต่อเนื่อง เพราะเมื่อเปลี่ยนรัฐบาล นโยบายหลักของการพัฒนา ก็จะเปลี่ยน ทั้งที่มีการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมาแล้ว ๑๑ ฉบับ ในช่วงหลัง ๆ ฝ่ายการเมืองมีอิทธิพลเหนือแผนพัฒนาฯ ในการกำหนดนโยบาย ซึ่งส่วนใหญ่มักมุ่งหวังประโยชน์เฉพาะช่วงระยะของรัฐบาลนั้น ๆ มากกว่าประโยชน์ของประเทศระยะยาว นอกจากนี้ กรรมการในคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกินกว่ากึ่งหนึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยฝ่ายการเมือง

(๒) ประเทศไทยมีแผนพัฒนาและแผนยุทธศาสตร์ที่หลากหลายกระจัดกระจายไปตามกระทรวงหน่วยงานต่าง ๆ มีการจัดทำแผนและยุทธศาสตร์ระยะต่าง ๆ ที่เป็นเอกเทศ เช่น กระทรวงศึกษาธิการมีกรอบแผนอุดมศึกษา ระยะ ๑๕ ปี กระทรวงพลังงานมีแผนพัฒนาพลังงาน มากกว่า ๑ แผน ได้แก่ แผนพัฒนาพลังงานทดแทน ๑๕ ปี แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า ๒๐ ปี กระทรวงอุตสาหกรรมมีแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย ๒๐ ปี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแผนพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๒๐ ปี กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพยายามจะมีแผน ๒๐ ปี แต่ยังไม่เป็นรูปธรรมมากนัก ฯลฯ ทั้งนี้ การที่หน่วยงานต่าง ๆ มีการจัดทำแผนเพื่อมุ่งพัฒนารายสาขา ส่งผลให้แผนพัฒนาเหล่านั้นขาดการบูรณาการ และจัดลำดับความสำคัญเป็นองค์รวมของการพัฒนาประเทศ แม้จะมีความพยายามที่จะบูรณาการแผนต่าง ๆ แต่อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตามกฎหมายไม่ครอบคลุมทุกมิติที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ

(๓) การจัดสรรและการใช้งบประมาณในการพัฒนาประเทศของไทยเป็นการดำเนินการแบบแยกส่วน โดยงบประมาณของส่วนราชการได้รับการพิจารณาโดยสำนักงบประมาณ (สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี) เป็นหลัก การลงทุนเพื่อพัฒนาประเทศขาดความต่อเนื่อง ผันแปรไปตามนโยบายของรัฐบาลแต่ละสมัย ส่วนงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจซึ่งใช้งบประมาณจำนวนมหาศาล จะถูกพิจารณาโดยคณะกรรมการบริหารของหน่วยรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ เป็นหลัก แม้จะมีสำนักนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สังกัดกระทรวงการคลัง) กำกับดูแล แต่ส่วนใหญ่เป็นการพิจารณาแยกส่วนเฉพาะแต่ละรัฐวิสาหกิจ

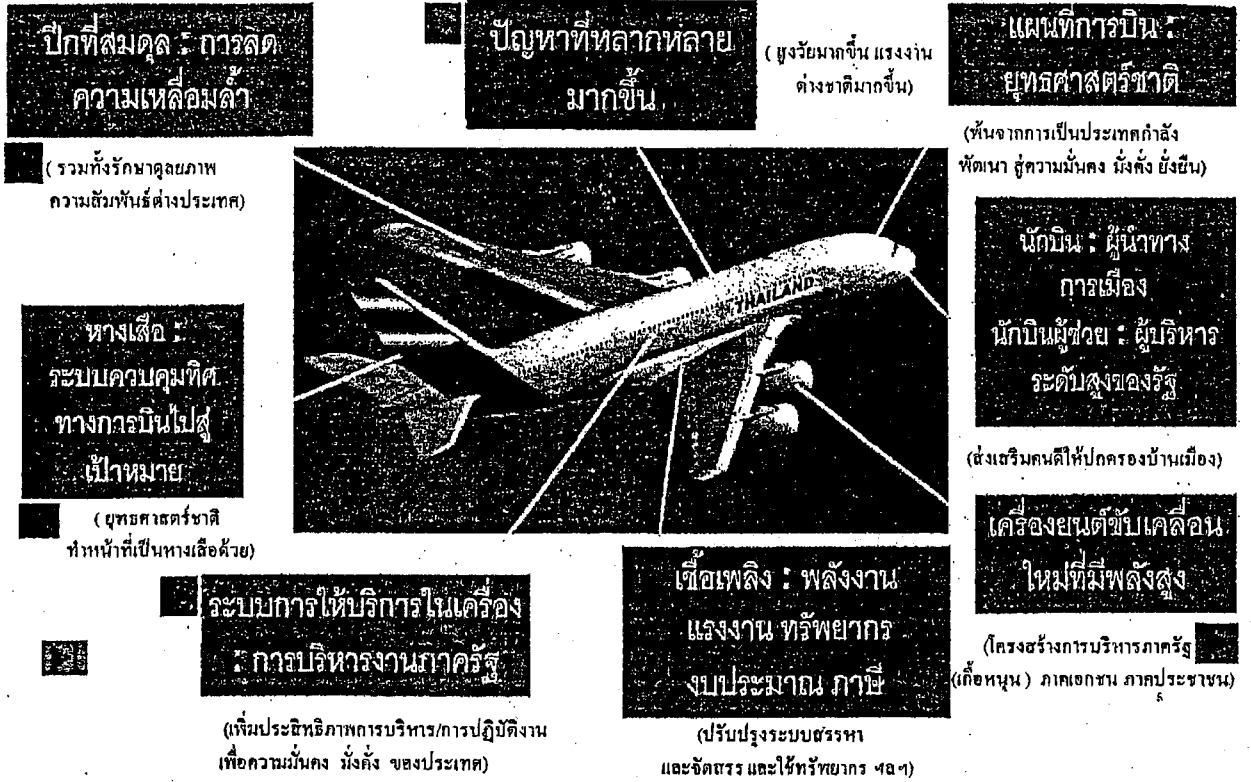
(๔) การกำหนดอนาคตของชาติที่ผ่านมากกระทำโดยภาครัฐเป็นส่วนใหญ่ โดยส่วนมากเป็นเพียงการแถลงทิศทางนโยบาย ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตามรัฐบาล ยังไม่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ประเทศไทยที่มีภาคเอกชนและภาคประชาชนเข้าร่วมอย่างจริงจัง การดำเนินการที่ผ่านมาอาจให้ภาคเอกชนเข้าร่วมบ้าง แต่ภาคประชาชนเกือบไม่มีส่วนร่วมโดยตรงแต่อย่างใด

(๕) ประเทศพัฒนาแล้วจะมียุทธศาสตร์ชาติซึ่งยึดวัตถุประสงค์หลักแห่งชาติเป็นแม่บทหลัก แม้แต่ประเทศพัฒนากว่า ๖๐ ประเทศทั่วโลกก็มียุทธศาสตร์ชาติเป็นทางการ เพื่อเป็นกรอบการกำหนดนโยบาย กำหนดทิศทางการพัฒนา การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดสรรงบประมาณ ฯลฯ แต่ประเทศไทยยังไม่มีกำหนดยุทธศาสตร์ชาติเป็นทางการ ทำให้การพัฒนาประเทศยังล่าช้าลง กระทั่งล่าช้ากว่าประเทศในกลุ่มอาเซียนด้วยกันเอง ทั้งที่วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ได้มีการศึกษาและกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ โดยนักศึกษวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) มากกว่า ๕๐ ปี แต่ไม่ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ต่อประเทศเท่าที่ควร

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปฏิรูปกระบวนการพัฒนาประเทศและการบริหารราชการแผ่นดินต่อเนื่องจากคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้ผลักดันให้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ และได้เสนอคำขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช โดยให้ยุทธศาสตร์ชาติมีความสำคัญควบคู่กับแนวนโยบายแห่งรัฐ และจำเป็นต้องมีการตรากฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นเสมือนแผนการbinสำหรับประเทศเพื่อการพัฒนาประเทศและการบริหารราชการแผ่นดินในอนาคตสามารถขับเคลื่อนอย่างมีเอกภาพและทรงพลัง (โปรดดูภาพที่ ๑ ประกอบ) ทั้งนี้ เนื่องจากการพัฒนาประเทศต้องมียุทธศาสตร์ชาติ ประเทศต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ระยะยาวอย่างน้อย ๒๐ ปี โดยคำนึงถึงผลประโยชน์แห่งชาติ เป็นยุทธศาสตร์ที่ได้รับการยอมรับ ความเห็นชอบ และความเข้าใจร่วมกันของทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เมื่อมีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจน และพิจารณากำหนดยุทธศาสตร์ของกลุ่มภารกิจด้านต่าง ๆ แล้ว จึงสามารถกำหนดเป็นแผนพัฒนากลุ่มภารกิจแต่ละช่วงเป็นแผนประเทศระยะกลาง คือ ระยะ ๕ ปี โดยมีการบูรณาการแผนพัฒนากลุ่มภารกิจต่าง ๆ (ไม่ใช่แผนพัฒนารายกระทรวง) ทั้งส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ โดยในการพัฒนาประเทศแต่ละช่วงเวลามีการติดตามประเมินผลและปรับแก้ตามความจำเป็น ซึ่งจะมีกลไกและกระบวนการในการติดตามประเมินผลตามที่กำหนดในร่างพระราชบัญญัติยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายและมีการใช้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาาร่วมกัน จึงจำเป็นต้องมีการจัดตั้งองค์กรระดับชาติที่เป็นองค์กรที่เป็นอิสระจากฝ่ายการเมือง และเป็นกลไกในการดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่สะท้อนความต้องการของชาติและประชาชน

แผนภาพที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ : แผนที่การบินและทางเสื่อ

ยุทธศาสตร์ชาติ และการบริหารราชการแผ่นดิน จะนำประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

หมายเหตุ ปรับปรุงจากเอกสารการปฏิรูปประเทศไทยสู่อานาคต ๒๕๗๕ สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ

๒. ยุทธศาสตร์ชาติและความสำเร็จในการพัฒนา : ประสบการณ์ของนานาประเทศ

การบริหารราชการแผ่นดินและการพัฒนาประเทศอย่างเป็นระบบและเต็มศักยภาพ จำเป็นต้องมียุทธศาสตร์ชาติเป็นตัวกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศระยะยาว และมีการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสม ซึ่งเป็นหัวใจของวงจรขับเคลื่อนการพัฒนาและการบริหารราชการแผ่นดิน ดังตัวอย่างความสำเร็จของประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศที่กำลังพัฒนาหลายประเทศ สำหรับตัวอย่างประเทศในกลุ่มอาเซียนและประเทศต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาประเทศอันเป็นผลมาจากการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติที่ชัดเจนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ได้แก่

๒.๑ ประเทศสิงคโปร์ที่มีผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ และเข้าใจถึงจุดอ่อนของประเทศว่า สิงคโปร์ที่เป็นประเทศขนาดเล็ก ขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติถึงขนาดน้ำจืดยังมีไม่พอใช้ อีกทั้งที่ตั้งถูกขนาบด้วยประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซียที่เป็นประเทศใหญ่ในอาเซียน ในยุคก่อตั้งประเทศ ยังเผชิญปัญหาการคุกคามของลัทธิคอมมิวนิสต์ มีโอกาสสูงที่จะถูกจีนแทรกแซง รวมถึงปัญหาชนชาติพันธุ์ ทั้งจีน อินเดีย และมาเลย์ อย่างไรก็ตาม ผู้นำสิงคโปร์มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ตระหนักว่าควรแก้ไขที่จุดใด ควรเสริมเพิ่มเติมส่วนไหน และสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาให้ก้าวไกลได้อย่างไร รัฐบาลสิงคโปร์จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์ประเทศสู่อานาคตและกำหนดแผนด้านต่าง ๆ เพื่อให้ประเทศเดินสู่ความก้าวหน้า และได้มีการดำเนินงานตามแผนอย่างเคร่งครัด แม้ว่าสิงคโปร์จะมีข้อจำกัดและปัญหาอุปสรรคมาก แต่ก็ไม่เคยย่อท้อต่อข้อด้อยที่มีอยู่ ในทางตรงข้าม

ได้กำหนดเป้าหมาย ไม่ว่าจะอย่างไรประเทศสิงคโปร์ต้องอยู่รอดและเจริญก้าวหน้าเหนือมาเลเซียที่ได้แยกตัวออกมาให้ได้ ดังนั้น เมื่อไม่มีทรัพยากรทางธรรมชาติมาก ก็หันไปพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นข้อเด่น จึงเห็นได้ว่า ตลอดเวลาตั้งแต่ก่อตั้งประเทศมา สิงคโปร์มุ่งไปที่การศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ความซื่อสัตย์ สุจริต และการมีระเบียบวินัยโดยตลอด เพราะสามสิ่งนี้ คือรากฐานสำคัญของทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ในช่วงต้น และในยุคต่อมา สิงคโปร์ได้ปรับเพิ่มเป้าหมายในยุทธศาสตร์ชาติ โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่า ในปี ค.ศ. ๒๐๑๘ สิงคโปร์จะเป็นศูนย์กลางหลักในเครือข่ายโลกเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจที่สำคัญทั่วโลก เป็นเมืองชั้นนำของโลกในด้านบุคคลที่มีความสามารถพิเศษ (Talent) ด้านวิสาหกิจ (Enterprise) และด้านนวัตกรรม (Innovation) หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องได้ตั้งพันธกิจเพื่อขับเคลื่อนประเทศให้บรรลุเป้าหมายเหล่านี้ ทั้งด้านอุตสาหกรรม บริการและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ โดยเฉพาะการบ่มเพาะเยาวชนผู้ที่มีความสามารถพิเศษสู่การพัฒนาศู่ความเป็นอัจฉริยภาพด้านต่าง ๆ กระส่งเสริมการพัฒนา นวัตกรรมด้านต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง^๑ ซึ่งในปัจจุบัน ประชากรสิงคโปร์ได้แสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการ ดำเนินธุรกิจด้วยความรู้และทักษะ จนทำให้เป็นหนึ่งในประเทศที่พัฒนาแล้ว ขณะที่ประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคนี้ ที่มีทรัพยากรธรรมชาติมากกว่า ยังคงเป็นประเทศกำลังพัฒนากันต่อไป

๒.๒ ประเทศมาเลเซียที่ได้เริ่มประกาศยุทธศาสตร์ชาติที่เป็นวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศตั้งแต่ ปี ค.ศ. ๑๙๙๑ (พ.ศ. ๒๕๓๔) โดยวางเป้าหมายว่า ประเทศมาเลเซียจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ (พ.ศ. ๒๕๖๓) มีการกำหนด “วิสัยทัศน์ ๒๐๒๐” (Wawasan 2020) ของมาเลเซีย ไว้ดังนี้ “มาเลเซียจะเป็น ประเทศพัฒนาอุตสาหกรรมที่พึ่งพาตนเองได้ภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๐” เมื่อกำหนดยุทธศาสตร์ชาติและ ประกาศเป้าหมายแล้ว รัฐบาลมาเลเซียทุกรัฐบาลต้องทำงานอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาติดต่อกัน ๓๐ ปี โดย พัฒนาภาพรวมของประเทศ ทุกส่วนของวิถีชีวิตพลเมือง ตั้งแต่เรื่องความเจริญมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ ความสุข สมบูรณ์ในสังคม ประชาชนมีการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานระดับโลก (World Class Education) พัฒนาการเมืองให้มีความมั่นคง และประเทศชาติและประชาชนดำเนินชีวิตอย่างมีดุลยภาพทางจิตใจ เพื่อที่จะให้บรรลุ เป้าหมายแห่ง “วิสัยทัศน์ ๒๐๒๐”^๒ ดังนั้น เมื่อนายกรัฐมนตรี ดร. มหาเธร์ โมฮัมหมัด ได้ประกาศให้ใช้ ยุทธศาสตร์นี้แล้ว นายกรัฐมนตรีที่บริหารประเทศต่อมาอีกสองท่าน คือ นายกรัฐมนตรีอามัด บาดาวี ที่เพิ่ง พ้นจากตำแหน่งไปเมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๙ และนายกรัฐมนตรีนาจิบ ราซัค คนปัจจุบัน ได้นำรัฐบาลมาเลเซียมุ่งสู่ เป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ๒๐๒๐ เช่นเดิม โดยพยายามปรับการปฏิบัติงานให้ได้ตามยุทธศาสตร์ พร้อมทั้งประกาศ นโยบายความเป็นหนึ่งเดียวของสังคม หรือนโยบาย “1 Malaysia” แม้ว่าที่ผ่านมา มาเลเซียจะต้องฝ่าฟันวิกฤต

^๑ สานิต วงศ์อนันต์นนท์. “ยุทธศาสตร์ประเทศไทย” บทความวิชาการ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ (ข้อมูลจาก www.library.senate.go.th/document/.../5358708_0002.PDF สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๘)

^๒ วิสัยทัศน์ ๒๐๒๐ กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและยังกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อการปฏิบัติ ๙ ประการ คือ ๑. สร้างสังคมมาเลเซียให้ หลอมรวมเชื้อชาติเผ่าพันธุ์ที่หลากหลายเป็นหนึ่งในเผ่าพันธุ์ เรียกว่าเผ่าพันธุ์มาเลเซีย (Malaysian Race) (แทนที่จะแยกกันอยู่เป็นเผ่าพันธุ์ มาเลย์ จีน อินเดีย ฯลฯ) อย่างที่เคยเป็นมาและยังเป็นอยู่ในปี ค.ศ. ๑๙๙๐) ๒. สร้างสังคมมาเลเซียที่เป็นอิสระเสรีในเชิงความรู้สึกนึกคิดหรือ “จิตวิทยา” เป็นสังคมที่พัฒนาแล้วอย่างมีความมั่นคง ๓. สร้างสม เสริมส่ง และคุ้มครองสังคมประชาธิปไตยที่มีวิวัฒนาการ เป็นสังคม ประชาธิปไตยที่เจริญแล้ว ๔. สถาปนาสังคมที่เปี่ยมด้วยศีลธรรมและจริยธรรมอย่างสมบูรณ์ ๕. สร้างสังคมที่มีอุดมการณ์เสรีนิยมและอดทน ต่อกันอย่างมีวิวัฒนาการ ๖. สร้างสังคมที่มีฐานความคิดเป็นวิทยาศาสตร์และคิดอย่างก้าวหน้า ๗. สร้างสังคมที่ห่วงใยเอื้ออาทรต่อกันและกัน อย่างสมบูรณ์ ๘. สร้างหลักประกันให้มีความยุติธรรมในสังคมทางด้านเศรษฐกิจ เป็นสังคมที่มีการจัดการกระจายความมั่งคั่งของชาติให้ทั่วถึง และเป็นธรรม และ ๙. สร้างสังคมที่มั่งคั่งอุดมสมบูรณ์ ด้วยระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันกันอย่างสมบูรณ์ เป็นระบบเศรษฐกิจที่มีพลวัตสูง มีความยืดหยุ่นและมีความตื่นตัวคึกคักตลอดเวลา

เศรษฐกิจในช่วงต่าง ๆ ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในภาครัฐและเอกชนก็ยังคงเดินหน้าพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ คาดกันว่า ในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ที่เหลือเวลาอีกเพียง ๕ ปี เท่านั้น มาเลเซียก็จะก้าวเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วแน่นอน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม และจะนับเป็นประเทศที่สองในอาเซียนต่อจากสิงคโปร์ที่จะได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว

๒.๓ พัฒนาการและแนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติของประเทศออสเตรเลีย รูปแบบหรือกระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติของประเทศออสเตรเลีย ได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงผลลัพธ์หรือยุทธศาสตร์ชาติที่เกิดจากการกระบวนการและขั้นตอนที่ได้ผ่านการคิด วิเคราะห์ พิจารณา ไตร่ตรอง และประสานงานร่วมกันอย่างครอบคลุมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องของรัฐบาล ในกระบวนการหรือขั้นตอนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติของออสเตรเลียนั้นจะให้ความสำคัญกับการผนวกรวมเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบควบคุมเครื่องมือหรือกลไกทางด้านงบประมาณเข้าไว้ด้วยกันในทุกขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจ นอกจากนี้หลักการในการวิเคราะห์ความเสี่ยง (The Risk Analysis Concept) ได้มีการดำเนินการจัดทำขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในขั้นตอนการร่วมเสนอความคิดเห็นต่อประเด็นปัญหาและเรื่องสำคัญอื่น ๆ ด้วย

๒.๔ พัฒนาการและแนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติของประเทศบราซิล (The Brazilian 2008 National Strategy of Defense : NSD) ถือเป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกที่ถูกจัดขึ้นในกลุ่มประเทศลาตินอเมริกา บราซิลได้พัฒนากระบวนการและขั้นตอนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติขึ้นอย่างเป็นระบบ และในยุทธศาสตร์ชาติได้มีการให้ข้อมูลที่จำเป็นต่อการวางแผนเพื่อการเริ่มต้นในขั้นการปฏิบัติต่อกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๕ พัฒนาการและแนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติของประเทศสหราชอาณาจักร พัฒนาการที่เห็นได้อย่างชัดเจนในด้านพัฒนาการการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติของประเทศสหราชอาณาจักรได้เริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๐๗ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการผนวกรวมและการจัดระเบียบในส่วนของเครื่องมือ (Means) ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ การใช้ประโยชน์จากกระบวนการ การประเมินความเสี่ยงของชาติ ด้านความมั่นคง (The National Security Risk Assessment : NSRA) เพื่อการวิเคราะห์ความเสี่ยงและผลประโยชน์ของชาติที่เกี่ยวข้อง

๒.๖ พัฒนาการและแนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา (The US National Security Strategies : NSS) ถือเป็นเอกสารด้านความมั่นคงระดับชาติที่เกิดจากกระบวนการและขั้นตอนที่ได้ผ่านการคิดวิเคราะห์ การพิจารณาไตร่ตรอง และการประสานงานร่วมกันอย่างครอบคลุมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องของรัฐบาลเพียงฉบับเดียวที่ได้จัดพิมพ์ขึ้นมา The NSS ถูกพัฒนาขึ้นผ่านการติดต่อประสานงานกันระหว่างและจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจด้านความมั่นคงของชาติ ทั้งจากปัญหาและภัยคุกคามภายในประเทศและจากภายนอกประเทศสหรัฐ

๒.๗ พัฒนาการและแนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติของประเทศแอฟริกาใต้ (The South Africa White Paper and The South African Defense Review) เป็นเอกสารสำคัญที่มีส่วนช่วยให้แอฟริกาผ่านพ้นอุปสรรคและปัญหามานานาประการที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงในยุคแบ่งแยกสีผิว เอกสารทั้งสองฉบับดังกล่าวได้กำหนดยุทธศาสตร์ระดับชาติเพื่อการพัฒนา และปฏิรูปบทบาทและหน้าที่ของกองทัพต่อสังคม รวมถึงแนวทางการดำเนินตามยุทธศาสตร์ชาติโดยใช้การทหารเป็นเครื่องมือปฏิบัติในระยะสั้นและระยะกลาง

นอกจากนั้นในกระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติของแอฟริกาใต้ ฝ่ายกฎหมายของรัฐบาลและภาคประชาสังคมเป็นภาคส่วนที่สำคัญมีส่วนร่วมและให้การสนับสนุน

๒.๘ ตัวอย่างยุทธศาสตร์ของชาติมหาอำนาจ ปี ค.ศ. ๒๐๑๔

ประเทศมหาอำนาจในโลกซึ่งเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีการจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาประเทศ โดยจากรายงานที่ พลตรี ดร.ไชยอนันต์ จันทคณาบุรุษย์ ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้รวบรวมยุทธศาสตร์ชาติของมหาอำนาจ ปี ค.ศ. ๒๐๑๔ จำนวน ๔ ประเทศ ได้แก่ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และฝรั่งเศส สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) ยุทธศาสตร์ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้ครอบคลุมนโยบายด้านเศรษฐกิจ ซึ่งแบ่งนโยบายเฉพาะด้านเป็น ๖ ด้าน นโยบายด้านสังคม แบ่งนโยบายเฉพาะด้านเป็น ๖ ด้าน และ นโยบายด้านการป้องกันประเทศ แบ่งนโยบายเฉพาะด้านเป็น ๔ ด้าน ประเทศจีนได้กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศระยะ ๕ ปี ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของประเทศ ปัจจุบันคือแผนพัฒนาฉบับที่ ๑๒ (โปรดดูรายละเอียดในภาคผนวก ข) ในขณะที่ประเทศไทยอยู่ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๑ แม้ประเทศไทยจะมีแผนพัฒนาช้ากว่าประเทศจีนประมาณ ๕ ปี แต่ระดับการพัฒนาของประเทศไทยแตกต่างกว่าประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนอย่างมาก ประเด็นสำคัญประการหนึ่งน่าจะเป็นประเด็นความต่อเนื่องของแผนพัฒนาของสองประเทศ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ของประเทศจีน แบ่งเป็น ๑๖ หมวด รายละเอียดปรากฏตามหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๑๓๐๔/ว.๒๒๖๘ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๓ เรื่อง “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะ ๕ ปี (๒๕๕๔-๒๕๕๘) ฉบับที่ ๑๒ ของจีน” (โปรดดูรายละเอียดในภาคผนวก ข) โดยมีหมวดที่น่าสนใจคือ

(๑.๑) หมวดที่ ๑ การปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาโดยสร้างมิติใหม่ด้านการพัฒนาวิทยาศาสตร์

(๑.๒) หมวดที่ ๗ ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่เน้นด้านวิทยาศาสตร์และการศึกษา

(๑.๓) หมวดที่ ๙ แก้ปัญหารากฐานและปัญหาอุปสรรคโดยเสริมสร้างและสร้างสรรค์การบริหารกิจการด้านสังคม

(๑.๔) หมวดที่ ๑๕ ความกลมเกลียวระหว่างกองทัพและประชาชนโดยเสริมสร้างการพัฒนาความคิดและการเมืองในกองทัพ

(๒) ยุทธศาสตร์ของประเทศญี่ปุ่น ปัจจุบันมุ่งเน้น

(๒.๑) ยุทธศาสตร์ด้านการเมืองระหว่างประเทศและการทูต

(๒.๒) ด้านข้อมูลข่าวสารด้านสังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

(๒.๓) ด้านการทหาร

(๒.๔) ด้านเศรษฐกิจ

(๓) ยุทธศาสตร์แห่งชาติ ปี ค.ศ. ๒๐๑๔ ของสหรัฐอเมริกา รัฐบาลสหรัฐภายใต้การนำของประธานาธิบดีบารัค โอบามา ในสมัยที่ ๒ ได้ให้ความสำคัญลำดับต้นต่อการร่วมมือกับนานาชาติประเทศในการแก้ไขปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ การสู้รบระหว่างประเทศและกลุ่มหัวรุนแรง การต่อต้านการแพร่กระจายของอาวุธนิวเคลียร์ การกระชับความสัมพันธ์กับพันธมิตร และการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ ยุทธศาสตร์แห่งชาติ

ปี ค.ศ. ๒๐๑๔ ของสหรัฐอเมริกา จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริม“ผลประโยชน์แห่งชาติ” (National Interests) ๔ ประการ คือ

- (๓.๑) ความมั่นคง (ทางทหาร เศรษฐกิจ ความมีศักดิ์ศรีของประเทศ และประชาชน ฯลฯ)
- (๓.๒) ความเจริญรุ่งเรือง (เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์ สังคม ฯลฯ)
- (๓.๓) การเคารพต่อค่านิยมอเมริกัน
- (๓.๔) การใช้กฎระเบียบระหว่างประเทศ

(๔) ยุทธศาสตร์ของประเทศฝรั่งเศสปี ค.ศ. ๒๐๑๔ ยุทธศาสตร์ความมั่นคงของประเทศฝรั่งเศส ฉบับปี ค.ศ. ๒๐๑๓ ได้มุ่งเน้นยุทธศาสตร์ ๑๒ ประการ ซึ่งจะยกตัวอย่าง ๘ ประการ คือ

- (๔.๑) การยืนยันแนวคิดของการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ
- (๔.๒) การวิเคราะห์ภัยคุกคามเปรียบเทียบกับปี ค.ศ. ๒๐๐๘ (ช่วง ๕ ปี ที่ผ่านมา)

เพื่อพิจารณาผลเชิงบวกและเชิงลบต่อประเทศ

(๔.๓) การจัดลำดับความสำคัญของภูมิยุทธศาสตร์ (Geostrategy) ในสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นใหม่^๑

(๔.๔) คำมั่นถึงภัยคุกคามที่ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และข้อจำกัดที่เกี่ยวข้องกับการเงิน การคลังสาธารณะ (Public Finance)

(๔.๕) การต่อสู้กับระบบเศรษฐกิจทุนนิยมเต็มรูปแบบในฐานะสมาชิกนาโต (NATO) (สำหรับประเทศไทยควรจะต้องดำเนินการพิจารณายุทธศาสตร์ชาติกรณีเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน)

(๔.๖) การป้องกันภัยคุกคามไซเบอร์

(๔.๗) การส่งเสริมสิทธิประโยชน์ของบุคคล

(๔.๘) ความสำคัญและจำเป็นในภาคอุตสาหกรรม ฯลฯ

ดังนั้น การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและการกำหนดกลไกเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ การประสานเพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ รวมถึงการกำกับ ติดตาม และประเมินผลยุทธศาสตร์ชาติ จึงเป็นประเด็นที่จำเป็นและมีความสำคัญ ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดทิศทางในการพัฒนาประเทศระยะยาวและมีเป้าหมายในการบริหารราชการแผ่นดิน การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรที่ชัดเจน และนำไปสู่การยกระดับความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนของประเทศได้ (โปรดดูหลักการและความสำคัญของยุทธศาสตร์ จากเอกสารคู่มือการกำหนดยุทธศาสตร์ในระดับชาติ ของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันป้องกันประเทศ ในภาคผนวก ค รายชื่อเอกสารอ้างอิงที่สำคัญ)

^๑ ในกรณีประเทศไทย ภูมิยุทธศาสตร์ชาติของไทยที่เกี่ยวข้องกับประเทศอื่น ควรต้องมีการพิจารณานำมาใช้เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ อย่างจริงจัง เช่น

๑) กลุ่มประเทศ BIMSTEC (The Bay of Bengal Initiative for Multi Sectoral Technical and Economic Cooperation) บังกลาเทศ อินเดีย เมียนมาร์ ศรีลังกา ไทย ภูฏาน และเนปาล

๒) กลุ่มประเทศ GMS (Greater Mekong Subregion) กัมพูชา ไทย เมียนมาร์ ลาว เวียดนาม และจีน

๓) กลุ่มประเทศ ACMECS (Ayeyawady - Chao Praya - Mekong Economic Cooperation Strategy)

๔) กลุ่มประเทศ IMT - GT/JDS (Indonesia - Malaysia - Thailand Growth Triangle) อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย

๓. ประเด็นขับเคลื่อนการปฏิรูป

การที่ประเทศไทยยังไม่มียุทธศาสตร์ชาติที่ชัดเจนและเป็นทางการ ได้ส่งผลให้

๓.๑ การใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดิน การลงทุน และการขับเคลื่อนการพัฒนา ยึดโยงเพียงเฉพาะกับนโยบายรัฐบาลในแต่ละช่วง

๓.๒ ไม่สามารถผนึกพลังการพัฒนาจากภาคส่วนต่าง ๆ ให้มีทิศทางการพัฒนาให้ไปในทิศทางเดียวกันและต่อเนื่อง

๓.๓ ประเทศไทยไม่สามารถพัฒนาก้าวหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ทั้ง ๆ ที่ประเทศไทยมีโอกาสและจุดเด่นหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นความได้เปรียบด้านภูมิศาสตร์ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ และจำนวนประชากรที่มีมากกว่า

๓.๔ การใช้จ่ายงบประมาณของรัฐบาล กระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ขาดทิศทางที่จะบูรณาการกันและนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายความสำเร็จร่วมกันในการยกระดับความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนของประเทศได้

๓.๕ การขับเคลื่อนการปฏิรูปโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นทางการ ส่งผลต่อภาคส่วนระดับต่าง ๆ

(๑) ระดับประเทศ และภาครัฐ

(๑.๑) ระดับประเทศ มีบทแม่หลัก ทิศทางที่ชัดเจน มีเป้าหมายของประเทศ ระยะยาว ฯลฯ

(๑.๒) ระดับรัฐบาล มีความต่อเนื่องของนโยบาย เพื่อประโยชน์ระยะยาวของประเทศ ควบคู่กับนโยบายในช่วงอายุของรัฐบาลนั้น

(๑.๓) ระดับกระทรวง มีการบูรณาการแผนพัฒนา ได้รับงบประมาณตามลำดับความสำคัญของแต่ละช่วงเวลา

(๑.๔) ระดับกรมและกลุ่มจังหวัด มีการบริหารแผนงาน/โครงการ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติทั้งงบประมาณเชิงภารกิจ และเชิงพื้นที่

(๑.๕) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นมากขึ้น

(๒) ภาคเอกชน และภาคประชาชน

(๒.๑) ทราบแนวทาง นโยบายของรัฐ ทำให้ทราบแนวโน้มการส่งเสริม และทิศทางในอนาคตของรัฐ

(๒.๒) มีส่วนร่วมกำหนดนโยบายของประเทศเพื่อผลประโยชน์ในระยะยาวแทนที่จะมุ่งหวังเฉพาะประโยชน์เฉพาะหน้าเท่านั้น

(๒.๓) มีความหวังสำหรับอนาคตของตนเอง และอนุชนรุ่นหลัง

จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องขับเคลื่อนการปฏิรูปกระบวนการจัดทำกรอบแนวทางการพัฒนาประเทศให้มีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจนด้วยการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งจะทำให้ประเทศมีวิสัยทัศน์ระยะยาวอย่างน้อย ๒๐ ปี ที่คำนึงถึงผลประโยชน์แห่งชาติ และเป็นกรอบการบูรณาการแผนพัฒนากลุ่มภารกิจ มีการกำหนดเป้าหมาย จัดลำดับความสำคัญ กำหนดตัวชี้วัด มีการติดตามประเมินผล และปรับแก้ตามความจำเป็น โดยการประกาศใช้พระราชบัญญัติยุทธศาสตร์ชาติภายในรัฐบาลนี้ เพื่อจัดตั้งคณะกรรมการและสำนักงานตามบทเฉพาะกาล

๔. วิธีการพิจารณาศึกษา

คณะทำงานว่าด้วยการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ ในคณะกรรมการธิการขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา เรื่อง การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติและการจัดทำร่างพระราชบัญญัติยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. โดยศึกษาจาก

๔.๑ ข้อมูลยุทธศาสตร์ชาติ ที่วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรได้จัดทำรายปีมานานกว่า ๕๐ ปี และคู่มือการกำหนดยุทธศาสตร์ในระดับชาติ โดยศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

๔.๒ เอกสาร งานวิจัยต่างประเทศ เช่น หนังสือ The Next 100 Years: A Forecast for 21st Century โดย George Friedman และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับอนาคตศึกษาอีกกว่า ๑๐ เล่ม

๔.๓ ศึกษาตัวอย่างประเทศในกลุ่มอาเซียนและประเทศต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนา ประเทศอันเป็นผลมาจากการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติที่ชัดเจนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย บราซิล แอฟริกาใต้ สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา ฯลฯ

๔.๔ พิจารณาการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว โดยคณะกรรมการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ ในคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน กรรมการอื่น ๆ ของสภาปฏิรูปแห่งชาติ และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนักการเมือง นักวิชาการ นักการทหาร ฯลฯ

๔.๕ พิจารณาผลการศึกษาและรายงานการออกแบบกรอบความคิด (Conceptual Design) ซึ่งเสนอต่อคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) พิจารณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘

๔.๖ พิจารณาผลซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) ได้เสนอกรอบแนวคิดการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘ และได้รับคำแนะนำจากสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติหลายท่าน ทั้งระหว่างการประชุมและภายหลังการประชุม ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

๔.๗ พิจารณาผลการประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) และคณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) (ครั้งที่หนึ่ง) ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบร่วมกันในหลักการของผลการพิจารณาศึกษาการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติและร่างกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ตลอดจนได้นำข้อเสนอแนะบางประการประกอบการดำเนินการ

๔.๘ สภาปฏิรูปแห่งชาติ เห็นชอบด้วยกับรายงานการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติและร่างกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๘ และได้เสนอนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๔.๙ คณะทำงานว่าด้วยการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ ได้นำผลการดำเนินการของคณะกรรมการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ สปช. ภายหลังร่างกฎหมายดังกล่าวเสนอไปยังรัฐบาล เพื่อเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติของรัฐบาล

๔.๙.๑ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากภาคส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- (๑) นายกร ทัพพะรังสี อดีตรองนายกรัฐมนตรี
- (๒) นายธวัชชัย ยงกิตติกุล ที่ปรึกษาสมาคมธนาคารไทย
- (๓) นายอิทธิฤทธิ์ กิ่งเล็ก ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- (๔) นายอิสระ ว่องวานิช ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
- (๕) นายเจน นำชัยศิริ รองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- (๖) นายพีระพล ภาวรสุนาเจริญ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กระทรวงคมนาคม (ปัจจุบันดำรงตำแหน่งรองปลัดกระทรวงคมนาคมด้านโครงสร้างฯ)
- (๗) นายแพทย์พลเดช ปิ่นประทีป เลขาธิการสถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา (สทพ.)
- (๘) นายกฤษดา เรืองอารีย์รัชต์ ผู้จัดการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- (๙) นายสมพร ใ้บบางยาง ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

๔.๑๐ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ได้แต่งตั้งคณะทำงานว่าด้วยการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ นักวิชาการ กรรมการสภาหอการค้า อาจารย์มหาวิทยาลัย นักกฎหมายและหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นคณะทำงานดังนี้

(๑) องค์ประกอบ

๑. พันตำรวจตรี ยงยุทธ สารสมบัติ	เป็นประธานคณะทำงาน
๒. พลเอก วัฒนา สรรพานิช	เป็นรองประธานคณะทำงาน คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก อภิชาติ เพ็ญกิตติ	เป็นรองประธานคณะทำงาน คนที่สอง
๔. พลเอก ชูชาติ สุขสงวน	เป็นคณะทำงาน
๕. นายสุรชัย ภูประเสริฐ	เป็นคณะทำงาน
๖. พลเรือเอก ศุภกร บุรณดิลก	เป็นคณะทำงาน
๗. นายศานิตย์ นาคสุขศรี	เป็นคณะทำงาน
๘. ศาสตราจารย์ศุภชัย ยาวะประภาส	เป็นคณะทำงาน
๙. นายสุทัศน์ เศรษฐ์บุญสร้าง	เป็นคณะทำงาน
๑๐. นางศิรินา ปวโรฬารวิทยา	เป็นคณะทำงาน
๑๑. พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล	เป็นคณะทำงาน
๑๒. ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติหรือผู้แทน	เป็นคณะทำงาน
๑๓. เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติหรือผู้แทน	เป็นคณะทำงาน
๑๔. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาหรือผู้แทน	เป็นคณะทำงาน

๑๕. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ เป็นคณะทำงาน
และสังคมแห่งชาติหรือผู้แทน
๑๖. พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ เป็นคณะทำงาน
และเลขานุการคณะทำงาน
๑๗. นายอนุสิษฐ คุณากร เป็นคณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน
๑๘. นายไพฑูรย์ ชัมภรัตน์ เป็นคณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน

(๒) อำนาจหน้าที่

๑. ดำเนินการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติตามแผนการปฏิรูปประเทศซึ่งคณะกรรมการ
ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดินเสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศและ
ส่วนงานที่เกี่ยวข้อง

๒. ดำเนินการยกร่างกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติและส่วนงานที่เกี่ยวข้อง

๓. เรียกข้อมูลและเชิญบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาชี้แจง เพื่อประกอบการ
ดำเนินการตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๘๓

๔. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการหรือประธานกรรมการมอบหมาย
คณะทำงานได้พิจารณาร่างกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติที่ผ่านความเห็นชอบจาก
สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๘ และสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) ได้เสนอไปยัง
รัฐบาลเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ โดยมีการปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

๕. สรุปผลการพิจารณาศึกษาและการกำหนดกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ

ข้อสรุปที่สำคัญของการศึกษายืนยันความสำคัญของการมียุทธศาสตร์ชาติเป็นทางการ ทั้งนี้
เพื่อดำเนินการให้มียุทธศาสตร์ชาติที่เป็นที่ยอมรับ เป็นยุทธศาสตร์ที่พัฒนาบนฐานของหลักวิชาการที่ถูกต้อง
มีความเหมาะสมกับบริบท ค่านิยม และวัฒนธรรมไทย คำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติและประชาชนเป็นหลัก
และที่สำคัญเป็นยุทธศาสตร์ที่เป็นที่ยอมรับของคนไทยทุกภาคส่วน โดยเฉพาะให้มีผลบังคับใช้ระยะยาว ๒๐ ปี
ที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ โดยตราเป็นกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ
รองรับเพื่อความต่อเนื่องและมีสภาพบังคับ เพราะว่าการพัฒนาประเทศต้องมียุทธศาสตร์ชาติ โดยกำหนดให้
ประเทศต้องมีวิสัยทัศน์ระยะยาวอย่างน้อย ๒๐ ปี ซึ่งคำนึงถึงผลประโยชน์แห่งชาติ พิจารณากำหนด
ยุทธศาสตร์ของกลุ่มภารกิจด้านต่าง ๆ แล้วกำหนดเป็นแผนพัฒนากลุ่มภารกิจแต่ละช่วงระยะ ๕ ปี โดยมี
การบูรณาการแผนพัฒนากลุ่มภารกิจต่าง ๆ (ไม่ใช่แผนพัฒนารายกระทรวง) ทั้งส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ
โดยในแต่ละช่วงเวลา มีการติดตามประเมินผลและปรับแก้ตามความจำเป็น (โปรดดูรายละเอียดตามภาคผนวก ค)

สาระสำคัญของกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติจะประกอบด้วย หลักการ กระบวนการและกลไก ในการดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติดังต่อไปนี้

๕.๑ หลักการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

(๑) การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดเป้าหมายในระยะยาว และมีการพิจารณาทบทวน ทุกห้าปีหรือเมื่อมีสถานการณ์กระทบต่อวัตถุประสงค์หลักตามยุทธศาสตร์ชาติอย่างเป็นนัยสำคัญ

(๒) สร้างกลไกและกระบวนการในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่มีประสิทธิภาพ สามารถ จัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่เป็นที่ยอมรับของประชาชนและสะท้อนความต้องการของประเทศอย่างแท้จริง

(๓) เน้นกระบวนการรับฟังและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึง ทั้งเพื่อให้เกิดการ ยอมรับและใช้เป็นแนวทางการพัฒนา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักร่วมกัน

๕.๒ กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

(๑) โดยที่ยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นยุทธศาสตร์ระยะยาวและเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนา ประเทศซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกันของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ดังนั้น กระบวนการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติจะต้องยึดถือวัตถุประสงค์หลักของชาติและผลประโยชน์แห่งชาติเป็นสำคัญ (วัตถุประสงค์หลัก ของชาติและผลประโยชน์แห่งชาติ หมายถึง เป้าหมายแห่งชาติอันเป็นแนวความคิดที่ได้ไตร่ตรองอย่างรอบคอบ ที่สุดแล้วจากบรรดาองค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งประมวลขึ้นเป็นความต้องการที่สำคัญที่สุดที่ชาติจะขาดเสียมิได้ ทั้งนี้ โดยทั่วไปแล้ว จะรวมถึงการคุ้มครองประเทศชาติให้อยู่รอด ความเป็นเอกราชและมีบูรณาภาพของชาติ ความ มั่นคงด้านการป้องกันประเทศและการทหาร เสถียรภาพและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความอยู่ดีกินดีและ ความผาสุกของประชาชน และความมีเกียรติและศักดิ์ศรีของชาติ ในการกำหนดผลประโยชน์แห่งชาตินั้น นอกจากขึ้นอยู่กับแบบแผนขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติและความรู้สึกนึกคิดของประชาชนแล้ว ยังต้อง คำนึงถึงความอยู่รอดของชาติ ความยุติธรรมทั้งในและต่างประเทศ เสรีภาพ และสิทธิมนุษยชน)

(๒) ยุทธศาสตร์ชาติอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญในด้านต่าง ๆ ดังนี้

(๒.๑) ความมั่นคงทางทหาร

(๒.๒) การเมือง

(๒.๓) การบริหารราชการแผ่นดิน

(๒.๔) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

(๒.๕) การปกครองท้องถิ่น

(๒.๖) การศึกษา และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

(๒.๗) เศรษฐกิจ การเกษตร การอุตสาหกรรม การบริการ การเงิน การคลัง แลงบประมาณ

(๒.๘) พลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการผังเมือง

(๒.๙) สาธารณสุข

(๒.๑๐) การคมนาคมและเทคโนโลยีการสื่อสาร

(๒.๑๑) สังคม ศิลปะและวัฒนธรรม

(๒.๑๒) วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และอื่น ๆ ที่จำเป็น

(๓) การกำหนดวัตถุประสงค์หลักของชาติและผลประโยชน์แห่งชาติดังกล่าวข้างต้น จะต้อง พิจารณาจากการวิเคราะห์สถานการณ์ทั้งในและต่างประเทศ มีการกำหนดแนวทางการจัดทำอย่างรอบคอบ ความต้องการในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ในอนาคต ความต้องการของประชาชนและหน่วยงาน

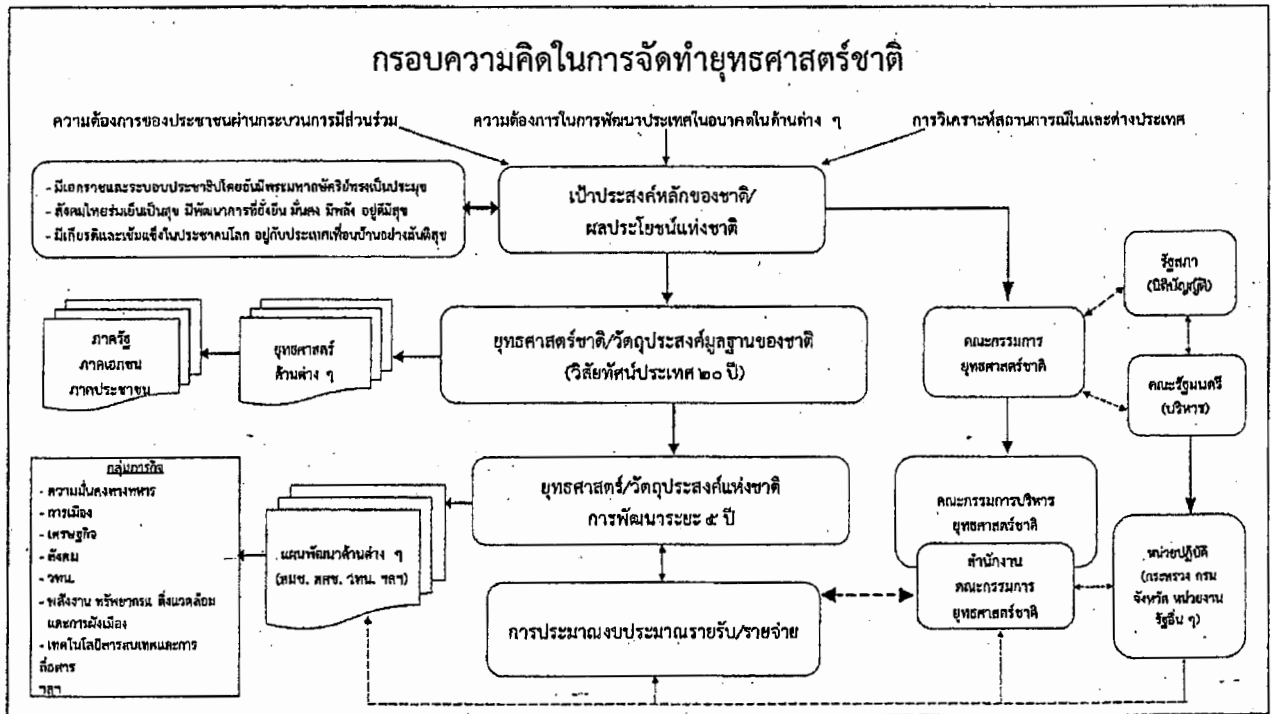
ที่เกี่ยวข้องผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม ซึ่งจะทำให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นที่ยอมรับของประชาชนและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Groups) จากทุกภาคส่วน

ดังนั้น การกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาเพื่อนำไปสู่การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี หรือวิสัยทัศน์ของชาติ ๒๐ ปี ต้องเริ่มจากการผสมผสานระหว่าง

(๓.๑) การจัดกระบวนการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อสร้างการยอมรับและแนวร่วมในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม (People Participation) อย่างจริงจัง จะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้ได้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่มาจากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชน ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการจากล่างขึ้นบน (Bottom-up Approach)

(๓.๒) การศึกษาวิเคราะห์ในเชิงวิชาการ การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่ดีจำเป็นต้องอาศัย ข้อมูลความรู้สหวิชาการด้านต่าง ๆ ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับสากล เช่น ข้อมูลความรู้ด้าน เศรษฐกิจมหภาค เศรษฐกิจรายสาขา ด้านการเงินการคลัง ด้านพลังงาน สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น (โปรดดูแผนภาพที่ ๒)

แผนภาพที่ ๒ กรอบความคิดในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

(๔) คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

จากข้อมูลการวิเคราะห์เชิงวิชาการและข้อเสนอแนะของประชาชน คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนทั้งจากภาคการเมือง ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน นักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิสาขาหลัก ดำเนินการร่วมกันเพื่อพิจารณากำหนดและจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ โดยต้องบูรณาการแนวคิดและทิศทางของยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ เช่น ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ ด้านวิทยาศาสตร์

และเทคโนโลยีด้านการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ประกอบกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชน ก่อนที่จะประกาศใช้อย่างเป็นทางการ

(๕) ระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์เฉพาะด้าน (กลุ่มภารกิจ)

ยุทธศาสตร์ชาติจะจัดทำเป็น ๒ ระยะ คือ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี และแบ่งเป็น ยุทธศาสตร์แต่ละด้านหรือกลุ่มภารกิจระยะ ๕ ปี หรือแผนพัฒนาแต่ละด้านระยะ ๕ ปี โดยบูรณาการแผนเหล่านั้นและจัดลำดับความสำคัญในหัวงระยะเวลา เพื่อการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรของประเทศ ทั้งนี้ องค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ ต้องวิเคราะห์และประมาณการรายได้และรายจ่ายสำหรับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ หรือยุทธศาสตร์แต่ละด้าน รวมถึงการกำหนดระยะเวลาและองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ ที่รับผิดชอบในการดำเนินการ

ยุทธศาสตร์ด้านหรือแผนยุทธศาสตร์ระยะ ๕ ปี จะเป็นแผนพัฒนาที่อิงยุทธศาสตร์ชาติระยะยาว (๒๐ ปี) และเป็นเครื่องมือในการกำกับการจัดสรรงบประมาณ หรือทรัพยากรทั้งเชิงภารกิจและเชิงพื้นที่ และเป็นแผนแม่บทสำหรับองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบใช้เป็นแนวทางในการกำหนดแผนปฏิบัติและแผนงบประมาณ นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ชาติยังเป็นกรอบทิศทางการส่งเสริมของรัฐสำหรับภาคเอกชนและภาคประชาชนที่จะนำมาพิจารณาเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาและการลงทุนที่จะสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

(๖) การกำกับ ติดตาม ประเมิน (Assess) และการประเมินผลสัมฤทธิ์ (Evaluation)

เพื่อให้การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติมีผลต่อการกำกับทิศทางการบริหารราชการแผ่นดิน และการจัดสรรงบประมาณ จำเป็นต้องมีการจัดทำตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจนและสามารถตรวจวัดได้ เพื่อให้สามารถประเมินได้ว่า องค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐได้ใช้งบประมาณเพื่อไปสู่เป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติหรือไม่ เพียงไร

เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสถานการณ์ในเวทีโลก ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเป็นพลวัต ยุทธศาสตร์ชาติทั้งระยะยาว (๒๐ ปี) และระยะกลาง (๕ ปี) จำเป็นต้องมีการกำกับ ติดตาม ประเมิน (Assess) และการประเมินผลสัมฤทธิ์ (Evaluation) อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การปรับยุทธศาสตร์ชาติอย่างต่อเนื่องและทันการณ์ ทั้งนี้การปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ชาติต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และคณะกรรมการบริหารยุทธศาสตร์ชาติ ร่วมกับหน่วยงานหลักต่าง ๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ กระทรวงการคลัง เป็นต้น

๕.๓ กลไกการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ชาติ

จากประสบการณ์ประเทศที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาการเมืองควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศ เช่น ประเทศสวีเดน ได้มีการจัดตั้งหน่วยงาน/กระทรวงที่ทำหน้าที่ดูแลยุทธศาสตร์ชาติขึ้นเป็นการเฉพาะ ทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลการพัฒนาประเทศในระยะยาว มองไปไกลในอนาคต ตั้งแต่ ๕ ปี ถึง ๑๐ ปี หรือ ถึง ๕๐ ปี^๔ ครอบคลุมเกี่ยวข้องงานของทุกกระทรวงหรือส่วนราชการทั้งหมดให้เห็นการเดินไปข้างหน้า ในอนาคตของส่วนราชการในภาพรวม หรือในกรณีของประเทศเกาหลีใต้ที่มอบหน้าที่นี้ไว้กับหน่วยงานทาง

^๔โปรดดูรายละเอียดได้จาก การสัมภาษณ์ของ รัฐมนตรี Kristina Persson จาก <http://motherboard.vice.com/read/swedens-minister-of-the-future-explains-how-to-make-politicians-think-long-term> สืบค้นเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

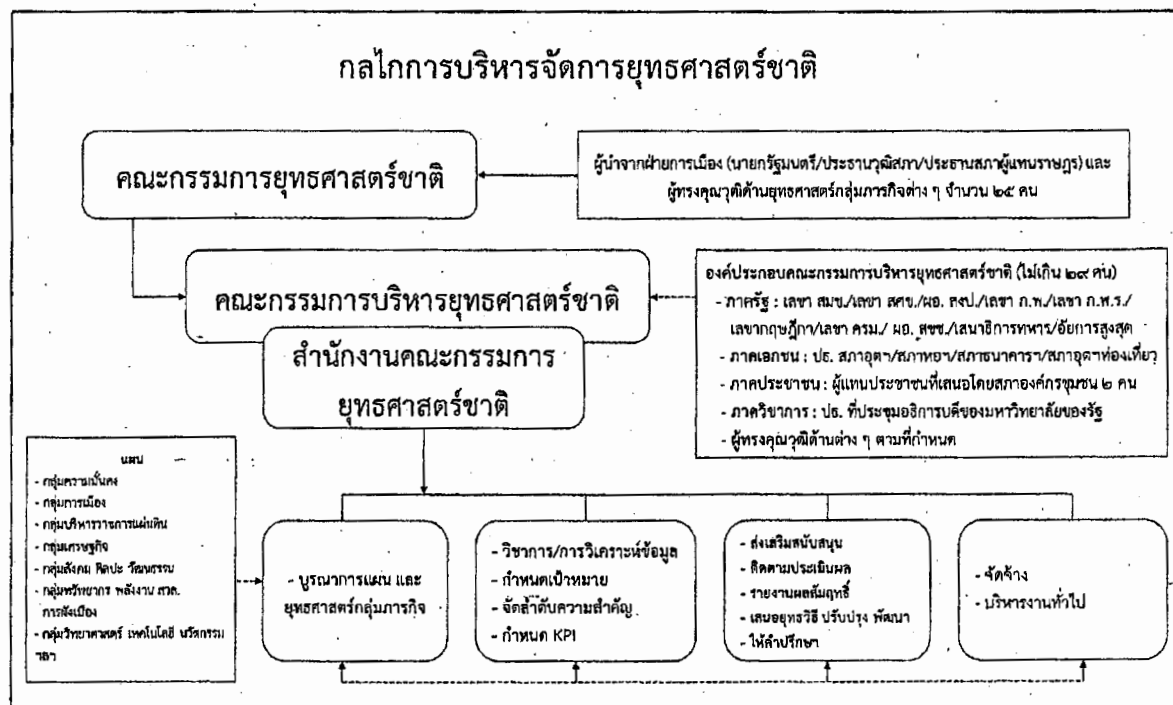
ด้านเทคโนโลยีเพื่อวางแผนอนาคตของชาติ^๕ หรือกรณีของประเทศออสเตรเลียที่ได้มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการมองอนาคตของชาติเมื่อเร็ว ๆ นี้^๖ ดังนั้น เพื่อให้ได้ประโยชน์จากการมีและการใช้ยุทธศาสตร์ชาติอย่างจริงจัง จำเป็นต้องมีกลไกระดับชาติ ที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ชาติ เป็นหน่วยงานหรือองค์กรของรัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการ ไม่ใช่รัฐวิสาหกิจ ไม่ใช่องค์กรมหาชน แต่เป็นองค์กรนิติบุคคลอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ มีสถานะเทียบเท่ากรม กลไกที่สำคัญดังที่แสดงในแผนภาพที่ ๓ แบ่งเป็น ๓ ส่วน ประกอบด้วย

(๑) คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ มีลักษณะเป็นคณะกรรมการนโยบาย (Board of Trustees) ที่ดำเนินการทั้งเชิงกำหนดนโยบาย กำหนดแนวทางการบริหาร การกำกับติดตามการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

(๒) คณะกรรมการบริหารยุทธศาสตร์ชาติ ทำหน้าที่บริหารและผลักดันให้ยุทธศาสตร์ชาติเกิดผลสัมฤทธิ์ เพื่อประสิทธิภาพและความคล่องตัวในการบริหารงานและการกำกับติดตามผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ

(๓) สำนักงานคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ (สยช.) เป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และไม่ใช่อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

แผนภาพที่ ๓ กลไกการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ชาติ

^๕ โปรดดูรายละเอียดได้จาก <http://english.msp.go.kr/english/main/main.do> สืบค้นเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

^๖ โปรดดูรายละเอียดได้จาก <http://www.cnet.com/au/news/turnbull-ministry-for-the-future-increases-focus-on-science-innovation/> สืบค้นเมื่อวันที่

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

๕.๔ องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะกรรมการบริหารยุทธศาสตร์ชาติ และสำนักงานคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ	คณะกรรมการบริหารยุทธศาสตร์ชาติ	สำนักงานคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ
<p>องค์ประกอบ</p> <p>มีจำนวน ๒๕ คน ซึ่งประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี ประธานสภาผู้แทนราษฎร และประธานวุฒิสภา เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ จำนวน ยี่สิบสองคน (ที่ได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสรรหา) ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง</p> <p>ทั้งนี้ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๘ ปี นับแต่วันที่ได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง</p> <p>อำนาจหน้าที่</p> <p>(๑) กำหนดแนวทางจัดทำยุทธศาสตร์ชาติโดยพิจารณาตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘</p> <p>(๒) กำหนดแนวทางการบูรณาการ การกำหนดเป้าหมาย และการจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนาด้านต่าง ๆ รวมทั้งกำหนดตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์และระยะเวลาของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ</p> <p>(๓) กำหนดแนวทางการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรของประเทศขององค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อสนับสนุน</p>	<p>องค์ประกอบ</p> <p>เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการระบบราชการ อัยการสูงสุด เลขาธิการทหาร ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ประธานสภาหอการค้าไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ประธานที่ประชุมอธิการบดีของมหาวิทยาลัย และผู้แทนประชาชนที่เสนอโดยสภาองค์กรชุมชน จำนวน ๒ คน ของรัฐ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบสองคน รวมกันไม่เกินยี่สิบเก้าคน และให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา</p> <p>อำนาจหน้าที่</p> <p>(๑) กำกับดูแล ผลักดันให้มีการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ชาติ</p>	<p>ให้มีเลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และเลขาธิการจะมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้</p> <p>อำนาจหน้าที่</p> <p>(๑) สนับสนุนการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติตามมาตรา ๗</p> <p>(๒) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการและคณะกรรมการบริหาร</p> <p>(๓) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย สนับสนุนทางวิชาการต่อคณะกรรมการและคณะกรรมการบริหาร</p> <p>(๔) เผยแพร่และให้ความรู้แก่ประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และกิจการของคณะกรรมการและคณะกรรมการบริหาร</p> <p>(๕) ประสานงานกับหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่นและประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และกิจการของ</p>

คณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ชาติ	คณะกรรมการ บริหารยุทธศาสตร์ชาติ	สำนักงาน คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ
<p>ผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติแต่ละหัวงระยะเวลา</p> <p>(๔) ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินความสอดคล้อง และ ประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินตามยุทธศาสตร์ชาติขององค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ</p> <p>(๕) ทบทวน และปรับปรุงยุทธศาสตร์ชาติตามมาตรา ๗ และมาตรา ๙</p> <p>(๖) อนุมัติยกเว้นการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ชาติทั้งหมดหรือบางส่วน ตามมาตรา ๑๕</p> <p>(๗) อนุมัติงบประมาณของสำนักงาน</p> <p>(๘) การออกระเบียบ คำสั่งหรือประกาศเพื่อกำหนดการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ</p> <p>(๙) ตรวจสอบการไม่ปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ชาติของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี องค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ และเปิดเผยผลการตรวจสอบต่อสาธารณะตามสมควรโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>นอกจากนี้ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติยังมีบทบาทหน้าที่ในการกำกับดูแลงานด้านการบริหารงานในภาพรวมของสำนักงานคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติด้วย</p>	<p>ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ตลอดจนการดำเนินการตามมติของคณะกรรมการ</p> <p>(๒) รวบรวมข้อมูลความเห็น และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาทิศทางยุทธศาสตร์ชาติให้สะท้อนความต้องการของประเทศและประชาชนจากทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนแล้วบูรณาการ จัดลำดับความสำคัญ กำหนดเป้าหมาย กำหนดตัวชี้วัด แผนของฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และองค์กรหรือหน่วยงานตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง</p> <p>(๓) สนับสนุนการติดตามและประเมินผล ความสอดคล้อง และ ประเมินผล ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนที่ได้รับ การบูรณาการ ลำดับความสำคัญ และกำหนดเป้าหมายแล้ว</p> <p>(๔) ศึกษาเพื่อสนับสนุนคณะกรรมการในการบูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดกรอบการประมาณการงบประมาณ ทั้งงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่าย รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ</p>	<p>คณะกรรมการและคณะกรรมการบริหาร</p> <p>(๖) ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ชาติ</p> <p>(๗) สื่อสารสาธารณะ กับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ในสังคม เพื่อสร้างความเข้าใจ และสร้างแนวร่วมในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ</p> <p>(๘) จัดทำงบประมาณประจำปีของสำนักงานเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาอนุมัติ โดยรายจ่ายให้หมายรวมถึงรายจ่ายใด ๆ อันเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ</p> <p>คณะกรรมการบริหาร และสำนักงาน</p> <p>(๙) จัดทำเอกสารคู่มือเพื่อเผยแพร่ยุทธศาสตร์ชาติ</p> <p>(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามมติที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการบริหารมอบหมาย</p>

คณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ชาติ	คณะกรรมการ บริหารยุทธศาสตร์ชาติ	สำนักงาน คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ
	(๕) ดำเนินการตรวจสอบการ ไม่ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ตามมติของคณะกรรมการ (๖) พัฒนากลไกและวิถีปฏิบัติ ที่เป็นรูปธรรมในการส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม ตรวจสอบ และ การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ ชาติ ให้เกิดผลดีต่อผลประโยชน์ ของชาติและประโยชน์สูงสุดของ ประชาชน (๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่ กฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร	

๕.๕ ขั้นตอนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติเป็นแม่บทหลักที่เป็นกรอบกำหนดนโยบาย และแผนต่าง ๆ สำหรับการพัฒนาประเทศ กำหนดทิศทางและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ การดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ จะเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ควรมีขั้นตอนหลักที่สำคัญ ดังนี้

(๑) การศึกษาเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

(๑.๑) การสำรวจความต้องการของทุกภาคส่วนโดยการจัดกระบวนการมีส่วนร่วม การรับฟังความคิดเห็นผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่เหมาะสมของกลุ่มผู้แทนจากภาคส่วนต่าง ๆ

(๑.๒) การศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการการพัฒนาของประเทศในมิติต่าง ๆ

(๑.๓) การศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ

(๒) การกำหนดผลประโยชน์แห่งชาติและเป้าหมายหลักของชาติ โดยดำเนินการร่วมกัน ระหว่างคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะกรรมการบริหารยุทธศาสตร์ชาติ และองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๓) การจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติเพื่อใช้ในการรับฟังข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของทุกภาคส่วนผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น

(๓.๑) การรับฟังความคิดเห็นผ่านสื่อสาธารณะหรือช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ โทรศัพท์ ไปรษณีย์ ฯลฯ

(๓.๒) การจัดเวทีเสวนา (Dialogue) เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างการยอมรับและความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับทิศทางของยุทธศาสตร์ชาติ

(๔) ประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เสนอยุทธศาสตร์ชาติที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ จัดทำขึ้นต่อรัฐสภา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามกระบวนการที่กำหนดในกฎหมาย และยุทธศาสตร์ชาติ ที่ได้รับการเห็นชอบดังกล่าวเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้มีผลใช้บังคับและผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ

(๕) ยุทธศาสตร์ชาติให้มีผลใช้บังคับเป็นระยะเวลาสี่ปี และอาจพิจารณาทบทวนทุกห้าปี หรือเมื่อมีสถานการณ์กระทบต่อวัตถุประสงค์หลักตามยุทธศาสตร์ชาติอย่างเป็นนัยสำคัญ

๕.๖ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นแม่บทหลักที่เป็นกรอบชี้้นำการกำหนดนโยบายและแผนต่าง ๆ สำหรับการพัฒนาประเทศ กำหนดทิศทาง เป้าหมาย หรือแนวทางการพัฒนาประเทศ การบริหารราชการแผ่นดิน และเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาของภาคเอกชนและภาคประชาชนด้วย

การที่จะขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติที่มีวัตถุประสงค์หลัก คือ ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนของประเทศ นั้น จำเป็นต้องมีองค์ประกอบสำคัญอย่างน้อย ๔ ประการ (โปรดดูแผนภาพที่ ๔) ได้แก่

(๑) โครงสร้างหน่วยงานของรัฐที่มีคุณภาพ

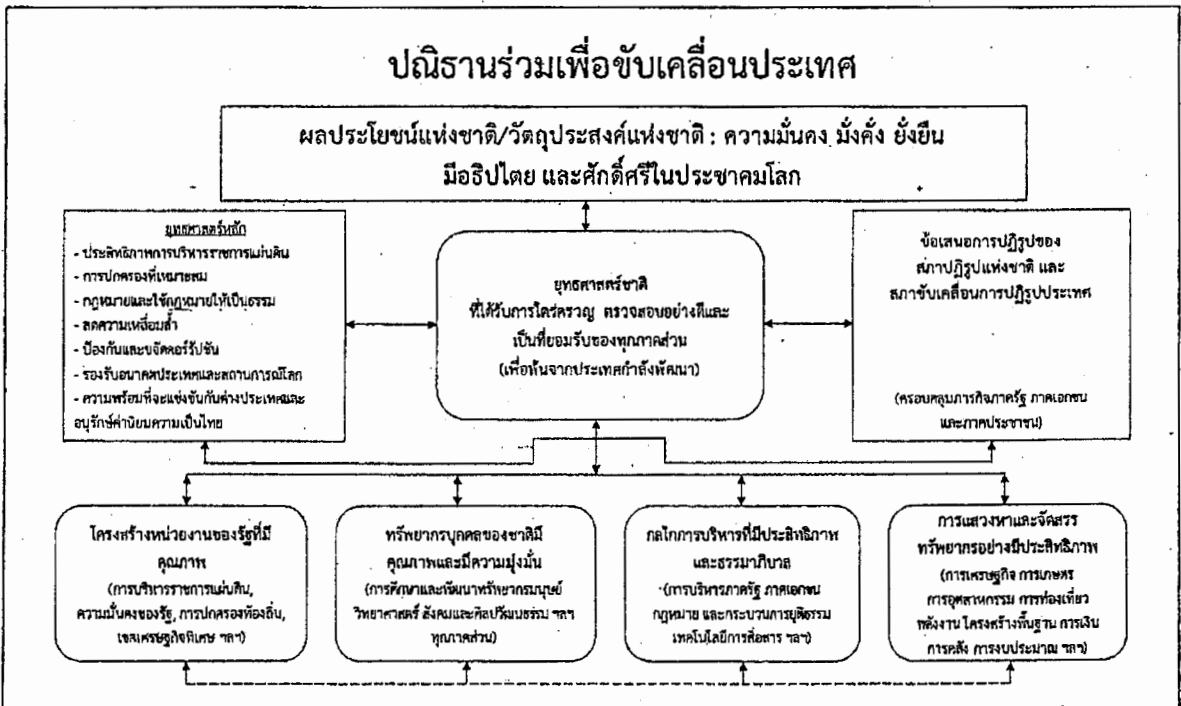
(๒) ทรัพยากรบุคคลของชาติที่มีคุณภาพและมีความมุ่งมั่น

โดยในส่วนขององค์ประกอบ (๑) นั้น คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน สปท. ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรภาครัฐ รับผิดชอบศึกษา

(๓) กลไกการบริหารที่มีประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลและทรัพยากรบุคคลที่มีความมุ่งมั่น คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (สปท.) ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการปฏิรูปธรรมาภิบาล ประสิทธิภาพ และพัฒนาบุคลากรภาครัฐ รับผิดชอบศึกษา

(๔) การแสวงหาและจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการเงินและการคลังภาครัฐ รับผิดชอบศึกษา

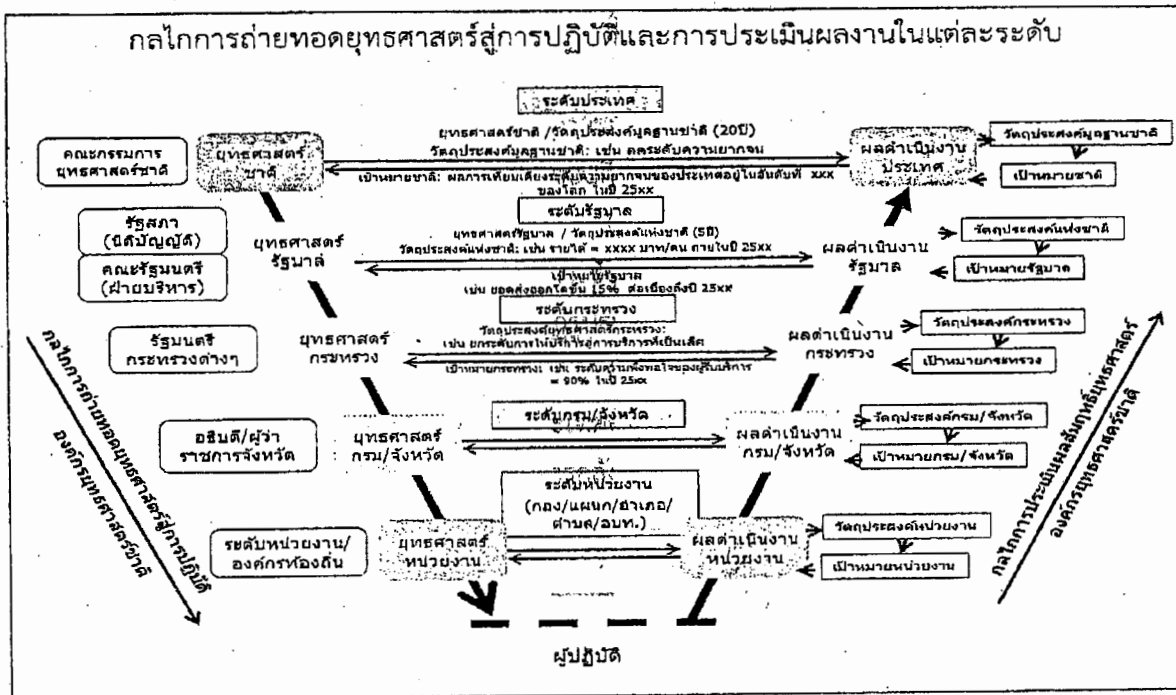
แผนภาพที่ ๔ ปณิธานร่วมเพื่อขับเคลื่อนประเทศ

ดังนั้น ในการจัดทำและการดำเนินนโยบายหรือแผนหรือแผนงานของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี รวมทั้งองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ จะต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ได้ประกาศใช้บังคับ นอกจากนี้ ยังเป็นกลไกในการบูรณาการแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและจัดสรรงบประมาณ หรือ ทรัพยากร และสนับสนุนแผนที่มีลำดับความสำคัญสูง เพื่อผลักดันให้ประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามวัตถุประสงค์ร่วมกันได้อย่างสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติมีความเกี่ยวข้องกับองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐหลายระดับ ดังปรากฏในแผนภาพที่ ๕

แผนภาพที่ ๕ แนวคิดการถ่ายทอดยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติและประเมินผลยุทธศาสตร์ในแต่ละระดับ

จากแผนภาพที่ ๕ แสดงให้เห็นถึง กลไกการถ่ายทอดยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติและการประเมินผลยุทธศาสตร์ในแต่ละระดับ โดยการนำกรอบความคิดในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ (แผนภาพที่ ๒) สู่การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ กำหนดเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่สำคัญ เพื่อให้สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน และใช้กลไกการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ชาติ (แผนภาพที่ ๓) ในการกำกับ รวบรวม ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินผล และจัดการผลการดำเนินงานเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งในควรดำเนินการดังกล่าวจำเป็นต้องมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ช่วยในการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ ทั้งในมิติการถ่ายทอดยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ และการประเมินผลงานในแต่ละระดับ โดยให้สามารถรวบรวมและสรุปความก้าวหน้าของผลการดำเนินงานที่สำคัญของยุทธศาสตร์ เพื่อช่วยในการวิเคราะห์และประเมินผล เพื่อปรับปรุงหรือหาโอกาสในการพัฒนาและยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๗ บทเฉพาะกาล

เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติให้ทันรัฐบาลใหม่ตามบทบัญญัติของร่างรัฐธรรมนูญที่ว่า รัฐมนตรี (ซึ่งรวมถึงนายกรัฐมนตรีและรองนายกรัฐมนตรี) ต้องดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ จึงจำเป็นต้องกำหนดบทเฉพาะกาล ไว้ดังนี้

๑) ในวาระเริ่มแรกการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติมีคณะกรรมการจำนวนยี่สิบสามคน ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ โดยตำแหน่ง และบุคคลซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติดำเนินการสรรหาและคัดเลือกให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนยี่สิบคน เป็นคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ มีหน้าที่จัดทำยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกเพื่อเสนอต่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบ และใช้บังคับ

๒) กำหนดให้คณะรัฐมนตรีดำเนินการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติภายในเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้

๓) กำหนดให้ระหว่างที่สำนักงานคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติยังไม่จัดตั้ง ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และส่วนราชการอื่นตามมติคณะรัฐมนตรี ทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะกรรมการบริหารยุทธศาสตร์ชาติ และสำนักงานคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ไปพลางก่อน

๔) กำหนดให้นำข้อมูลวาระปฏิรูปและวาระพัฒนาของสภาปฏิรูปแห่งชาติที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ และข้อมูลอื่น ๆ ที่อาจเป็นประโยชน์ต่อผลประโยชน์ของชาติ ใช้ประกอบการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

๕) กำหนดให้คณะรัฐมนตรีและนายกรัฐมนตรีสั่งการให้ใช้งบประมาณ ทรัพย์สิน สถานที เครื่องมือ อุปกรณ์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ ช่วยปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้

๖. โครงสร้างร่างพระราชบัญญัติยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.

๖.๑ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

- (๑) การพัฒนาของประเทศไทยยังขาดความต่อเนื่อง
- (๒) แผนพัฒนาของไทยกระจัดกระจายอยู่ตามรายกระทรวง
- (๓) การจัดสรรงบประมาณและจัดสรรทรัพยากรของประเทศส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการแบบแยกส่วน
- (๔) ภาคเอกชนมีโอกาสรวมน้อย และภาคประชาชนเกือบไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของชาติ
- (๕) ประเทศพัฒนาและประเทศกำลังพัฒนา ๖๐ กว่าประเทศทั่วโลกมียุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งยึดผลประโยชน์แห่งชาติเป็นแม่บทหลัก

๖.๒ สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ มีดังนี้

- (๑) กำหนดนิยามของคำว่า "ยุทธศาสตร์ชาติ" ว่าเป็นแม่บทหลักที่เป็นกรอบกำหนดนโยบาย และแผนต่าง ๆ สำหรับการพัฒนาประเทศการบริหารราชการแผ่นดิน การจัดสรรงบประมาณ และการจัดสรรทรัพยากร (ร่างมาตรา ๔)
- (๒) กำหนดสาระสำคัญที่ต้องกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ (ร่างมาตรา ๖)

(๓) กำหนดให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ประชุมร่วมกันเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ โดยต้องจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนเสนอรัฐสภา (ร่างมาตรา ๗)

(๔) ยุทธศาสตร์ชาติส่วนใดเกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางทหารหรืออธิปไตยหรือประโยชน์สำคัญของชาติ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติจะเสนอให้ไม่เปิดเผย (ร่างมาตรา ๘ วรรค ๔)

(๕) ยุทธศาสตร์ชาติมีผลบังคับใช้สี่ปี และอาจทบทวนทุกห้าปี หรือเมื่อมีสถานการณ์กระทบต่อวัตถุประสงค์หลักอย่างมีนัยสำคัญ (ร่างมาตรา ๙)

(๖) กำหนดให้รัฐสภา คณะรัฐมนตรี รวมทั้งองค์กร และหน่วยงานของรัฐต้องดำเนินนโยบาย หรือแผนหรือแผนงาน ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ (ร่างมาตรา ๑๐)

(๗) กำหนดให้มีคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ทำหน้าที่จัดทำยุทธศาสตร์ชาติ เสนอต่อรัฐสภา พิจารณาให้ความเห็นชอบ และต้องมีผลผูกพันกับรัฐสภา คณะรัฐมนตรี รวมทั้งองค์กรและหน่วยงานของรัฐ (ร่างมาตรา ๑๑)

(๘) ให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดแนวทางการบูรณาการ การจัดลำดับความสำคัญ การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ตัวชี้วัด ผลสัมฤทธิ์และระยะเวลาดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ (ร่างมาตรา ๑๓ (๒))

(๙) ให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดแนวทางการจัดสรรงบประมาณ และทรัพยากรของประเทศขององค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อสนับสนุนผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติแต่ละห้วงเวลา (ร่างมาตรา ๑๓ (๓))

(๑๐) คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ มีอำนาจตรวจสอบการไม่ปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ชาติของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี องค์กร หรือหน่วยงานของรัฐ และเปิดเผยผลต่อสาธารณะ (ร่างมาตรา ๑๓ (๔))

(๑๑) กรณีไม่ได้ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ หากเป็นฝ่ายการเมืองทำให้เสียหายร้ายแรงแต่ไม่ปรากฏว่าทุจริต ให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอวุฒิสภาเพื่อดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ หากเป็นข้าราชการต้องมีบทกำหนดโทษทางวินัย หากดำเนินการส่อไปในทางทุจริตหรือปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ให้ส่งเรื่องให้ ป.ช. ดำเนินการตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๓๗)

(๑๒) กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารยุทธศาสตร์ชาติ ทำหน้าที่กำกับดูแลและผลักดันให้มีการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ชาติ รวบรวมข้อมูลความเห็นและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาทิศทางยุทธศาสตร์ชาติ บูรณาการ จัดลำดับความสำคัญของแผนพัฒนา กำหนดกรอบการประมาณ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติให้สะท้อนความต้องการของประเทศและประชาชน (ร่างมาตรา ๓๙ และร่างมาตรา ๔๑)

(๑๓) กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น โดยมีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อให้มีหน้าที่รับผิดชอบกิจการทั่วไปเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติ (ร่างมาตรา ๔๔ และร่างมาตรา ๔๕)

(๑๔) กำหนดบทเฉพาะกาล ให้ในวาระเริ่มแรก การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติมีคณะกรรมการจำนวนยี่สิบห้าคน ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ โดยตำแหน่ง และบุคคลซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดำเนินการสรรหาและคัดเลือกให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

จำนวนยี่สิบสองคน เป็นคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ มีหน้าที่จัดทำยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรก เพื่อเสนอต่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบและใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๕๕)

(๑๕) กำหนดให้คณะรัฐมนตรีดำเนินการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติภายในเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้ (ร่างมาตรา ๕๗)

(๑๖) กำหนดให้ระหว่างที่สำนักงานคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติยังไม่จัดตั้ง ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม และส่วนราชการอื่นตามมติคณะรัฐมนตรี ทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะกรรมการบริหารสำนักงานยุทธศาสตร์ชาติ และ สำนักงานยุทธศาสตร์ชาติ ไปพลางก่อน (ร่างมาตรา ๕๘)

(๑๗) กำหนดให้นำข้อมูลภาวะปฏิรูปและภาวะพัฒนาของสภาพปฏิรูปแห่งชาติและสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ และข้อมูลอื่น ๆ อาจเป็นประโยชน์ต่อผลประโยชน์ของชาติใช้ประกอบการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ (ร่างมาตรา ๕๙)

(๑๘) กำหนดให้คณะรัฐมนตรีและนายกรัฐมนตรี สั่งการให้ใช้งบประมาณ ทรัพย์สิน สถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ช่วยปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖๐ และร่างมาตรา ๖๑)

๖.๓ ร่างกำหนดการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติตามกฎหมาย ปรากฏตามแผนภาพที่ ๖

แผนภาพที่ ๖ ร่างกำหนดการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

ลำดับ	กิจกรรม	ก.ย.	พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	หมายเหตุ
๑	การปรับรูปแบบเห็นชอบ (๒๓ มี.ย. ๕๕) และสร้าง กม. ว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติให้รัฐบาล (๒ ก.ค. ๕๘)	๕๘	๕๘	๕๙	๕๙	๕๙	๕๙	๕๙	๕๙	๖๐	๖๐	๖๐	๖๐	
๒	คณะกรรมการร่างยุทธศาสตร์ชาติตามมติ ครม. (๓๐ มี.ย. ๕๘) ดำเนินการ (ฉบับ สปช.)													
๓	สปท. เห็นชอบให้เสนอรัฐบาลพิจารณาดำเนินการ													
๔	หาก ครม. เห็นชอบร่าง พรบ. เสนอ สสค. ตรวจสอบเสนอ สนช. หรืออาจส่ง สนช. เลย													
๕	สนช. พิจารณา (ระยะยาวทำไม่ได้ ไม่สามารถกำหนดได้)													
๖	หาก สนช. เห็นชอบร่าง กม. และมีผลบังคับใช้ให้สรรหาและคัดเลือกคณะ กก.ยุทธศาสตร์ชาติคัดเลือกคณะ กก.บริหารยุทธศาสตร์ชาติ													
๗	คณะ กก.ยุทธศาสตร์ชาติคัดเลือกคณะ กก.บริหารยุทธศาสตร์ชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิ ๑๒ คน (ร่าง ม.๓๙) เพื่อบริหารการแผนและจัดลำดับความสำคัญ (คล้ายคณะ กก. ตามข้อ ๒)													
๘	ครม. จัดตั้งสำนักงานยุทธศาสตร์ชาติให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่ กม. มีผลบังคับใช้ (ร่าง ม.๕๗)													
๙	ยุทธศาสตร์ชาติต้องให้รัฐสภาเห็นชอบ (ร่าง ม.๗) และผูกพันองค์กร หรือหน่วยงานของรัฐ (ร่าง ม.๘)													
๑๐	คณะ กก.ยุทธศาสตร์ชาติต้องจัดทำยุทธศาสตร์ชาติให้เสร็จก่อนมีรัฐบาลใหม่ (ร่างรัฐธรรมนูญเดิม ม.๗๗ และ ม.๑๗๐) โดยอาจนำร่างยุทธศาสตร์ชาติตามลำดับ ๒ เป็นฐาน													

๗. วิธีการปฏิรูป : การดำเนินการขับเคลื่อนการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ

๗.๑ การดำเนินการในช่วงสถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ

๗.๑.๑ สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติเห็นชอบร่างกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๘ และเสนอนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๗.๑.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี และให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) นำกรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติไปหารือกับสถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ เพื่อให้แนวทางปฏิรูปดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน

๗.๑.๓ การดำเนินการด้านการประสานงาน

(๑) การประสานงานที่เกี่ยวกับวาระปฏิรูป

๑) นายเทียนฉาย กีระนันทน์ ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ได้จัดทำสรุปวาระปฏิรูป ๓๗ วาระ ซึ่งได้มีการสรุปประเด็นปัญหา หลักการและวิธีการแก้ปัญหา และข้อเสนอปฏิรูป

๒) สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสังเคราะห์ภาพรวมเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งพลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ ประธานอนุกรรมการจัดทำกรอบยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูป ได้เข้าร่วมประชุมด้วย เพื่อให้แนวทางปฏิรูปดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน

(๒) การประสานงานเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ

พลเอก สกล ชื่นตระกูล ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีด้านความมั่นคง และที่ปรึกษาคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ได้ประชุมร่วมกับคณะอนุกรรมการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ ในคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ รวม ๔ ครั้ง

๗.๑.๔ การดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

(๑) คณะอนุกรรมการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ ในคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการสังเคราะห์ประเด็นการปฏิรูป ในคณะกรรมการวิสามัญการมีส่วนร่วมและรับฟังความเห็นของประชาชน สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ ได้จัดทำเอกสารเรื่อง ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งอาจใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ

(๒) ข้อมูลเอกสารเรื่อง ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งอาจใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ (ตาม (๑)) ได้รับมาจากการที่คณะกรรมการวิสามัญประจำสภาปฏิรูปแห่งชาติ ๑๘ คณะ และคณะกรรมการวิสามัญการมีส่วนร่วมและรับฟังความเห็นของประชาชน สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ ได้จัดเวทีเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและรับฟังความเห็นของประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ เป็นต้นมา โดยได้ดำเนินการในสามรูปแบบ คือ

๑) เวทีประชาพิจารณ์ใน ๗๗ จังหวัด โดยในระดับจังหวัด ๆ ละ ๑ เวที ในระดับอำเภอ ในแต่ละจังหวัดอย่างน้อยจังหวัดละ ๑๐ เวที รวม ๙๓๘ เวที โดยมีผู้บริหารองค์กรส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ประชาชน ฯลฯ เข้าร่วมประมาณ ๙๖,๒๗๒ คน ในระยะเวลากว่า ๙ เดือน

๒) เวทีการมีส่วนร่วมเฉพาะประเด็นปฏิรูป ๑๘ ประเด็น (เพิ่มเติมจาก ๑.)

๓) การจัดเวทีเสวนาประชาชน ๑๘ ประเด็น (เพิ่มเติมจาก ๑.)

(หมายเหตุ : รวมมีข้อมูลประมาณ ๑๔๐,๐๐๐ ข้อมูล)

๗.๑.๕ การดำเนินการด้านการทำความเข้าใจและขอความเห็นจากภาคเอกชนและภาคประชาสังคม ภายหลังจากที่สภาปฏิรูปแห่งชาติได้ให้ความเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. และส่งให้นายกรัฐมนตรีแล้ว คณะอนุกรรมการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติได้ ดำเนินการทำความเข้าใจและขอความเห็นจากภาคเอกชนและภาคประชาสังคมอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

(๑) ดำเนินการขับเคลื่อนกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ โดยทำความเข้าใจและขอความเห็นจากภาคเอกชน เช่น นายกร ทัพพะรังสี อดีตรองนายกรัฐมนตรี ประธานสภาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (นายอิทธิฤทธิ์ กิ่งเล็ก) รองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (นายเจน นำชัยศิริ) ที่ปรึกษาสมาคมธนาคารไทย (นายธวัชชัย ยงกิตติกุล) และประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย (นายอิสระ ว่องวานิช) ซึ่งบุคคลข้างต้นมีความเห็นสนับสนุนการมียุทธศาสตร์ชาติและการตรากฎหมายว่าด้วย ยุทธศาสตร์ชาติ

อนึ่ง ภายหลังจากการประชุมร่วมกับคณะอนุกรรมการ ประธานสภาหอการค้า แห่งประเทศไทย (นายอิสระ ว่องวานิช) ได้ให้จ้างบริษัทเอกชนต่างประเทศที่มีชื่อเสียงในระดับโลกร่วมในการ จัดทำยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจระดับชาติ (ภาคเอกชน) เพื่อจะนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อผนวกรวมกับ ยุทธศาสตร์ชาติ (ภาครัฐ) ต่อไป

(๒) ได้ดำเนินการขับเคลื่อนกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ โดยเชิญผู้นำภาคประชาสังคม เพื่อทำความเข้าใจและขอความเห็น เช่น

๑) นายแพทย์พลเดช ปิ่นประทีป สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ เลขานุการสถาบัน ชุมชนท้องถิ่นพัฒนา (สทพ.)

๒) นายแพทย์กฤษดา เรืองอารีย์รัชต์ ผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริม สุขภาพ (สสส.)

๓) นายสมพร ไร่บางยาง ประธานสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (อพช.)

ดังนั้น ผู้นำภาคประชาสังคมข้างต้นมีความเห็นสนับสนุนการตรากฎหมายว่าด้วย ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งกำหนดกลไกให้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติโดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน และเห็นว่า สามารถใช้เครือข่ายภาคประชาชนขององค์กรข้างต้นมาขับเคลื่อนและมีส่วนร่วมต่อไปได้

๗.๑.๖ การดำเนินการด้านการทำความเข้าใจกับประชาชนผ่านสื่อมวลชน คณะอนุกรรมการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ ได้ดำเนินการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ดังนี้

(๑) ซีเอ็นเอ็นโทรทัศน์และวิทยุรัฐสภา

(๒) ออกรายการผ่านสถานีโทรทัศน์ ช่อง ๑๑ และสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส

(๓) ซีเอ็นเอ็นวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

(๔) ขอความร่วมมือสถานีโทรทัศน์ TNN2 ออกรายการ ๑๒ ตอน

๗.๑.๗ การประชุมชี้แจงวาระการปฏิรูปที่สำคัญของสภาปฏิรูปแห่งชาติ

การประชุมชี้แจงวาระการปฏิรูปที่สำคัญของสภาปฏิรูปแห่งชาติแก่ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัดพร้อมทั้งหัวหน้าส่วนราชการ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน ผู้แทนภาค ประชาชนและประชาสังคมตลอดจนผู้สนใจทั่วไป ซึ่งจัดขึ้นในวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๘ โดยมีหัวข้อเรื่อง “สาระสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติ” เป็นหัวข้อหนึ่งในการประชุมชี้แจงครั้งนี้ด้วย

๗.๒ การขับเคลื่อนการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในช่วงสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

๗.๒.๑ แผนการขับเคลื่อนการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ

เพื่อให้การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติมีการศึกษา วิเคราะห์ และดำเนินการอย่างเป็นระบบ จนเกิดสัมฤทธิ์ผล คณะทำงานกำหนดยุทธศาสตร์ชาติจึงได้กำหนดวิธีการปฏิรูปการขับเคลื่อนการกำหนด ยุทธศาสตร์ชาติ โดยแบ่งออกเป็น ๔ แผนงาน คือ

(๑) ให้ยุทธศาสตร์ชาติได้รับการบัญญัติในรัฐธรรมนูญ

เสนอให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) พิจารณابัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

(๒) ให้กฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติมีผลบังคับใช้ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ หรือ

ภายในรัฐบาลนี้

(๑) สร้างความตระหนักว่าการมีส่วนร่วมในยุทธศาสตร์ชาติสำคัญมากกว่า

ยุทธศาสตร์ชาติ ดังนั้นจึงต้องสร้างปณิธานร่วมให้ได้

(๒) ชี้แจงทำความเข้าใจว่าการให้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นที่ยอมรับทุกภาคส่วน

ควรจะต้องให้ทุกภาคส่วนพิจารณาตั้งแต่ต้น

(๓) ให้มีกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติก่อนรัฐธรรมนูญมีผลบังคับใช้หาก

รัฐธรรมนูญบัญญัติให้กฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติเป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ สามารถ ดำเนินการปรับให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ โดยใช้เวลานับมาก

(๓) สนับสนุนความมุ่งมั่นของรัฐที่จะกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ

(๑) ยกวางระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ

(๒) หากรัฐบาลหรือคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เห็นชอบสามารถเสนอ

คณะรัฐมนตรีหรืออนุมัติหลักการและให้คณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีคณะที่ ๒ พิจารณา

(๔) การเผยแพร่ทำความเข้าใจและสร้างปณิธานร่วมในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

(๑) จัดให้มีการชี้แจงรับฟังความเห็นหรือและเสวนาระหว่างกรรมการ/สมาชิก

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

(๒) ดำเนินการสื่อประชาสัมพันธ์ และดำเนินการโดยต่อเนื่อง

๗.๒.๒ รายละเอียดการดำเนินงานตามแผนงานการขับเคลื่อนการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติแต่ละแผนงาน มีดังนี้

(๑) การดำเนินการให้ยุทธศาสตร์ชาติได้รับการบัญญัติในรัฐธรรมนูญ

(๑.๑) วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ พลเอก วัฒนา สรรพพานิช และพันตำรวจตรี ยงยุทธ สารระสมบัติ มีหนังสือกราบเรียนประธานร่างรัฐธรรมนูญ ชี้แจงความจำเป็นที่ประเทศไทยจะต้องมียุทธศาสตร์เป็นทางการ โดยได้รับความสำคัญให้บรรจุในรัฐธรรมนูญ

(๑.๒) วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ พันตำรวจตรี ยงยุทธ สารระสมบัติ พร้อมด้วยสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๑๓ คน ได้มีหนังสือกราบเรียนประธานร่างรัฐธรรมนูญเพื่อให้บัญญัติยุทธศาสตร์ชาติในรัฐธรรมนูญ

(๑.๓) พันตำรวจตรี ยงยุทธ สารระสมบัติ ในฐานะประธานอนุกรรมการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ สปช. ได้รับเชิญจากสื่อโทรทัศน์และสื่อสิ่งพิมพ์ให้แสดงความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติหลายครั้ง

(๑.๔) ณ วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๙ ได้มีการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และปรากฏว่ายุทธศาสตร์ชาติได้รับความสำคัญให้กำหนดในรัฐธรรมนูญครั้งแรกในประวัติศาสตร์การปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ๘๓ ปี โดยรัฐธรรมนูญที่ผ่านมา ๑๙ ฉบับยังไม่เคยบัญญัติยุทธศาสตร์ชาติไว้

ข้อความยุทธศาสตร์ชาติปรากฏในร่างรัฐธรรมนูญ ดังนี้

“มาตรา ๒๑ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาของประเทศและเป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว

การกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลาที่จะบรรลุเป้าหมาย การจัดทำและสาระที่พึงมีในยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งต้องมีบัญญัติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึงด้วย

ยุทธศาสตร์ชาติเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

(๒) การดำเนินการกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติมีผลบังคับใช้ก่อนมีรัฐบาลใหม่ คณะทำงานว่าด้วยการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ สปท. ได้ดำเนินการร่างกฎหมายดังกล่าวเสร็จแล้ว

(๓) การสนับสนุนความมุ่งมั่นของรัฐในการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ

(๓.๑) ได้มีการจัดสัมมนาเรื่องการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙ โดยเชิญ ผู้แทนส่วนราชการ ผู้แทนภาคเอกชน นักวิชาการ นักเรียน นักศึกษา ประชาชน ฯลฯ ทุกภาคส่วน เข้าร่วมสัมมนา

(๓.๒) ได้มีการประชุมร่วมกับกรรมการบริหารราชการแผ่นดิน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๙ เพื่อชี้แจงความคืบหน้าของการดำเนินการกำหนดยุทธศาสตร์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพิ่มเติม

(๔) การสร้างปณิธานร่วมเพื่อให้ร่วมขับเคลื่อนการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ

(๔.๑) ให้ข้อมูลแก่สื่อมวลชนโดยการแถลงข่าว

(๔.๒) ชี้แจงและขอรับความเห็นจากทุกภาคส่วน โดยรายการสื่อของรัฐสภา

๘. กำหนดเวลาการปฏิรูป

ระยะที่ ๑ หนึ่งปีครึ่ง (ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึง กรกฎาคม ๒๕๖๐)

๑. การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในกฎหมายรัฐธรรมนูญ
๒. ให้กฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย
๓. สนับสนุนความมุ่งมั่นของรัฐที่จะมียุทธศาสตร์ชาติ
๔. การเผยแพร่ทำความเข้าใจและสร้างปณิธานร่วมในการขับเคลื่อนประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ

ระยะที่ ๒ ๒๐ ปี (สิงหาคม ๒๕๖๐ ถึง พ.ศ. ๒๕๘๐)

๑. การดำเนินการให้ยุทธศาสตร์ชาติมีผลสัมฤทธิ์
 - (๑) ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกรอบในการพัฒนาประเทศ
 - (๒) จัดให้มีกลไกที่มีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ
 - (๓) กำหนดแผนและงบประมาณตามยุทธศาสตร์ชาติ ทุก ๆ ระยะ ๕ ปี
 - (๔) จัดสรรงบประมาณประจำปีให้สอดคล้องแผนและงบประมาณ
 - (๕) จัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม
๒. สนับสนุนความมุ่งมั่นของรัฐที่จะดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติอย่างต่อเนื่อง
๓. การเผยแพร่ทำความเข้าใจและสร้างปณิธานร่วมในการขับเคลื่อนประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ

อย่างต่อเนื่อง

๙. แหล่งที่มาของงบประมาณ/เงื่อนไขสำคัญของความสำเร็จ

๙.๑ การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในกฎหมายรัฐธรรมนูญ

แหล่งที่มาของงบประมาณ

ใช้งบประมาณปกติขององค์กรที่รับผิดชอบ/คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) ซึ่งให้ความเห็นชอบด้วยในแต่ละประเด็น

๙.๒ ให้ยุทธศาสตร์ชาติมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

แหล่งที่มาของงบประมาณ

(๑) การสร้างปณิธานร่วมอาจใช้สื่อสารมวลชนของรัฐ และขอความร่วมมือจากสื่อภาคเอกชนจึงใช้งบประมาณแผ่นดินไม่มากนัก ใช้งบปกติ

(๒) งบประมาณแผ่นดิน ในการรับฟังความคิดเห็นของภาคประชาชน ภาคเอกชน ภาคการเมือง และขอความร่วมมือจากภาคเอกชนเพื่อเผยแพร่

(๓) คณะรัฐมนตรี ซึ่งให้ความเห็นชอบด้วย

๙.๓ ความมุ่งมั่นของรัฐที่จะมียุทธศาสตร์ชาติ

แหล่งที่มาของงบประมาณ

(๑) ใช้งบปกติขององค์กรที่รับผิดชอบ

(๒) ใช้งบปกติ/รัฐบาล หรือ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ซึ่งให้ความเห็นชอบด้วย

๙.๔ การเผยแพร่ทำความเข้าใจและสร้างปณิธานร่วมในการขับเคลื่อนประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ

แหล่งที่มาของงบประมาณ

(๑) คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

(๒) ใช้งบปกติขององค์กรที่รับผิดชอบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑๐. หน่วยงานรับผิดชอบ

๑๐.๑ การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในกฎหมายรัฐธรรมนูญ

คณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน/คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.)

๑๐.๒ ให้ยุทธศาสตร์ชาติมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

(๑) สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี หรือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒) คณะรัฐมนตรี/สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑๐.๓ ความมุ่งมั่นของรัฐที่จะมียุทธศาสตร์ชาติ

(๑) คณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน/สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปแห่งชาติ

(๒) สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๐.๔ การเผยแพร่ทำความเข้าใจและสร้างปณิธานร่วมในการขับเคลื่อนประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ

(๑) คณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดินและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๒) สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี คณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดินหรือและหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

๑๑. บทสรุป

ผลลัพธ์ที่ได้จากการกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติและการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

๑๑.๑ ผลจากการจัดให้มีกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติครั้งนี้ จะทำให้ประเทศไทยมียุทธศาสตร์ระดับชาติ ที่เป็นแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศในทุกมิติ ซึ่งจะส่งผลให้

(๑) การพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน มีความต่อเนื่อง

(๒) แผนพัฒนาต่าง ๆ มีการบูรณาการและจัดลำดับความสำคัญให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและประชาชน รวมทั้งความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาประเทศในด้านที่สำคัญ ๆ

(๓) การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

(๔) ทุกภาคส่วนในประเทศ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคประชาชน จะมีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของชาติ และเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ สามารถฉีกกำลังร่วมในการพัฒนาประเทศ

ดังนั้น การมียุทธศาสตร์ชาติที่เน้นผลประโยชน์แห่งชาติและความต้องการของประชาชนเป็นหลักนั้น จะช่วยให้การพัฒนาประเทศในอนาคต นำมาซึ่งความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนของประเทศ สอดคล้องกับหลักปรัชญา

๑๑.๒ การขับเคลื่อนการปฏิรูปโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นทางการ ส่งผลต่อภาคส่วนระดับต่าง ๆ

(๑) ระดับประเทศ และภาครัฐ

(๑.๑) ระดับประเทศ มีบทหลัก ทิศทางที่ชัดเจน มีเป้าหมายของประเทศ ระยะยาว ฯลฯ

(๑.๒) ระดับรัฐบาล มีความต่อเนื่องของนโยบาย เพื่อประโยชน์ระยะยาวของประเทศ ควบคู่กับนโยบายในช่วงอายุของรัฐบาลนั้น

(๑.๓) ระดับกระทรวง มีการบูรณาการแผนพัฒนา ได้รับงบประมาณตามลำดับความสำคัญของแต่ละช่วงเวลา

(๑.๔) ระดับกรมและกลุ่มจังหวัด มีการบริหารแผนงาน/โครงการ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติทั้งงบประมาณเชิงภารกิจ และเชิงพื้นที่

(๑.๕) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นมากขึ้น

(๒) ภาคเอกชน และภาคประชาชน

(๒.๑) ทราบแนวทาง นโยบายของรัฐ ทำให้ทราบแนวโน้มการส่งเสริม และทิศทางในอนาคตของรัฐ

(๒.๒) มีส่วนร่วมกำหนดนโยบายของประเทศเพื่อผลประโยชน์ในระยะยาวแทนที่จะมุ่งหวังเฉพาะประโยชน์เฉพาะหน้าเท่านั้น

(๒.๓) มีความหวังสำหรับอนาคตของตนเอง และอนุชนรุ่นหลัง

ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี

(พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)
(สรุปย่อ)

พฤษภาคม ๒๕๕๙

ยุทธศาสตร์ชาติ : กรอบการพัฒนาระยะยาว

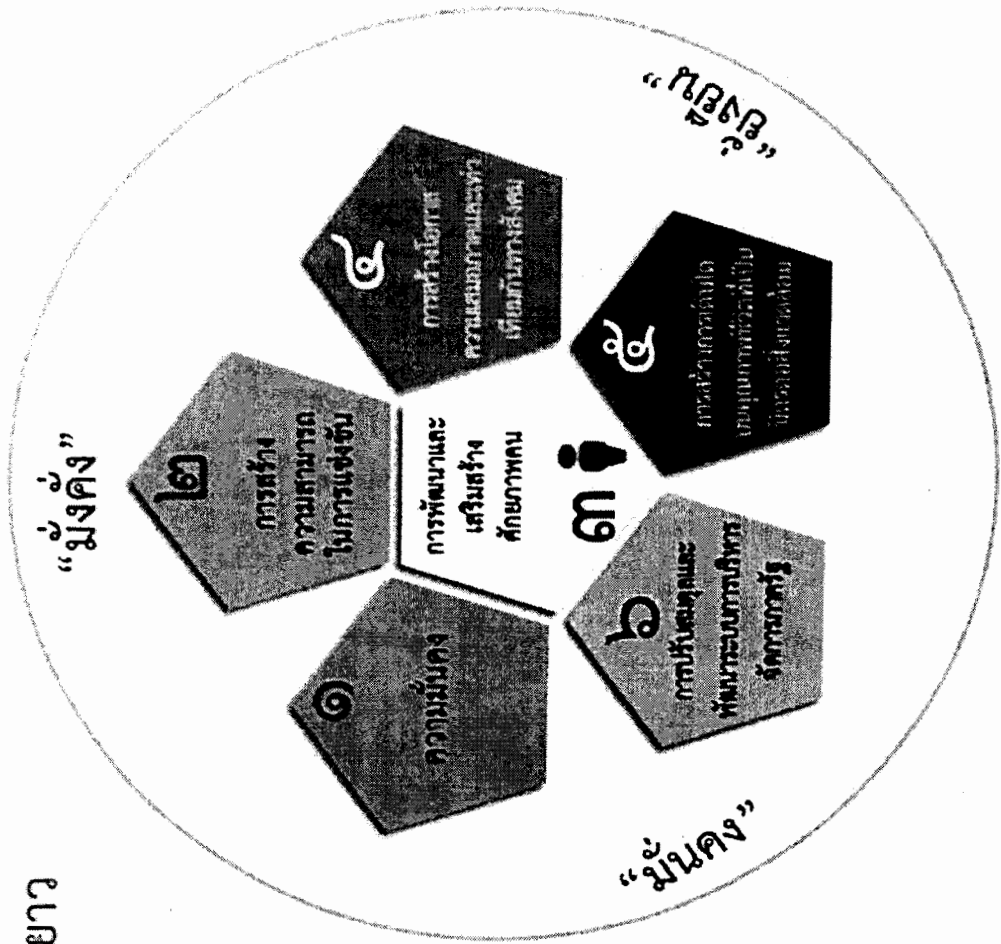
เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

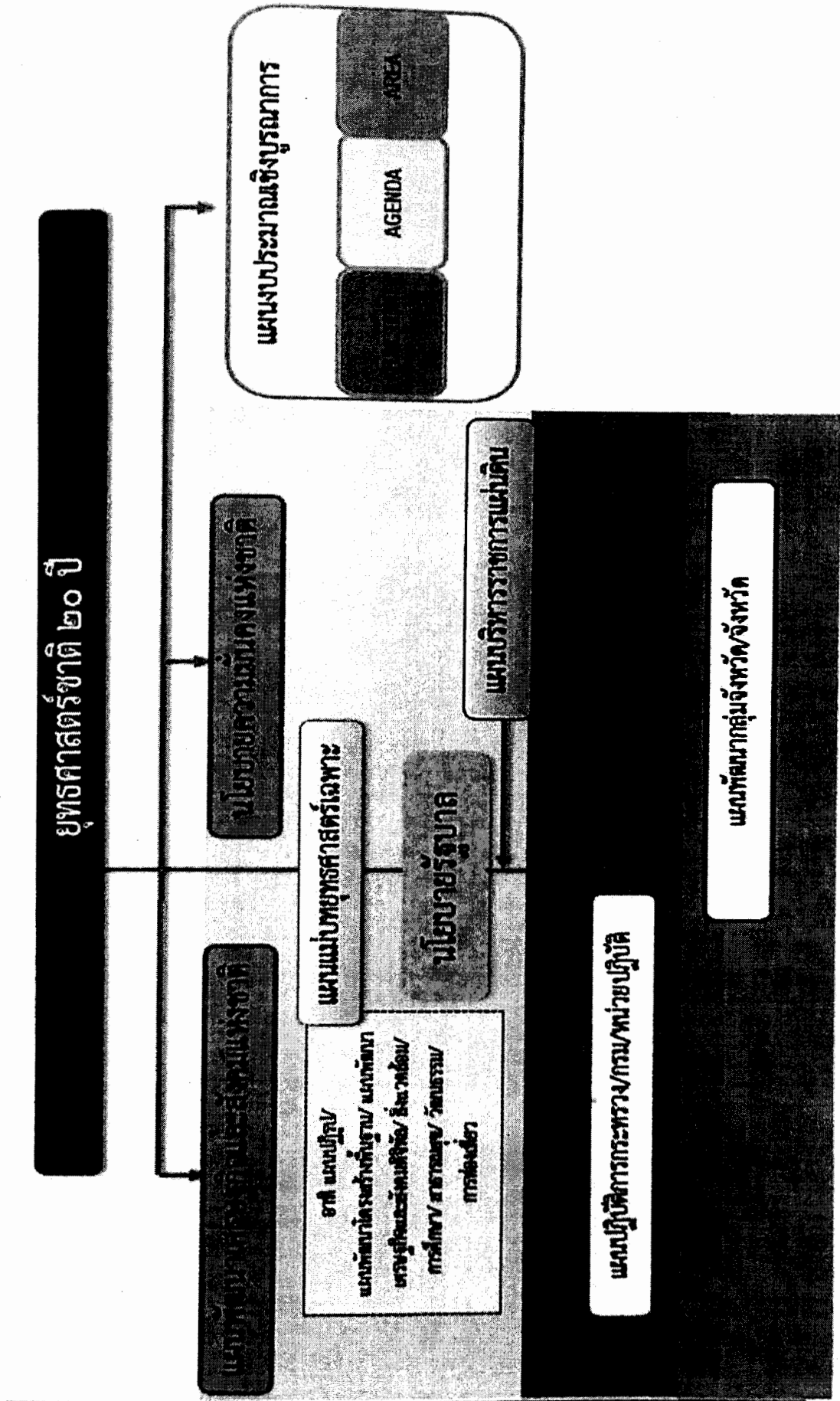
นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข

และตอบสนองต่อการบรรลุ

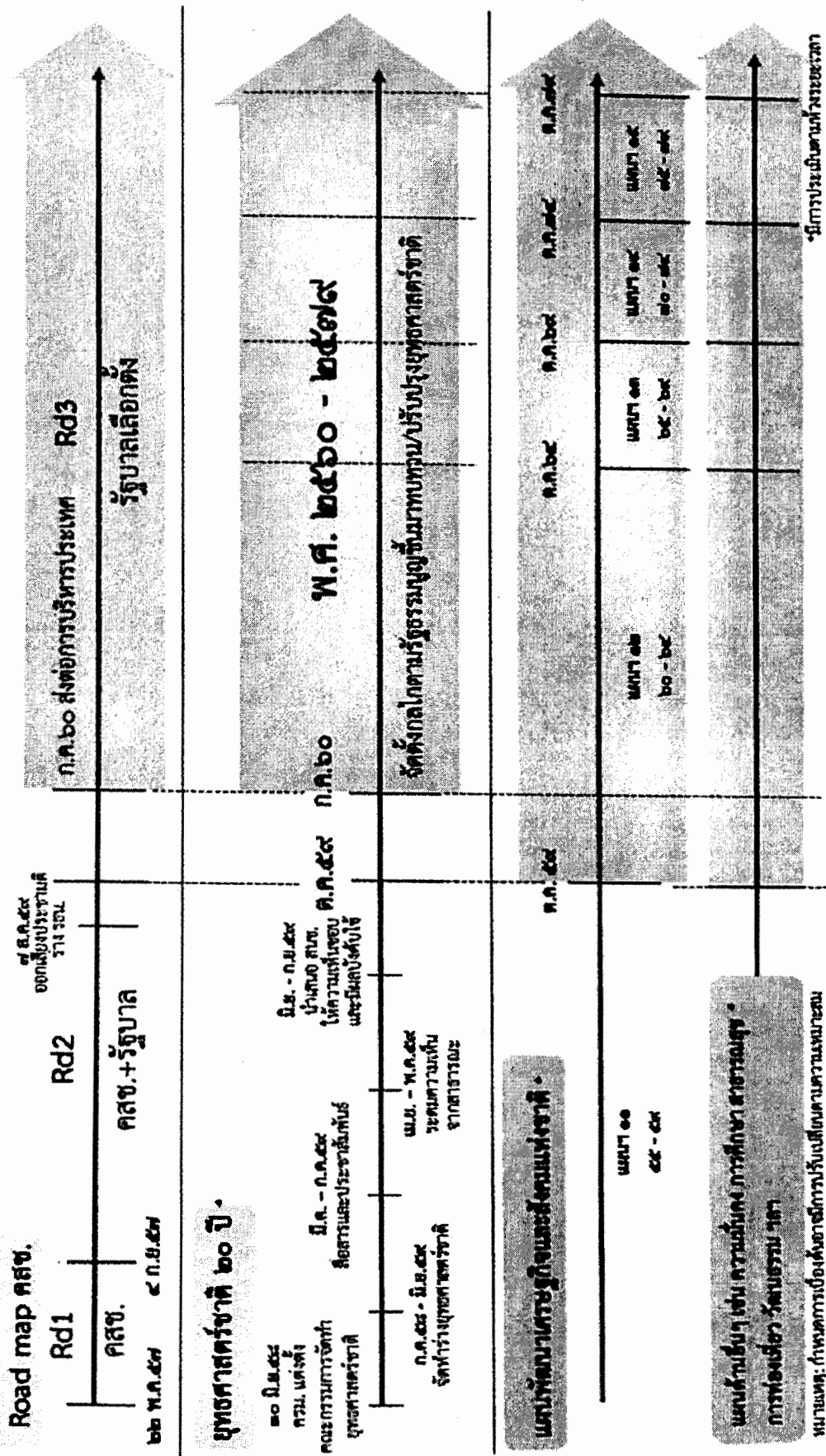
ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ชาติกับแผนในระดับต่างๆ

กรอบเวลาการทำงาน

*มีการประเมินตามทั้งระยะเวลา

ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)
(สรุปย่อ)

๑. ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ เห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และให้เสนอร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานในระยะที่ ๒ ของรัฐบาล (ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙) และกรอบการปฏิรูปในระยะที่ ๓ (ปี ๒๕๖๐ เป็นต้นไป)

คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ๒ คณะ ได้แก่ (๑) คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์และกรอบการปฏิรูป เพื่อจัดทำร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี และ (๒) คณะอนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการตามแนวทางการปฏิรูปประเทศ เพื่อจัดทำร่างแผนปฏิบัติการตามแนวทางการปฏิรูปประเทศ (Roadmap) ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์และกรอบการปฏิรูป ได้ดำเนินการยกร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยได้มีการนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่มาจากหลายภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการเมือง และ นักวิชาการ รวมถึงได้

พิจารณานำข้อคิดเห็นจากสภาปฏิรูปแห่งชาติ และความคิดเห็นจากภาคประชาชนมาเป็นข้อมูลในการยกร่างยุทธศาสตร์ชาติด้วย และได้นำเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ต่อที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

ในการดำเนินการขั้นต่อไป คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติจะนำเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและจะได้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ก่อนที่จะนำเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบกรอบยุทธศาสตร์ชาติมาใช้เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางในการบริหารประเทศภายในเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นช่วงเวลาของการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ตุลาคม ๒๕๕๙ - กันยายน ๒๕๖๔) นอกจากนี้หน่วยงานต่างๆ จะได้นำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนระยะ ๕ ปี มาถ่ายทอดลงสู่แผนปฏิบัติการระดับกระทรวงและแผนพัฒนารายสาขา ในระหว่างที่กลไกการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติตามร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับใหม่อยู่ระหว่างการดำเนินการ ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐

๒. สารสำคัญ

๒.๑ สภาพแวดล้อม

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา กระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกเป็นไปอย่างรวดเร็วและในหลากหลายมิติทำให้ภูมิทัศน์ของโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ โดยก่อให้เกิดโอกาสทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และการเมืองของประเทศไทย แต่ขณะเดียวกันท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ก็มีปัจจัยเสี่ยงและภัยคุกคามที่ต้องบริหารจัดการด้วยความยากลำบากมากขึ้น กระแสทุนนิยมและการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์เศรษฐกิจของโลกได้ส่งผลให้โครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยซึ่งเดิมมีโครงสร้างเศรษฐกิจในระบบ “เกษตรแบบพึ่งตนเอง” ต้องปรับตัวและเปลี่ยนไปเป็นระบบเศรษฐกิจที่ “พึ่งพาอุตสาหกรรมและการส่งออก” การพัฒนาในภาคเกษตรล่าช้ากว่าฐานการผลิตอื่นๆ ที่อาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้น ตามลำดับโดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้อิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงมีปัญหาคอขวดหรือคอขวดทางด้านรายได้ระหว่างภาคการเกษตรกับภาคอุตสาหกรรม และระหว่างสังคมในเมืองและชนบทขยายวงกว้างขึ้น และปัญหาความยากจนกระจุกตัวในกลุ่มเกษตรกรรายย่อยและในภาคชนบท รวมทั้งโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร องค์กรความรู้ แหล่งทุน และบริการทางสังคมที่มีคุณภาพสำหรับประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลก็มีในวงแคบกว่า ในขณะที่การใช้เทคโนโลยีในภาคอุตสาหกรรมและบริการเองก็นับว่ายังอยู่ในกลุ่มประเทศที่ใช้เทคโนโลยีในระดับกลาง ๆ

ซึ่งส่วนใหญ่ไม่สามารถพัฒนาได้เองภายในประเทศ ต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศ โดยรวมประเทศไทยจึงยังใช้วัตถุดิบและแรงงานเข้มข้นในการเป็นจุดแข็งในการแข่งขันและขับเคลื่อนการเจริญเติบโต นอกจากนี้ ในอีกด้านหนึ่งการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ของโลกและแรงขับเคลื่อนของเทคโนโลยีสมัยใหม่รวมทั้งความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดของสังคมโลกได้ทำให้เกิดภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่นๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาทิ การก่อการร้าย โรคระบาด เครือข่ายยาเสพติดข้ามชาติ และการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติในรูปแบบต่าง ๆ ขณะที่การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกก็มีความผันผวนรุนแรงขึ้น ซึ่งล้วนแล้วเป็นความเสี่ยงในการดำรงชีวิตของประชาชน การบริหารจัดการทางธุรกิจ และการบริหารราชการแผ่นดินของภาครัฐ

นอกจากนั้นในช่วงต้นศตวรรษที่ ๒๑ กระแสโลกาภิวัตน์ได้ทำให้ภูมิทัศน์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของโลกเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจสังคมอุตสาหกรรมมุ่งสู่เศรษฐกิจสังคมดิจิทัล ในขณะที่โอกาสทางเศรษฐกิจขยายเพิ่มขึ้น แต่ช่องว่างทางสังคมก็ยิ่งกว้างขึ้นรวมถึงช่องว่างทางดิจิทัล (digital divide) ถ้าหากไม่สามารถลดลงก็จะยิ่งทำให้ความเหลื่อมล้ำทางรายได้และโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมมีความแตกต่างมากขึ้น ประกอบกับในอนาคต ๒๐ ปีข้างหน้าสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญในทุกมิติ **เงื่อนไขภายนอกที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต** ได้แก่ **กระแสโลกาภิวัตน์ที่เข้มข้นขึ้น**อย่างต่อเนื่องและมีความเสี่ยงและท้าทายต่อการปรับตัวมากขึ้นจากการ

เคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้และเทคโนโลยี และสินค้าและบริการ ขณะเดียวกัน การรวมกลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาคนำไปสู่ความเชื่อมโยงทุกระบบ ในขณะที่ศูนย์รวมอำนาจทางเศรษฐกิจโลกเคลื่อนย้ายมาสู่เอเชีย ภายใต้สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจโลกซึ่งในช่วงระยะ ๑๐ ปีข้างหน้า จะยังคงได้รับผลกระทบจากปัจจัยสำคัญหลายประการทั้งปัญหา ต่อเนื่องจากวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจโลกในช่วงปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๒ และวิกฤติการณ์ในกลุ่มประเทศยูโรโซนที่ทำให้ระดับหนี้สาธารณะในประเทศต่างๆ เพิ่มขึ้นและกลายเป็นความเสี่ยงต่อความยั่งยืนทางการคลัง ขณะที่จะมีผลพวงต่อเนื่องจากการดำเนินมาตรการขยาย ปริมาณเงินขนาดใหญ่ในสหรัฐฯ ยุโรป และญี่ปุ่น ซึ่งเป็นความเสี่ยงให้ เกิดภาวะเงินเฟ้อได้เมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัวเต็มที่ รวมทั้งอาจจะมีความ ผันผวนของการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ นอกจากนี้การพัฒนา ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าสู่จุดอิ่มตัวมากขึ้น ขณะที่การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ที่จะช่วยให้ประสิทธิภาพการผลิตของโลกเพิ่มขึ้น ขนานใหญ่และเป็นวงกว้างเช่นที่เคยเกิดขึ้นในช่วงการปฏิวัติ อุตสาหกรรมยังไม่มีแนวโน้มการก่อตัวที่ชัดเจน แต่ก็มีแนวโน้มของ การพัฒนาเทคโนโลยีในรูปแบบใหม่ๆ ที่จะเปิดโอกาสสำหรับการพัฒนา เศรษฐกิจรูปแบบใหม่ ๆ ซึ่งภายใต้เงื่อนไขดังกล่าว เศรษฐกิจโลกในช่วง ๑๐ ปีข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๕.๑ ในช่วง ๕ ปีก่อนวิกฤติเศรษฐกิจโลก (๒๕๔๖ - ๒๕๕๐)^๑ ดังนั้น ภายใต้

^๑ แต่สูงขึ้นจากร้อยละ ๓.๖ ในช่วง ๕ ปีหลังวิกฤติ (๒๕๕๔ - ๒๕๕๘)

สถานการณ์ที่ตลาดโลกขยายตัวช้า แต่ประเทศต่าง ๆ ขยายกำลังการผลิตเพื่อยกระดับศักยภาพการผลิต การแข่งขันในตลาดโลกจะมีความรุนแรงขึ้น ขณะเดียวกันการลดลงของประชากรไทยในระยะ ๑๐ - ๑๕ ปีข้างหน้า จะทำให้ขนาดของตลาดในประเทศขยายตัวช้าลง เงื่อนไขดังกล่าวเป็นความเสี่ยงสำหรับอนาคตของเศรษฐกิจไทยในระยะยาว หากประเทศไทยไม่เร่งปรับโครงสร้างเพื่อแก้ปัญหาจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้สัมฤทธิ์ผล

ในด้านความมั่นคงของโลกที่กำลังก้าวเข้าสู่ช่วงเปลี่ยนผ่านที่สำคัญจากการปรับดุลอำนาจของสหรัฐฯ เพื่อพยายามคงบทบาทผู้นำโลกและเพื่อคานอิทธิพลและบทบาทของจีนและรัสเซียที่เพิ่มมากขึ้นในเอเชียและยุโรปนั้น น่าจะมีผลทำให้บรรยากาศด้านความมั่นคงของโลกในช่วงปี ๒๕๖๐ - ปี ๒๕๗๙ มีลักษณะผสมผสานกัน ทั้งความร่วมมือและความขัดแย้ง โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยผลประโยชน์แห่งชาติทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคีเป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดนโยบายของประเทศและกลุ่มประเทศ สำหรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วจะเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับอนาคตของโลกและประเทศไทยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เป็นอัจฉริยะจะกระทบการดำรงชีวิตของคนและทำให้เกิดธุรกิจรูปแบบใหม่ รวมทั้งเกิดการเชื่อมต่อและการบรรจบกันของเทคโนโลยีก้าวหน้า อุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์ ซึ่งประเทศไทยจะต้องลงทุนด้านทรัพยากรมนุษย์และการวิจัยให้สามารถพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ เงื่อนไขการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมก็จะเป็นเกณฑ์

มาตรฐานที่กีดกันให้ประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนไปสู่สังคมสีเขียว โดยการพัฒนาและนำเทคโนโลยีสีเขียวมาใช้ก็จะมีส่วนสำคัญ และช่วยแก้ปัญหาการลดลงของทรัพยากรต่าง ๆ รวมทั้งน้ำมัน ซึ่งแม้ราคาจะลดลงแต่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม จึงต้องผลักดันให้มุ่งสู่การผลิตพลังงานทดแทนในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งพืชพลังงานที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของโลก

นอกจากนั้น ยังมีข้อจำกัดและความเสี่ยงสำคัญจากการเข้าสู่สังคมสูงวัยของโลกและภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงผันผวนและภาวะโลกร้อน ทั้งนี้โครงสร้างประชากรโลกที่เข้าสู่สังคมสูงวัย แม้จะส่งผลให้เกิดโอกาสทางธุรกิจใหม่ ๆ แต่มีความเสี่ยงให้เกิดการแข่งขันแย่งชิงแรงงานและเงินทุน รวมทั้งมีแรงกดดันต่อการใช้จ่ายงบประมาณด้านสวัสดิการและสาธารณสุขเพิ่มขึ้นในหลาย ๆ ประเทศกลายเป็นความเสี่ยงด้านการคลังที่สำคัญ สำหรับภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศที่ผันผวนก่อให้เกิดภัยธรรมชาติที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นนั้น กีดกันให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินธุรกิจ การดำรงชีวิต การผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ในขณะที่ความพยายามในการกระจายความเจริญ และการพัฒนาให้มีความทั่วถึงมากขึ้น ประกอบกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ความเป็นเมืองเติบโตอย่างต่อเนื่อง ตามมาด้วยการมีข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ และความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ภายใต้เงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การยึดถือหลักการบริหารจัดการที่ดีทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจ

เอกชน การใช้ระบอบประชาธิปไตย และการปฏิบัติให้เป็นไปตามสิทธิมนุษยชนจะเข้มข้นมากขึ้น

สำหรับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมภายในประเทศไทยนั้น ผลของการพัฒนาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันทำให้ประเทศไทยมีระดับการพัฒนาที่สูงขึ้นตามลำดับ โดยถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ และได้ขยับสูงขึ้นมาอยู่ในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ และล่าสุดในปี ๒๕๕๗ รายได้ประชาชาติต่อหัวเพิ่มขึ้นเป็น ๕,๗๓๙^๒ ดอลลาร์ สรอ. ต่อปี ฐานการผลิตและบริการหลากหลายขึ้น ฐานการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมใหญ่ขึ้นมาก หลายสาขาการผลิตและบริการสามารถแข่งขันและมีส่วนแบ่งในตลาดโลกสูงขึ้นและสร้างรายได้เงินตราต่างประเทศในระดับสูง อาทิ กลุ่มยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมอาหาร สินค้าเกษตร การท่องเที่ยว และบริการด้านสุขภาพ ฐานเศรษฐกิจที่ใหญ่ขึ้นส่งผลให้การจ้างงานเพิ่มขึ้นเป็น ๓๘.๑ ล้านคนจากประชากรวัยแรงงาน ๓๘.๖ ล้านคน อัตราการว่างงานเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ ๑ ปัญหาความยากจนจึงลดลงตามลำดับ จากร้อยละ ๒๐.๐ ในปี ๒๕๕๐ เป็นร้อยละ ๑๐.๙ ในปี ๒๕๕๖ คุณภาพชีวิตดีขึ้นในทุกระดับ โอกาสการได้รับการศึกษา บริการสาธารณสุข บริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ และ

^๒ ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูล GNI per Capita (GDP per Capita อยู่ที่ ๖,๐๔๑ ดอลลาร์ สรอ. ต่อหัวต่อปี) โดย สศช.

การคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรต่าง ๆ มีความครอบคลุมและมีคุณภาพดีขึ้นตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันประเทศไทยก็มีความเป็นสากลมากขึ้น ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับนานาชาติ ทั้งในรูปของทวิภาคีและพหุภาคีเพื่อเป็นกลไกและช่องทางในการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศไทย มีความก้าวหน้าไปมาก รวมทั้งกรอบความร่วมมือที่ช่วยทำให้ประเทศไทยสามารถยกระดับมาตรฐานต่าง ๆ ไปสู่ระดับสากลก็มีความคืบหน้ามากขึ้น

นอกจากนั้น ประสบการณ์ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินในปี ๒๕๔๐ - ๒๕๔๑ ได้ส่งผลให้ภาครัฐและภาคเอกชนปรับตัวในการบริหารความเสี่ยงและสร้างภูมิคุ้มกันให้ดีขึ้น ตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ดีอันได้แก่ การดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส รับผิดชอบและตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบดีขึ้น มีการกำกับดูแลวินัยทางการเงินการคลังที่กำหนดกรอบของความยั่งยืนทางการเงินการคลังเป็นแนวปฏิบัติที่ดีขึ้นและฐานะการคลังมีความมั่นคงมากขึ้น และฐานะเงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับสูง มีการปรับปรุงในเรื่องกฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ ให้มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบมากขึ้น มีการสร้างความเป็นธรรมให้กับกลุ่มต่าง ๆ สามารถคุ้มครองผู้บริโภคและประชาชนจากการถูกเอารัดเอาเปรียบได้ดีขึ้น ช่วยสร้างบรรยากาศของการแข่งขันในตลาด และสนับสนุนให้การดำเนินธุรกิจในประเทศไทยมีความสะดวกคล่องตัวมากขึ้น

แต่ประเทศไทยก็ยังมีจุดอ่อนในเชิงโครงสร้างหลายด้าน ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จุดอ่อนสำคัญของประเทศไทย ได้แก่ โครงสร้างประชากรสูงอายุมากขึ้นตามลำดับ แต่คุณภาพคน โดยเฉลี่ยยังต่ำและการออมไม่เพียงพอ ประเทศขาดแคลนแรงงานทั้งในกลุ่มทักษะฝีมือสูงและกลุ่มทักษะฝีมือระดับล่าง ผลิตภาพแรงงาน โดยเฉลี่ยยังต่ำ ทั้งระบบเศรษฐกิจมีผลิตภาพการผลิตรวมต่ำ ต้องอาศัย การเพิ่มปริมาณเป็นแรงขับเคลื่อนหลัก ขณะที่โครงสร้างเศรษฐกิจมี สัดส่วนภาคการค้าระหว่างประเทศต่อขนาดของเศรษฐกิจสูงกว่า เศรษฐกิจภายในประเทศมาก จึงมีความอ่อนไหวและผันผวนตามปัจจัย ภายนอกเป็นสำคัญ ฐานการผลิตเกษตรและบริการมีผลิตภาพการผลิตต่ำ โดยที่การใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการเพิ่มมูลค่า ยังมีน้อย การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนายังไม่เพียงพอ การวิจัยที่ ดำเนินการไปแล้วไม่ถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและสังคมได้ อย่างคุ้มค่า การพัฒนานวัตกรรมมีน้อย สำหรับการดำเนินงานและ การบริหารจัดการภาครัฐก็ยังคงขาดการบูรณาการจึงสิ้นเปลือง งบประมาณ การดำเนินงานเพื่อการพัฒนา มักขาดความต่อเนื่อง ประสิทธิภาพต่ำ ขาดความโปร่งใส และขาดความรับผิดชอบ ขณะที่ ปัญหาคอร์รัปชันมีเป็นวงกว้าง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบ โลจิสติกส์รวมทั้งการบริหารจัดการน้ำยังไม่เป็นระบบโครงข่ายที่สมบูรณ์ และล่าช้า การบังคับใช้กฎหมายยังขาดประสิทธิผล และกฎระเบียบ ต่างๆ ล้าสมัยไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลง คนไทยยังมีปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม ไม่เคารพสิทธิผู้อื่นและไม่ยึดผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

ขณะที่ความเหลื่อมล้ำและความแตกแยกในสังคมไทยยังเป็นปัญหาที่
ทำทลายมาก รวมทั้งปัญหาในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ที่เผชิญกับภาวะขยะล้นเมืองและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงในทุกด้าน

ทั้งนี้ ปัจจัยและเงื่อนไขภายในประเทศที่จะส่งผลต่อ
อนาคตการพัฒนาประเทศไทยที่สำคัญ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลง
โครงสร้างประชากรสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ในระยะเวลา ๑๕ -
๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะมีนัยยะที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ กำลังคน
ในวัยเด็กและวัยแรงงานจะลดลง ผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว
ย่อมส่งผลต่อศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ รูปแบบการใช้จ่าย
การลงทุนและการออม ตลอดจนค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ ความมั่นคงทาง
สังคมและคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ขณะเดียวกันประเทศไทยก็เผชิญกับ
ข้อจำกัดด้านทรัพยากร ทั้งด้านแรงงานและทรัพยากรธรรมชาติที่มี
นัยยะต่อต้นทุนการผลิตและสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของประชาชน
นอกจากนั้นปัญหาความเหลื่อมล้ำในมิติต่าง ๆ ก็มีนัยยะต่อการสร้าง
ความสามัคคีสมานฉันท์ในสังคม ข้อจำกัดต่อการยกระดับศักยภาพ
ทุนมนุษย์ ความจำเป็นในการลงทุนเพื่อยกระดับบริการทางสังคมและ
โครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และการปฏิรูปกฎระเบียบและ
กฎหมายที่ทำให้เกิดความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ และที่สำคัญ
เงื่อนไขจำเป็นที่ต้องปรับตัวคือ การแก้ปัญหาความอ่อนแอของการ
บริหารราชการแผ่นดิน ที่ทำให้จำเป็นต้องเร่งปฏิรูประบอบราชการและ
การเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดี

โครงสร้างที่เป็นจุดอ่อนและการบริหารจัดการที่ขาดประสิทธิภาพและความโปร่งใสดังกล่าว จะส่งผลให้ประเทศไทย ยิ่งต้องเผชิญกับแรงกดดันและความเสี่ยงมากขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ กระแสโลกาภิวัตน์เข้มข้นขึ้น เป็นโลกไร้พรมแดนอย่างแท้จริง โดยที่ การเคลื่อนย้ายของผู้คน สินค้าและบริการ เงินทุน องค์ความรู้ เทคโนโลยี ข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ เป็นไปอย่างเสรี ส่งผลให้การ แข่งขันในตลาดโลกรุนแรงขึ้นโดยที่ประเทศต่าง ๆ เร่งผลักดันการเพิ่ม ผลิตภาพและการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน ขณะเดียวกัน ความเสี่ยงและข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพภูมิอากาศผันผวนรุนแรงต่อการ ดำเนินธุรกิจและการดำเนินชีวิตของผู้คนก็เพิ่มขึ้น กฎเกณฑ์และ กฎระเบียบของสังคมโลกจึงมีความเข้มงวดมากขึ้นทั้งในเรื่องการ ปลอดปล่อยมลพิษ สิทธิมนุษยชน และกฎระเบียบทางการเงิน เป็นต้น เงื่อนไขต่าง ๆ ดังกล่าวจะเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องปรับตัวและ มีการบริหารความเสี่ยงอย่างชาญฉลาดมากขึ้น โดยที่การปรับตัวจะต้อง หยั่งรากลึกกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างเพื่อแก้จุดอ่อนและ ควบคุมไปกับการสร้างกลไกเชิงรุกให้จุดแข็งของประเทศเป็นประโยชน์ สูงสุดแก่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งหากไม่สามารถแก้ปัญหา และปฏิรูปให้สัมฤทธิ์ผลได้ในระยะ ๔ - ๕ ปีต่อจากนี้ไป ประเทศไทยจะ สูญเสียความสามารถในการแข่งขัน รายได้เฉลี่ยของประชาชนจะไม่ สามารถยกระดับให้ดีขึ้นได้ คุณภาพคนโดยเฉลี่ยจะยังต่ำ และปัญหา ความเหลื่อมล้ำจะรุนแรงขึ้น รวมทั้งทรัพยากรจะร่อยหรอเสื่อมโทรมลง

ไปอีก และในที่สุดการพัฒนาประเทศจะไม่สามารถยั่งยืนไปได้ในระยะยาว

ทั้งนี้ เจ็อนไซในปัจจุบันและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตในทุกมิติจะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศไทยอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะในเชิงโครงสร้างทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศทั้งที่เป็นจุดแข็งและเป็นจุดอ่อนที่จะต้องเผชิญและผสมผสานกับปัจจัยภายนอกและก่อให้เกิดทั้งโอกาสและความเสี่ยงในหลากหลายมิติ การที่ประเทศไทยจะสามารถแสวงหาโอกาสจากการพัฒนาของโลกและรับมือกับภัยคุกคามเหล่านี้ได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างรอบด้าน ขณะเดียวกันต้องวิเคราะห์ศักยภาพภายในประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมของประเทศต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น โดยที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปและปรับเปลี่ยนอย่างเป็นระบบขนานใหญ่เพื่อให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเหมาะสมกับภูมิทัศน์ใหม่ของโลก ยืดหยุ่นปรับตัวได้เร็ว สามารถรับมือกับความเสี่ยงและภัยคุกคามแบบใหม่ได้ และสามารถอาศัยโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงบริบทโลกมาสร้างประโยชน์สุขให้กับคนในชาติได้ ไม่ว่าจะเป็นการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคม การลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมการดำรงชีวิต การทำงาน และการเรียนรู้ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการดำเนินการร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ มีการจัดลำดับความสำคัญและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนของผู้ที่

เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหานั้นๆ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะต้องกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะยาว เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาประเทศและกรอบการทำงานของภาคส่วนต่างๆ เพื่อให้ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อให้บรรลุซึ่งเป้าหมายการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติในการที่จะให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในทุกด้าน คนในชาติมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมั่งคั่ง และประเทศสามารถพัฒนาไปได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้การวิเคราะห์ให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและข้อจำกัดรวมทั้งความเสี่ยงของประเทศ จะนำไปสู่การกำหนดตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์และเป้าหมายของประเทศที่ชัดเจนและได้รับการยอมรับร่วมกันในสังคมไทยที่จะส่งผลให้เกิดการฉีกกำลังและระดมทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนการพัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน การดำเนินการมีบูรณาการและเป็นเอกภาพภายใต้การมองภาพอนาคตของประเทศที่เป็นภาพเดียวกัน

อย่างไรก็ตามในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยมิได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ประเทศ เป้าหมายและยุทธศาสตร์ของประเทศในระยะยาว การบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารจึงให้ความสำคัญกับนโยบายพรรคการเมืองหรือนโยบายของรัฐบาล ซึ่งเมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาลก็ทำให้การดำเนินนโยบายขาดความ

ต่อเนื่อง ถือเป็น การสูญเสียโอกาสและสิ้นเปลืองทรัพยากรของ ประเทศ ดังนั้น เพื่อเป็นการปฏิรูประบบการบริหารราชการแผ่นดินของ ประเทศไทยให้มีเป้าหมายการพัฒนาในระยะยาว และเพื่อเป็นการ กำหนดให้ฝ่ายบริหารมีความรับผิดชอบที่จะต้องขับเคลื่อนประเทศไปสู่ เป้าหมายที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันและเป็นเอกภาพ ประเทศไทยจำเป็น จะต้องมี “ยุทธศาสตร์ชาติ” ซึ่งภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเทศไทยต้อง ปฏิรูปและปรับเปลี่ยนอย่างเป็นระบบขนานใหญ่ เพื่อให้โครงสร้างทาง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศเหมาะสมกับภูมิทัศน์ใหม่ของโลก ยืดหยุ่นปรับตัวได้เร็ว สามารถรับมือกับความเสี่ยงและภัยคุกคามแบบ ใหม่ได้ และสามารถอาศัยโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงบริบทโลกมาสร้าง ประโยชน์สุขให้กับคนในชาติได้ จะต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ของประเทศ และทิศทางในการขับเคลื่อนประเทศให้สอดคล้องกับ ประเด็นการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายต่าง ๆ ของบริบทโลก และ บริบทการพัฒนาภายในประเทศ

การกำหนดให้มี “ยุทธศาสตร์ชาติ” เพื่อเป็นยุทธศาสตร์ใน การพัฒนาประเทศในระยะยาว พร้อมกับการปฏิรูปและการพัฒนา ระบบและกลไกการบริหารราชการแผ่นดินในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังจะช่วยยกระดับคุณภาพของ ประเทศไทยในทุกภาคส่วนและนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นหรือ บรรเทาความรุนแรงของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทั้งปัญหาทาง เศรษฐกิจ ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และ ปัญหาความขัดแย้งในสังคม รวมถึงสามารถรับมือกับภัยคุกคามและ

บริหารจัดการกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปพร้อม ๆ กับการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ใหม่ของโลกได้ ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยยังคงรักษาบทบาทสำคัญในเวทีโลก สามารถดำรงรักษาความเป็นชาติที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และคนไทยในประเทศมีความอยู่ดีมีสุขอย่างถ้วนหน้ากัน

สาระสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติซึ่งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติกำลังดำเนินการยกร่างอยู่ในขณะนี้ นั้นจะประกอบด้วยวิสัยทัศน์และเป้าหมายของชาติที่คนไทยทุกคนต้องการบรรลุร่วมกัน รวมทั้งนโยบายแห่งชาติและมาตรการเฉพาะ ซึ่งเป็นแนวทาง ทิศทาง และวิธีการที่ทุกองค์กรและคนไทยทุกคนต้องมุ่งดำเนินการไปพร้อมกัน อย่างประสานสอดคล้อง เพื่อให้บรรลุซึ่งสิ่งที่คนไทยทุกคนต้องการ คือ **ประเทศไทยมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน** ในทุกสาขาของกำลังอำนาจแห่งชาติ อันได้แก่ การเมืองภายในประเทศ การเมืองต่างประเทศ เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๒.๒ วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว” ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

^๓ ในยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าว ได้อธิบายคำว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ไว้แล้ว ซึ่งครอบคลุมความหมายในทุกมิติของประเทศพัฒนาแล้ว

พอเพียง”หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ทั้งนี้
วิสัยทัศน์ดังกล่าวจะต้องสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่
การมีเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ การดำรงอยู่
อย่างมั่นคง ยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของ
ชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติ
อย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่นมีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและ
การมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติ
ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของ
ฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร
ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลง
ของสถานะแวดล้อมระหว่างประเทศและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ
ประสานสอดคล้องกัน ด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและ
ประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรีไม่เป็นภาระของโลกและ
สามารถเกื้อกูลประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่ด้อยกว่า

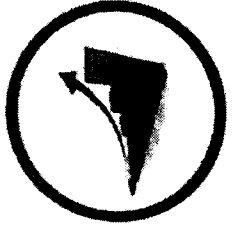
วิสัยทัศน์ :

“ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

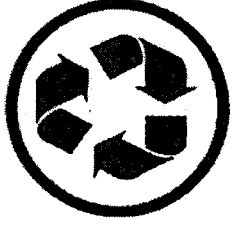
ความมั่นคง

- การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลง ทั่วภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทุกระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง
- ประเทศ มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ที่เข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน ระบบการเมืองที่มีคนคงเป็นปกติไม่ไปสู่การ บริหารประเทศที่ดื้อมือและโปร่งใสด้านหลักธรรมาภิบาล
- สังคม มีความปรองดองและความสามัคคี สามารถมีกำลังเพื่อ พัฒนาประเทศ ชุมชน มีความเข้มแข็ง ครอบครัว มีความอบอุ่น
- ประชาชน มีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียง กับการดำรงชีวิต มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน
- ฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงของอาหาร ที่ตั้งงาน และน้ำ

ความมั่งคั่ง

- ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจ อย่างต่อเนื่อง ยกฐานะเป็นประเทศในกลุ่มประเทศ รายได้สูงความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากร ได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างทั่วถึงกันมากขึ้น
- เศรษฐกิจ มีความสามารถในการแข่งขันสูง สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ สร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็น จุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาคแห่งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ มีบทบาท สำคัญในระดับภูมิภาคและระดับโลก เกิดสายสัมพันธ์ทาง เศรษฐกิจและการค้าอย่างมีพลัง
- ความสมบูรณ์ในทุน ที่จะสามารถสร้าง การพัฒนาต่อเนื่อง ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน

- การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และ คุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็น การเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการ รองรับและเยียวยาของระบบนิเวศน์
- การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ สอดคล้องกับกฎระเบียบของประชาคมโลกซึ่งเป็นที่ยอมรับ ร่วมกัน ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม
- มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการมี ส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน เพื่อการพัฒนาในทุก ระดับ อย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน
- ประชาชนทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตาม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

อนาคตประเทศไทย ปี ๒๕๗๙ : ร่วมมือกันขับเคลื่อนประเทศไทยให้ก้าวไปสู่อ...

เศรษฐกิจและสังคมไทยมีการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยสถาบันหลักของชาติดำรงอยู่อย่างมั่นคงเป็นจุดยึดเหนี่ยวของสังคม มีความสามัคคีของคนในชาติ มีความสงบและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในทุกพื้นที่ และมีระดับรายได้ในกลุ่มประเทศรายได้สูง มีความเป็นธรรมในสังคมและความเหลื่อมล้ำลดลงในทุกมิติ ประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในภูมิภาคและโลก

ระบบเศรษฐกิจมีความเป็นชาติการค้าบนฐานการค้าขายด้วยของการค้าส่งค้าปลีกและเศรษฐกิจดิจิทัลที่เข้มข้นขึ้น มีการเติบโตอย่างมีคุณภาพ กระจายฐานการผลิตและบริการไปในพื้นที่ต่างๆ อย่างทั่วถึง มีเสถียรภาพ แข่งขันบนฐานการพัฒนานวัตกรรม และมีฐานการผลิตบริการ และลงทุนที่เชื่อมโยงในอาเซียน เพื่อให้ประเทศไทยเข้าสู่การมีรายได้สูงภายในปี ๒๕๗๙ และเข้าสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว โดย

- ภาคเกษตร เป็นฐานการผลิต bio-bases ที่สำคัญ เป็นฐานการผลิตอาหารที่มั่นคงและปลอดภัย และเป็นฐานการผลิตที่มีผลิตภาพการผลิตสูง มีระบบบริหารจัดการที่ดีทันสมัย

- ภาคอุตสาหกรรม ฐานอุตสาหกรรมเดิมมีศักยภาพสูงขึ้น มีอุตสาหกรรมอนาคตที่ได้รับการพัฒนาให้ป็นฐานรายได้ใหม่ โดยมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิต การค้า และการลงทุนในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน เช่น ศูนย์การผลิตรถยนต์และชิ้นส่วนและศูนย์ทดสอบและวิจัยพัฒนารถยนต์และชิ้นส่วนของเอเชีย ศูนย์กลางการผลิตพลังงาน/วัสดุชีวภาพของภูมิภาคอาเซียน ศูนย์กลางการผลิตอุตสาหกรรมดิจิทัล เป็นต้น
- ภาคบริการ ธุรกิจบริการเดิมได้รับการพัฒนาระดับคุณภาพและศักยภาพให้สูงขึ้น เช่น การขนส่ง ทั้งทางบก ทางอากาศ และทางทะเล และส่งเสริมธุรกิจบริการอนาคตให้เป็นฐานรายได้ใหม่ โดยมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางการลงทุนและการให้บริการของภูมิภาคอาเซียน เช่น ศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพของภูมิภาคอาเซียน เมืองหลวงแห่งการท่องเที่ยวและบริการของอาเซียน การศึกษานานาชาติ และบริการด้านโลจิสติกส์ เป็นต้น
- วิทยาศาสตร์และการค้าเป็นธุรกิจ วิทยาศาสตร์ขนาดกลาง ขนาดย่อมเข้มแข็ง เป็นฐานการผลิตและบริการที่สำคัญของประเทศ

คนไทยในอนาคต มีศักยภาพในการร่วมกันพัฒนาประเทศ สามารถปรับตัวรองรับการพัฒนาในอนาคต มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีทักษะในการวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มีจิตสำนึกวัฒนธรรมที่ดีงาม รู้คุณค่าความเป็นไทย และมีความรับผิดชอบ เป็นรากฐานที่มั่นคงของชุมชนสังคม รักชาติ และสถาบันพระมหากษัตริย์

สังคมไทยเป็นสังคมที่เป็นธรรม มีความเหลื่อมล้ำน้อย อัตราความยากจนต่ำ มีการกระจายโอกาสการเข้าถึงทรัพยากรการสาธารณสุขฐานอาชีพ บริการทางสังคมที่มีคุณภาพ และกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง ไม่คอร์รัปชัน โดยที่ประชาชนทุกช่วงวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดี ครอบครัวอยู่ดีมีสุข

เศรษฐกิจและสังคมพัฒนาอย่างยั่งยืนมีตรรกะกับสิ่งแวดล้อม เป็นประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจสีเขียว ระดับการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่ำ มีพื้นที่สีเขียวใหญ่ขึ้น ประชาชนมีพฤติกรรมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ระบบการบริหารภาครัฐมีประสิทธิภาพ ทันสมัย รับผิดชอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้และประชาชนมีส่วนร่วม กระจายอำนาจและมีการกำหนดภารกิจที่เหมาะสมระหว่างส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น

๒.๓ ยุทธศาสตร์ชาติ

ในการที่จะบรรลุวิสัยทัศน์และทำให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์นั้น จำเป็นจะต้องมีการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาว และกำหนดแนวทางการพัฒนาของทุกภาคส่วนให้ขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว เพื่อถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างต่อเนื่องและมีการบูรณาการ และสร้างความเข้าใจถึงอนาคตของประเทศไทยร่วมกัน และเกิดการรวมพลังของทุกภาคส่วนในสังคมทั้งประชาชน เอกชน ประชาสังคม ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติและบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือคติพจน์ประจำชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (๖) ยุทธศาสตร์ด้านการ

ปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีสาระสำคัญของแต่ละยุทธศาสตร์ สรุปได้ ดังนี้

๒.๓.๑ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง มีเป้าหมายทั้งในการสร้างเสถียรภาพภายในประเทศและช่วยลดและป้องกันภัยคุกคามจากภายนอก รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในกลุ่มประเทศอาเซียนและประชาคมโลกที่มีต่อประเทศไทย กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลัก และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) การปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศและพัฒนาความมั่นคงทางการเมือง ขจัดคอร์รัปชัน สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

(๓) การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายใน ตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล

(๔) การพัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ และรักษาคุณภาพความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงรูปแบบใหม่

(๕) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการฉีกกำลัง ป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ สร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ

(๖) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

(๗) การปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวระนาบมากขึ้น

๒.๓.๒ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งจำเป็นต้องยกระดับผลิตภาพการผลิตและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งในสาขาอุตสาหกรรม เกษตรและบริการ การสร้างความมั่นคงและปลอดภัยด้านอาหาร การเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าและการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งการพัฒนาฐานเศรษฐกิจแห่งอนาคต ทั้งนี้ภายใต้กรอบการปฏิรูปและพัฒนาปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์ทุกด้าน อันได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาทุนมนุษย์ และการบริหารจัดการทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมั่น การส่งเสริมการค้าและการลงทุนที่อยู่บนการแข่งขันที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนการพัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้าเพื่อให้ได้ประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาค และเป็นการยกระดับไปสู่ส่วนบนของห่วงโซ่มูลค่ามากขึ้น

(๒) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ บนฐานของการพัฒนานวัตกรรมและมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีการใช้ดิจิทัลและการค้าที่เข้มข้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและขยายกิจกรรมการผลิตและบริการ โดยมุ่งสู่ความเป็นเลิศในระดับโลกและในระดับภูมิภาคในอุตสาหกรรมหลายสาขา และในภาคบริการที่หลากหลายตามรูปแบบการดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนไป รวมทั้งเป็นแหล่งอาหารคุณภาพ สะอาดและปลอดภัยของโลก

- ภาคเกษตร โดยเสริมสร้างฐานการผลิตให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร ส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่การทำเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพที่เข้มแข็ง และการพัฒนาสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพและอาหารคุณภาพ สะอาด และปลอดภัย

- ภาคอุตสาหกรรม โดยพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ ยกกระตบการพัฒนาอุตสาหกรรมปัจจุบันที่มีศักยภาพสูง และพัฒนาอุตสาหกรรมอนาคตที่มีศักยภาพ โดยการใช้ดิจิทัลและการค้ามาเพิ่มมูลค่าและยกระดับห่วงโซ่มูลค่าในระดับสูงขึ้น

- ภาคบริการ โดยขยายฐานการบริการให้มีความหลากหลาย มีความเป็นเลิศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการยกระดับบริการที่เป็นฐานรายได้เต็ม เช่น การท่องเที่ยว และพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพ ธุรกิจบริการด้านการเงิน และธุรกิจบริการที่มีศักยภาพอื่น ๆ เป็นต้น

(๓) การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ยกกระดับผลิตภาพแรงงานและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สู่สากล และพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร

(๔) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมืองพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ จัดระบบผังเมืองที่มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม มีการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง และโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพ

(๕) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านการขนส่ง ด้านพลังงาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการวิจัยและพัฒนา

(๖) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนากับนานาชาติ ส่งเสริมความร่วมมือกับนานาชาติในการสร้างความมั่นคงด้านต่างๆ เพิ่มบทบาทของไทยในองค์กรระหว่างประเทศ รวมถึงสร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศ

๒.๓.๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศ มีความพร้อมทางกาย ใจ สติปัญญา มีความเป็นสากล มีทักษะการคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีคุณธรรม

จริยธรรม รู้คุณค่าความเป็นไทย มีครอบครัวที่มั่นคง กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ

(๒) การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียม และทั่วถึง

(๓) การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์

(๔) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี

(๕) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย เสริมสร้างบทบาทของสถาบันครอบครัวในการบ่มเพาะจิตใจให้เข้มแข็ง

๒.๓.๔ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาค และเท่าเทียมกันทางสังคม เพื่อเร่งกระจายโอกาสการพัฒนาและสร้างความมั่นคงให้ทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำไปสู่สังคมที่เสมอภาคและเป็นธรรม กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

(๒) การพัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ

(๓) การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย

(๔) การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม
ทุนทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของชุมชน

(๕) การพัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

๒.๓.๕ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเร่งอนุรักษ์ฟื้นฟูและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และมีความมั่นคงด้านน้ำ รวมทั้งมีความสามารถในการป้องกันผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติ และพัฒนามุ่งสู่การเป็นสังคมสีเขียว กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การจัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

(๒) การวางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบการบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ

(๓) การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๔) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๕) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๖) การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๖ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ มีสมรรถนะสูง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลกระจายบทบาทภารกิจไปสู่ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม มีธรรมาภิบาลกรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่เหมาะสม

(๒) การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ

(๓) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

(๔) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๕) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ให้ทันสมัย เป็นธรรมและเป็นสากล

(๖) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของ
หน่วยงานภาครัฐ

(๗) การปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และ
รายจ่ายของภาครัฐ

๒.๔ กลไกการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศ เพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ อาทิ แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนเฉพาะด้านต่าง ๆ เช่น ด้านความ มั่นคง เศรษฐกิจ การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ แผนปฏิบัติการใน ระดับกระทรวงและในระดับพื้นที่ ให้มีความสอดคล้องกันตามห้วงเวลา นอกจากนี้ยุทธศาสตร์ชาติจะใช้เป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณ และทรัพยากรอื่นๆ ของประเทศ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างมี เอกภาพให้บรรลุเป้าหมาย โดยจะต้องอาศัยการประสานความร่วมมือ จากหลายภาคส่วน ภายใต้ระบบประชารัฐ คือ ความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนและประชาสังคม ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยจะได้มีการกำหนดเกี่ยวกับบทบาทของยุทธศาสตร์ ชาติและแนวทางในการนำยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ เพื่อที่ส่วน ราชการและหน่วยงานต่าง ๆ จะสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาได้อย่าง ต่อเนื่องและบูรณาการ

๒.๕ ปัจจัยความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๕.๑ สาระของยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิสัยทัศน์ ระยะยาวที่ชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมายและภาพในอนาคตของประเทศที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ และยอมรับเป็นเจ้าของร่วมกัน สามารถถ่ายทอดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ สู่เป้าหมายเฉพาะด้านต่าง ๆ ตามระยะเวลาเป็นช่วง ๆ ของหน่วยงานปฏิบัติได้ และมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้

๒.๕.๒ ระบบและกฎหมาย มีกฎหมายรองรับ มีกลไกเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนในระดับต่าง ๆ เพื่อให้ส่วนราชการนำยุทธศาสตร์ชาติไปปฏิบัติ รวมทั้งกรอบกฎหมายด้านการจัดสรรงบประมาณ ให้สามารถระดมทรัพยากร เพื่อผลักดันขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติอย่างมีบูรณาการ และกรอบกฎหมายที่จะกำหนดให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติมีความต่อเนื่อง รวมทั้งมีระบบการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบในทุกระดับ

๒.๕.๓ กลไกสู่การปฏิบัติ มีกลไกที่สอดรับ/สอดคล้อง ตั้งแต่ระดับการจัดทำยุทธศาสตร์ การนำไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล รวมทั้งมีกลไกในการกำกับดูแล บริหารจัดการ และการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ และหน่วยงานปฏิบัติจะต้องมีความเข้าใจ สามารถกำหนดแผนงาน โครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๕.๔ การยอมรับของสังคม มีการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจต่อสาธารณชน มีการรับฟังความคิดเห็นจากทุกกลุ่ม สร้างการมีส่วนร่วมและความเป็นเจ้าของร่วมกัน เพื่อให้ได้การยอมรับจากทุกภาคส่วนในสังคม

กรอบยุทธศาสตร์ชาติ

๑. สภาวะแวดล้อมของการพัฒนา

การพัฒนาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันได้ส่งผลให้ประเทศไทยมีระดับของการพัฒนาที่สูงขึ้นตามลำดับ โดยถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ และได้ขยับสูงขึ้นมาอยู่ในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ โดยมีรายได้ประชาชาติต่อหัวเท่ากับ ๔,๓๒๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อหัวต่อปี และล่าสุดในปี ๒๕๕๗ รายได้ประชาชาติต่อหัวเพิ่มขึ้นเป็น ๕,๗๓๙^๑ ดอลลาร์ สรอ. ต่อหัวต่อปี โดยที่ฐานการผลิตมีความหลากหลายมากขึ้น มีลักษณะโครงสร้างของประเทศกึ่งอุตสาหกรรม ฐานการส่งออกใหญ่ขึ้นตามลำดับ หลายสาขาการผลิตและบริการมีขีดความสามารถในการแข่งขันและส่วนแบ่งในตลาดโลกมากขึ้น อาทิ กลุ่มยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมอาหารสินค้าเกษตร การท่องเที่ยวและบริการด้านสุขภาพ ในขณะที่ความร่วมมือระหว่างประเทศของไทยทั้งในรูปของทวิภาคีและพหุภาคีมีความคืบหน้าไปมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้กรอบแผนงานความร่วมมือ IMT-GT GMS และ ASEAN ในสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความเชื่อมโยง (Connectivity) และการผลักดันให้เกิดเป็นการพัฒนาแนวระเปียงเศรษฐกิจร่วมกันที่มีความคืบหน้าเป็นรูปธรรมมากขึ้น

ฐานเศรษฐกิจที่พัฒนากว้างขวางหลากหลายมากขึ้นส่งผลให้ประชากรวัยแรงงานมีงานทำเป็นจำนวนเพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยในปัจจุบันมีจำนวนการจ้างงานรวม ๓๘.๑ ล้านคน จากประชากรวัยแรงงานทั้งหมด ๓๘.๖ ล้านคน และการว่างงานมีอัตราเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ ๑ ปัญหาความยากจนลดลงตามลำดับ จากร้อยละ ๒๐.๐ ในปี ๒๕๕๐ เป็นร้อยละ ๑๐.๙ ในปี ๒๕๕๖ คุณภาพชีวิตดีขึ้นในทุกระดับ โดยที่โอกาสการได้รับการศึกษา บริการสาธารณสุข บริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ และการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรต่าง ๆ มีความครอบคลุมมากขึ้นและคุณภาพดีขึ้นตามลำดับ

นอกจากนั้น ประสบการณ์ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินในปี ๒๕๔๐ - ๒๕๔๑ ได้ส่งผลให้ภาครัฐและภาคเอกชนมีการปรับตัวในการบริหารความเสี่ยงและสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีขึ้นบนหลักการของการบริหารจัดการที่ดี โดยการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส รับผิดชอบและตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบดีขึ้น ในขณะที่การบริหารเศรษฐกิจมหภาคของประเทศก็มีการปรับเปลี่ยนไปในหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงรูปแบบนโยบายการเงินที่มีการปรับให้สอดคล้องกับลักษณะโครงสร้างและพฤติกรรมทางเศรษฐกิจมากขึ้น มีการกำกับดูแลวินัยทางการเงินการคลังดีขึ้น ฐานะการคลังมีความมั่นคงมากขึ้น และฐานะเงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับสูงที่เอื้ออำนวยต่อการบริหารความเสี่ยงได้คล่องตัวขึ้นและการดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนมีความยืดหยุ่นได้มากขึ้น

แม้ว่าการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ความมั่นคง และการต่างประเทศ รวมทั้งกฎระเบียบต่าง ๆ ของประเทศไทยมีความก้าวหน้าและเป็นที่ยอมรับและเชื่อมั่นในระดับนานาชาติมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันผลของการพัฒนาที่ผ่านมาได้ส่งผลให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองยังมีความอ่อนแอในหลายด้านที่เป็นความเสี่ยงต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาว ในด้านเศรษฐกิจ โครงสร้างทางเศรษฐกิจได้ปรับเปลี่ยนจากฐานเกษตรกรรมไปสู่อุตสาหกรรมและบริการที่เน้นการผลิตเพื่อส่งออกซึ่งขยายตัวอย่างรวดเร็วโดยมีการลงทุนจากต่างประเทศเป็นปัจจัยสำคัญ การขยายฐานอุตสาหกรรมและ

^๑ ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูล GNI per Capita (GDP per Capita อยู่ที่ ๖,๐๔๑ ดอลลาร์ สรอ. ต่อหัวต่อปี) โดย สศช.

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่รวดเร็วในอดีตที่ผ่านมาจนกระทั่งปัจจุบันอาศัยความได้เปรียบด้านแรงงาน ค่าแรงต่ำความอุดมสมบูรณ์ด้านทรัพยากร และความหละหลวมด้านกฎระเบียบ และมาตรฐานต่าง ๆ เป็นปัจจัยหลักในสนับสนุนการผลิตและการบริการต้นทุนต่ำ และอาศัยการแข่งขันด้านราคาในตลาดโลก เพื่อมุ่งสร้างรายได้จากการส่งออกในตลาดโลกเป็นหลัก ดังนั้น ประเทศไทยจึงมีความเสี่ยงที่จะสูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกภายใต้สถานการณ์และแนวโน้มที่การแข่งขันในตลาดโลก มีความเข้มข้นมากขึ้นและต้นทุนการผลิตในประเทศไทยสูงขึ้นตามต้นทุนค่าจ้างแรงงานสูงขึ้นเพราะขาดแคลนแรงงาน เช่นเดียวกับต้นทุนวัตถุดิบและต้นทุนด้านบริหารจัดการและโลจิสติกส์ที่สูงขึ้น เนื่องจากการประกอบธุรกิจ การค้าและการพัฒนาความเป็นอยู่โดยใช้ทรัพยากรเป็นหลักทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกใช้และทำลายย่อยหรือและเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็วโดยที่การฟื้นฟูและทดแทนมีความล่าช้าไม่เท่าทัน ในขณะที่การลงทุนเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ต่าง ๆ ยังไม่เพียงพอและขาดคุณภาพ ในหลายด้านและในหลายพื้นที่ทำให้ต้นทุนด้านโลจิสติกส์สูงขึ้น

นอกจากนั้น การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ที่จะนำไปสู่ การพัฒนานวัตกรรมมีน้อยทำให้ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงในตลาดโลกซึ่งความต้องการสินค้ากลุ่มคุณภาพและรูปแบบจูงใจเพิ่มขึ้นเร็วกว่า และหลายกลุ่มประเทศมีความสามารถในการเข้ามาแข่งขันในตลาดกลางและล่างมากขึ้น ประกอบกับสถานการณ์และอิทธิพลทางการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดการผลักดันนโยบายที่เอื้อประโยชน์ต่อเฉพาะกลุ่ม และการแก้ปัญหาในเชิงโครงสร้างไม่ได้รับความสำคัญเท่าที่ควร การแก้ปัญหาภาคเกษตรมักดำเนินการด้วยมาตรการระยะสั้น ในขณะที่ผลิตภาพการผลิตต่ำและพัฒนาได้ช้า การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในภาคการเกษตรเป็นไปเพียงช้า ๆ การขยายตัวด้านการเกษตรมักจะขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศเป็นหลัก ดังนั้น ภายใต้ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศที่ผันผวนและข้อจำกัดด้านการบริหารจัดการน้ำภายในประเทศ ประเทศไทยจึงเผชิญกับความท้าทายมากขึ้นในการที่จะสร้างความมั่นคงด้านอาหารที่นอกจากจะหมายถึงการมีปริมาณที่เพียงพอแล้วยังหมายรวมถึงการมีระดับราคาที่สามารถเข้าถึงได้สำหรับประชาชนทุกกลุ่ม

สถานการณ์ดังกล่าวนอกจากจะสะท้อนปัญหาเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจแล้วยังสะท้อนปัญหาเชิงโครงสร้างด้านสังคมและการเมืองด้วยเช่นกัน นั่นคือ การพัฒนาในหลายทศวรรษที่ผ่านมามุ่งขยายฐานกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วในภาพรวมของประเทศ โดยที่การพัฒนาทางสังคมมีความล่าช้ากว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านคุณภาพการศึกษา บริการสาธารณสุข และโครงสร้างพื้นฐานที่ขาดความครอบคลุมทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ จึงส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพทุนมนุษย์ไม่ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกันในพื้นที่ต่าง ๆ ดังนั้น การผลักดันขับเคลื่อนนโยบายเพื่อเกิดการกระจายรายได้และโอกาสทางเศรษฐกิจโดยมุ่งเน้นการใช้มาตรการด้านอื่น ๆ จึงมิได้สัมฤทธิ์ผล โอกาสทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในภาคอุตสาหกรรมและบริการที่ต้องอาศัยพื้นฐานของการใช้ความรู้และทักษะในระดับสูงจึงกระจุกตัวอยู่ในเฉพาะเพียงบางกลุ่ม ประกอบกับอุตสาหกรรมและบริการที่อาศัยการใช้แรงงานระดับทักษะต่ำที่เข้มข้นมีสัดส่วนสูง และราคาและปริมาณผลผลิตทางการเกษตรมีความผันผวน ดังนั้น ผลตอบแทนของกลุ่มแรงงานทักษะต่ำและเกษตรกรจึงต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ มาก นอกจากนี้ ระบบเศรษฐกิจไทยเป็นเศรษฐกิจภาคนอกทางการ (informal sector) มากกว่าครึ่งหนึ่ง และการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดเล็กขนาดกลาง และขนาดย่อมยังขาดการบูรณาการเป็นระบบ ทำให้การผลักดันขับเคลื่อนการเพิ่มผลิตภาพการผลิตและการส่งเสริมการลงทุนเพื่อการวิจัยและการพัฒนาเพื่อการพัฒนานวัตกรรมยังกระจุกตัวในกลุ่มของผู้ประกอบการรายใหญ่ในภาคทางการเป็นสำคัญ

แรงกดดันด้านเศรษฐกิจและการสร้างรายได้ได้ส่งผลกระทบต่อสังคมไทยที่ประชาชนในพื้นที่ห่างไกล ต้องดิ้นรนทำมาหากินเลี้ยงชีพ เกิดการย้ายถิ่นกันเข้ามาทำงานในเมืองใหญ่ส่งผลให้สถาบันครอบครัวแตกแยก และชุมชนอ่อนแอจำนวนมาก เกิดเป็นปัญหาความยากจนในเมือง และที่สำคัญได้นำไปสู่การเกิดปัญหาวิกฤตของสังคมที่คนส่วนใหญ่มีค่านิยมที่ยึดถืออำนาจจากความร่ำรวย วัตถุนิยม บริโภคนิยม ขาดความตระหนัก และสำนึกถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและสังคม รากฐานทางสังคมและวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของไทยจึงอ่อนแอลง เกิดความรุนแรงในสังคมบ่อยครั้งและการใช้สันติวิธีไม่ได้ผล ในขณะที่สถาบันทางสังคมทั้งบ้าน วัด และโรงเรียนมีบทบาทที่อ่อนด้อยลง

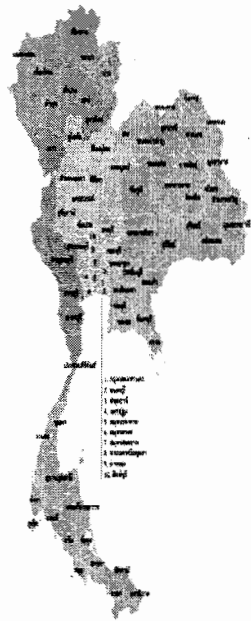
ในอนาคตข้างหน้า การพัฒนาประเทศไทยเพื่อมุ่งไปสู่ความเป็นประเทศที่มีความมั่นคงในทุกด้าน ประชาชนมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และการพัฒนาประเทศยั่งยืนในทุกมิติ จะเผชิญกลางความเสี่ยงและความท้าทายหลายประการทั้งจากเงื่อนไขภายในและภายนอกประเทศที่สำคัญ ดังนี้

ปัจจัยและเงื่อนไขภายในประเทศ ได้แก่ (๑) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่สังคมผู้สูงอายุ อย่างสมบูรณ์ ในระยะเวลา ๑๕ - ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะมีนัยยะที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ กำลังคนในวัยเด็กและวัยแรงงานลดลง ผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ย่อมส่งผลกระทบต่อศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ รูปแบบการใช้จ่าย การลงทุนและการออม ตลอดจนค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ ความมั่นคงทางสังคมและคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ (๒) ข้อจำกัดด้านทรัพยากร ทั้งด้านแรงงานและทรัพยากรธรรมชาติที่มีนัยยะต่อต้นทุนการผลิตและสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของประชาชน (๓) ปัญหาความเหลื่อมล้ำในมิติต่าง ๆ ที่มีนัยยะต่อการสร้างความสามัคคีสมานฉันท์ในสังคม ความจำเป็นในการลงทุนเพื่อยกระดับบริการทางสังคมและโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และการปฏิรูปกฎระเบียบและกฎหมายที่ทำให้เกิดความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ และ (๔) ความอ่อนแอของการบริหารราชการแผ่นดิน ที่มีนัยยะต่อความจำเป็นในการปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดี

สำหรับเงื่อนไขภายนอกที่สำคัญและท้าทายต่ออนาคตของประเทศไทย ในระยะ ๒๐ ปีข้างหน้า ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ (๑) กระแสโลกาภิวัตน์ที่เข้มข้นขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีความเสี่ยงและท้าทายมากขึ้นจากการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้และเทคโนโลยี และสินค้าและบริการ (๒) การรวมกลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาคนำไปสู่ความเชื่อมโยงทุกระบบในขณะที่ศูนย์รวมอำนาจทางเศรษฐกิจโลกเคลื่อนย้ายมาสู่เอเชีย (๓) การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของโลกส่งผลให้เกิดโอกาสทางธุรกิจใหม่ ๆ แต่มีความเสี่ยงให้เกิดการแย่งชิงแรงงานและเงินทุน (๔) เทคโนโลยีที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน (Disruptive technology) จะกระทบกับธุรกิจและการดำรงชีวิตของคน (๕) ภาวะโลกร้อนก่อให้เกิดภัยธรรมชาติที่ทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น (๖) น้ำมันมีปริมาณลดลง ราคาแพงขึ้น และการผลิตพืชพลังงานทดแทนจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของโลก (๗) ความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง และ (๘) การยึดถือหลักการบริหารจัดการที่ดีและระบอบประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชนที่มีความเข้มข้นมากขึ้น

จากสถานการณ์และสภาพแวดล้อมของประเทศทั้งที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อน บริบทและเงื่อนไขการพัฒนาทั้งภายในประเทศและภายนอกดังกล่าว การพัฒนาประเทศสู่เป้าหมายความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน จำเป็นจะต้องกำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว เพื่อถ่ายทอดสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลา อย่างบูรณาการ และสร้างความเข้าใจและร่วมมือร่วมใจของทุกภาคส่วนในสังคม ทั้งประชาชน เอกชน ประชาสังคม ให้ร่วมกันเดินไปสู่เป้าหมายของชาติในระยะยาว

อนาคตประเทศ: รัฐ เอกชน ประชาชน ร่วมมือกันขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวไปสู

เศรษฐกิจและสังคมที่เติบโตอย่างมีคั่ง โดย สถาบันหลักของชาติดำรงอยู่อย่างมั่นคงเป็นจุดยึดเหนี่ยวของสังคมความรักความสามัคคีของคนในชาติ ความสงบใน จชต. /อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่เศรษฐกิจดิจิทัล Trading Nation รวมทั้งให้มีการเติบโตอย่างมีคุณภาพ แข่งขันได้ และเชื่อมโยงเศรษฐกิจในอาเซียน เพื่อให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากประเทศรายได้ปานกลางในปี 2573 โดย

- ภาคเกษตร มีความเข้มแข็งและแหล่งผลิตอาหารคุณภาพ โดยมีพัฒนาการผลิต/การตลาดอย่างเป็นระบบ เป็นธรรม คุณภาพชีวิตเกษตรกรดีขึ้นจากรายได้เพิ่มขึ้น และฐานทรัพยากรได้รับการดูแลอย่างยั่งยืน
- ภาคอุตสาหกรรม เพิ่มศักยภาพอุตสาหกรรมเดิมที่เป็นฐานรายได้ประเทศ และส่งเสริมอุตสาหกรรมอนาคตให้เป็นฐานรายได้ใหม่ เพื่อเป็นศูนย์กลางการผลิต การค้า และการลงทุนในภูมิภาคอาเซียน เช่น ศูนย์การผลิตรถยนต์และชิ้นส่วนและศูนย์พัฒนาและวิจัยพัฒนารถยนต์และชิ้นส่วนของเอเชีย ศูนย์กลางการผลิตพลังงาน/วัสดุชีวภาพของภูมิภาคอาเซียน ศูนย์กลางการผลิตอุตสาหกรรมดิจิทัล เป็นต้น
- ภาคบริการ เพิ่มศักยภาพ/คุณภาพธุรกิจบริการเดิมที่เป็นฐานรายได้และส่งเสริมธุรกิจบริการอนาคตให้เป็นฐานรายได้ใหม่ เพื่อเป็นศูนย์กลางการลงทุนและการให้บริการของภูมิภาคอาเซียน เช่น ศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพของภูมิภาคอาเซียน เมืองหลวงแห่งการท่องเที่ยวและบริการของอาเซียน เป็นต้น และมีระบบโครงข่ายคมนาคมและระบบสารสนเทศ (ICT) ที่ทันสมัย เชื่อมโยงอาเซียนกับโลก

สังคมมีความเหลื่อมล้ำน้อยลง โดยลดความยากจน มีการกระจายรายได้มากขึ้น ประชาชนทุกช่วงวัยมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น และเข้าถึงบริการภาครัฐที่มีคุณภาพ

เศรษฐกิจเติบโตอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำกว่า 5 ตัน/คน/ปี (Decouple GDP and CO₂ emission) และเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศ

การบริหารภาครัฐ โปร่งใส สมคูล มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมกระบวนการกระจายอำนาจให้เหมาะสมและมีกระบวนการตรวจ ที่เป็นธรรม/มีส่วนร่วม

๒. ยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ที่ต้องการให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

วิสัยทัศน์
ประเทศไทยคือเมืองมั่นคง ประชาชนมั่งคั่ง และมี
การพัฒนาที่ยั่งยืน

หลักการของยุทธศาสตร์
เชิงรุกตาม ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นฐานในการพัฒนา
ประเทศ และใช้ส่วนนิยมความเป็นไทยเพื่อสร้าง
ความปองคอง

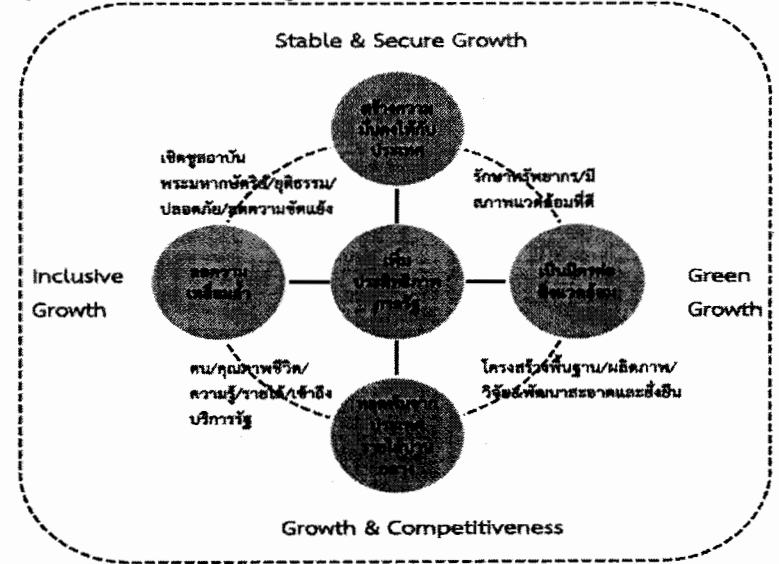
วัตถุประสงค์

- สร้างความปองคองสมานฉันท์
- เพิ่ม กระจายโอกาส และคุณภาพการ
ให้บริการรัฐอย่างทั่วถึง เท่าเทียม เป็นธรรม
- ลดต้นทุนให้ภาคการผลิตและบริการ (ด้วย
การลดต้นทุนค่าขนส่งและโลจิสติกส์)
- เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม และ
บริการด้วยนวัตกรรม

5 ยุทธศาสตร์หลัก

- ยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคงให้กับประเทศ
- ยุทธศาสตร์สร้างความสามารถในการแข่งขัน
ของประเทศ
- ยุทธศาสตร์สร้างโอกาสบนความเสมอภาค
และเท่าเทียมกันทางสังคม
- ยุทธศาสตร์การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็น
มิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติ สู่ ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

๒.๑ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

ความมั่นคงเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาในทุกมิติ โดยเฉพาะการเจริญเติบโตและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความเชื่อมั่นกับนานาชาติทั้งด้านการลงทุนและการท่องเที่ยว และความสงบสุขของสังคมโดยรวม ดังนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสร้างเสถียรภาพภายในประเทศ ลด/ป้องกันภัยคุกคามจากภายนอก และสร้างความเชื่อใจในอาเซียนและประชาคมโลก มีกรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ ดังนี้

(๑) เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สร้างจิตสำนึกของคนในชาติให้มีความจงรักภักดี และธำรงรักษาสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

(๒) ปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศ ขจัดคอร์รัปชัน สร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ กระจายอำนาจ และสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

(๓) ป้องกันและแก้ไขการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เน้นเสริมสร้างกระบวนการสันติสุขและแนวทางสันติวิธี ขจัดความขัดแย้ง ลดความรุนแรง ตามแนวทาง “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”

(๔) บริหารจัดการชายแดน โดยพัฒนาความร่วมมือเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ความมั่นคง ร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน พัฒนาพื้นที่ชายแดน พื้นที่ศักยภาพตรวจคนเข้าเมือง เสริมสร้างความสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรมเร่งรัดจัดทำหลักเขตแดน แก้ไขปัญหาพื้นที่ทับซ้อน การลักลอบเข้าเมือง

(๕) พัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ ลดผลกระทบจากภัยก่อการร้าย และเสริมสร้างความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและไซเบอร์

(๖) พัฒนาเสริมสร้างศักยภาพกองทัพ ปรับโครงสร้างกำลังและยุทธโศปกรณ์ที่เหมาะสม พัฒนาระบบงานข่าวกรองให้มีประสิทธิภาพ พร้อมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๗) รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และการปกป้องรักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล รวมทั้งเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน

(๘) ปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวนานมากขึ้น กำหนด/ปรับแก้กฎหมายให้เอื้อต่อการดำเนินงาน และให้ความสำคัญกับการติดตามประเมินผลเป็นระยะๆ และต่อเนื่อง

๒.๒ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (Growth & Competitiveness)

เพื่อให้ไทยหลุดพ้นจากประเทศรายได้ปานกลาง จำเป็นต้องเพิ่มอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) อยู่ที่ร้อยละ ๕.๐- ๖.๐ ต่อปี ในอีก ๑๕ ปี และรายได้ต่อหัวเพิ่มขึ้นเป็น ๑๒,๔๐๐ ดอลลาร์ สหรัฐ ต่อปี ดังนั้น ประเทศต้องมีแนวทางในการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

(๑) **สมรรถนะทางเศรษฐกิจ** เศรษฐกิจไทยยังคงมีความเสี่ยงที่ต้องเผชิญ อาทิ เศรษฐกิจโลกยังฟื้นตัวล่าช้า การเปลี่ยนแปลงทางการเงินในตลาดโลก และการเปลี่ยนแปลงของราคาพลังงาน เป็นต้น ดังนั้นจึงต้องสร้างความแข็งแกร่งของปัจจัยพื้นฐานและการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจมหภาคที่เหมาะสม ดังนี้

(๑.๑) **รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมั่น** โดยดำเนินนโยบายการคลังและการเงินให้มีความสอดคล้องกัน รักษาวินัยการเงินการคลังและเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน และสร้างความเชื่อมั่นในต่างประเทศโดยการเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้อง

(๑.๒) ส่งเสริมการค้าและการลงทุน ทั้งภาครัฐและเอกชนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศและยุทธศาสตร์จังหวัดที่สะท้อนความต้องการและศักยภาพของพื้นที่

(๒) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ ประเทศไทยมีฐานการผลิตที่หลากหลายที่ยังสามารถพัฒนาคุณภาพให้เป็นกำลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญได้ แต่ยังคงเผชิญกับปัญหา ซึ่งต้องเร่งดำเนินการแก้ไข ดังนี้

(๒.๑) เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยฟื้นฟูดูแลรักษาฐานทรัพยากรธรรมชาติ ควบคู่กับการใช้ประโยชน์อย่างสมดุล และให้เกษตรกรและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความอุดมสมบูรณ์ ทั้งดินและที่ดิน แหล่งน้ำ และความหลากหลายทางชีวภาพ แก้ไขปัญหาการขาดแคลนที่ดินทำกิน และจัดทำพระราชบัญญัติคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เป็นฐานการผลิตภาคเกษตรที่มั่นคงในการประกอบอาชีพการเกษตรและความมั่นคงด้านอาหาร

(๒.๒) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร โดย อาศัยองค์ความรู้ทางวิชาการเกษตร เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มความแม่นยำของระบบจัดการการผลิตและการตลาดทำการเกษตรเป็นแปลงใหญ่มากขึ้นและเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมใหม่ ใช้เครื่องจักรกลการเกษตรและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตการเกษตรโดยวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ และเทคโนโลยีการผลิตให้ได้ผลผลิตสูงและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศโลก สร้างระบบเตือนภัยการเกษตร พัฒนาระบบการผลิตที่มีคุณภาพ มาตรฐานและปลอดภัย ทั้งมาตรฐานภายในประเทศและมาตรฐานอาเซียนและยอมรับในระดับสากล และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๒.๓) ส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่รูปแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและเกื้อกูลกับระบบนิเวศมากขึ้น เช่น เกษตรที่ปลอดภัย เกษตรทฤษฎีใหม่ วนเกษตร เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ และเกษตรธรรมชาติ เป็นต้น พัฒนาสหกรณ์การเกษตรให้เข้มแข็งเพื่อเป็นกลไกการช่วยเหลือเกษตรกรสมาชิกและชุมชนในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคเกษตรกรรมและสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคเกษตร บริหารจัดการเชิงธุรกิจตลอดห่วงโซ่การผลิตให้เกษตรกรมีการเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการมากขึ้น มีการทำการเกษตรแบบพันธสัญญาที่เป็นธรรมแทนการผลิตแบบอิสระที่มีความเสี่ยงด้านราคาสินค้าเกษตร

(๒.๔) พัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ พัฒนาอุตสาหกรรมส่งออกที่มีศักยภาพสูง โดยจะผลักดันไทยเป็นฐานการผลิตและการส่งออกยานยนต์และชิ้นส่วน พร้อมทั้งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยการยกระดับมาตรฐานและพัฒนาผลิตภัณฑ์เฉพาะ พัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจ และบุคลากรและเทคโนโลยีการผลิตตลอดจนสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการไทย นอกจากนี้ จะพัฒนาไทยให้เป็นฐานการผลิต การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อผลิตสินค้าที่มีความละเอียดสูง และการส่งออกเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่สำคัญ พร้อมทั้งมีตราสินค้าเป็นของไทยและเป็นที่ยอมรับในเอเชีย

(๒.๕) การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว โดยพัฒนากลุ่มเมืองท่องเที่ยว และผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ รวมทั้งขับเคลื่อนการท่องเที่ยวให้สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยจะให้ความสำคัญกับการตลาด การดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ พัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยว สร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัย และพัฒนาท่องเที่ยวเชิงศิลปะและวัฒนธรรม เชื่อมโยงสินค้า OTOP กับการท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและสปา

(๒.๖) ศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพ พัฒนาไทยเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพของภูมิภาคอาเซียน เพื่อสร้างรายได้ แล้วนำไปยกระดับคุณภาพบริการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำภายในประเทศ โดยการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านบริการด้านสุขภาพ (Health Services) โดยเฉพาะในโรงพยาบาลเอกชนที่มีความพร้อม และส่งเสริมและพัฒนาสถานบริการสุขภาพ (Wellness Health) เช่น สปา และนวดแผนไทย เป็นต้น ในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ รวมทั้งเพิ่มศักยภาพในการผลิตยาสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้ได้มาตรฐานและส่งเสริมการตลาดในเชิงรุก ตลอดจนพัฒนาให้ไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษา วิชาการ และงานวิจัยด้านการแพทย์ของภูมิภาค

(๓) **พัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน** ผลจากการวิเคราะห์ของทั้ง World Economic Forum (WEF) และ International Institute for Management Development (IMD) พบว่า ศักยภาพของผู้ประกอบการไทยส่วนใหญ่เมื่อเทียบกับต่างประเทศยังไม่สูงจึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการทั้งวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก ผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และวิสาหกิจชุมชน โดยมีแนวทางในการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

(๓.๑) **พัฒนาทักษะและองค์ความรู้ของผู้ประกอบการไทย** ในการสร้างสรรค์สินค้าและบริการรูปแบบใหม่ให้มีจุดเด่น และสามารถต่อยอดด้วยความคิดและนวัตกรรม รวมทั้งสร้างความได้เปรียบจากความหลากหลายและเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมและความเป็นไทยเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดโลก และก้าวทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ตลอดจนส่งเสริมสถาบันการศึกษาในท้องถิ่นให้เป็นแหล่งรวบรวมและศึกษาเกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้านในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็นเอกลักษณ์และพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย เพื่อสนองตอบผู้บริโภคทุกระดับ และรณรงค์ส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการเห็นความสำคัญในการสร้างเครื่องหมายการค้าของตนเอง และสร้างภาพลักษณ์สินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับของคนทั่วโลก

(๓.๒) **พัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อยสู่สากล (SMEs)** ให้มีการรวมกลุ่มคลัสเตอร์ที่เข้มแข็งเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยด้วยการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน อาทิ พัฒนาและยกระดับผู้รับช่วงผลิต และพัฒนาผลิตภัณฑ์ และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มมูลค่า เป็นต้น รวมทั้งส่งเสริมให้เติบโตอย่างสมดุลตามศักยภาพของพื้นที่ ด้วยการกำหนดธุรกิจที่มีศักยภาพและเชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจในแต่ละพื้นที่ เพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการด้วยภูมิปัญญาและเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ตลอดจนสนับสนุน SMEs ที่มีศักยภาพขยายการลงทุนไปในต่างประเทศ

(๓.๓) **ยกระดับศักยภาพของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)** ไทยให้ก้าวไกลสู่สากล เป็นช่องทางในการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับชุมชน โดยจะปรับเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาจากการพัฒนานำตลาด มาเป็น ตลาดนำการพัฒนา โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญคือ หนึ่ง การส่งเสริม OTOP ตามกลุ่ม (Segment) ได้แก่ กลุ่มดาวเด่น สู่สากล จะให้ความสำคัญกับพัฒนามาตรฐานสู่สากลและการสร้างแบรนด์ กลุ่มเอกลักษณ์ เน้นเสริมสร้างจุดเด่นและความต่างที่ตรงใจลูกค้าและสร้างแบรนด์ และกลุ่มพัฒนาเข้าสู่ตลาดแข่งขันเน้นการเพิ่มผลผลิต ยกระดับมาตรฐานและขยายตลาด กลุ่มสุดท้ายคือกลุ่มปรับตัว เข้าสู่ห่วงโซ่การผลิตจะเน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์และทักษะ ตลอดจนขยายตลาดและค้นหาความเก่ง สอง การเพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนโครงการ OTOP ด้วยการปรับโครงสร้างคณะกรรมการอำนวยการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์แห่งชาติให้สอดคล้องกับการส่งเสริมตามกลุ่มและบทบาทหลักเกณฑ์การประเมินระดับผลิตภัณฑ์และการคัดสรรสุดยอดผลิตภัณฑ์ OTOP รวมทั้งตั้งศูนย์กลางสนับสนุน OTOP

(๓.๔) พัฒนาวិสาหกิจชุมชนและสหกรณ์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และกลุ่มประชาชน/เกษตรกรในชุมชน ให้เป็นฐานรากสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งให้สามารถพึ่งพาตนเอง โดยในส่วนของวิสาหกิจชุมชน จะเน้นการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ สร้างเครือข่ายตลาด จัดตั้งกองทุนวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมการเรียนรู้ในการประกอบวิสาหกิจชุมชน และเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับการพัฒนาสหกรณ์จะให้ความสำคัญกับเพิ่มศักยภาพการเชื่อมโยงระบบการผลิตกับตลาด ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ระบบสหกรณ์เป็นกลไกในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมชุมชน รวมทั้งพัฒนาการเรียนรู้และทักษะการสหกรณ์สู่วิถีชีวิตประชาชนนอกระบบการศึกษา

(๔) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมือง โดย

(๔.๑) เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน พัฒนาเป็นฐานการผลิตใหม่ กระจายกิจกรรมเศรษฐกิจและความเจริญสู่ภูมิภาค สร้างความมั่นคงในพื้นที่ชายแดน เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งในด้านการผลิตร่วมและช่องทางการตลาดร่วมกัน

(๔.๒) พื้นที่เศรษฐกิจบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก (ESB) พัฒนาเป็นฐานการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีสูง มีบริการทันสมัย ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

(๔.๓) พื้นที่เมืองศูนย์กลางความเจริญ พัฒนาเป็นเมืองที่มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และน่าอยู่ ใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างประหยัด จัดการสิ่งแวดล้อมเมืองอย่างเหมาะสม รองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีอนาคต มีระบบรางเชื่อมโยงเมืองศูนย์กลางความเจริญทั่วประเทศ บริหารจัดการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขีดความสามารถสูง

(๕) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดย

(๕.๑) ด้านการขนส่ง ให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนรูปแบบการขนส่งสินค้าทางถนนสู่การขนส่งที่ต้นทุนต่ำ รวมทั้งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางและขนส่งไปสู่เมืองศูนย์กลางของภูมิภาคทั่วประเทศ และเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน และพัฒนาอุตสาหกรรมระบบรางและอุตสาหกรรมซ่อมบำรุงอากาศยานและการผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน เพื่อสร้างฐานอุตสาหกรรมใหม่ของประเทศ

(๕.๒) ด้านความมั่นคงทางพลังงาน พัฒนาให้มีความมั่นคงในราคาที่เหมาะสม โดยกระจายประเภทของเชื้อเพลิง ส่งเสริมพลังงานทดแทนตามศักยภาพรายพื้นที่ อาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านพลังงาน พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน และนำไปสู่การสร้างอุตสาหกรรมที่จะเป็นฐานเศรษฐกิจใหม่ของประเทศ รวมทั้งเชื่อมโยงแหล่งพลังงานกับประเทศในอาเซียน เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางซื้อขายพลังงานในภูมิภาค

(๕.๓) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ICT ที่เป็นอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ทันสมัยและกระจายทั่วถึง พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญระดับมาตรฐานสากล เพิ่มขีดความสามารถของอุตสาหกรรม ICT และใช้ ICT ในการสร้างนวัตกรรม การบริการภาครัฐแบบบูรณาการ ประยุกต์ ICT เพื่อสร้างความเข้มแข็งของภาคการผลิต การศึกษา และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

(๕.๔) การวิจัยและพัฒนา มีเป้าหมายที่เพิ่มสัดส่วนค่าใช้จ่ายวิจัยและพัฒนาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ โดยมีสัดส่วนรัฐต่อเอกชน ๒๐:๘๐ โดยบูรณาการงานวิจัยระหว่างหน่วยงานวิจัยหลักของประเทศ และสนับสนุนวิจัยที่มุ่งเป้าตอบสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศ อาทิ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา โลจิสติกส์และโซ่อุปทาน อาหารแปรรูป และสุขภาพและชีวเวชศาสตร์ อากาศยาน และผลิตภัณฑ์ไบโอเบส รวมทั้งงานวิจัยเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม นอกจากนี้ จะเพิ่มจำนวนบุคลากรด้านวิจัยและพัฒนาเป็น ๗๐ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน เช่น พัฒนานักวิจัยและสนับสนุนนักเรียนทุนรัฐบาลทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในภาคการผลิตและบริการ เป็นต้น

(๕) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก โดย

(๖.๑) สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนากับประเทศในอนุภูมิภาค ภูมิภาค และนานาประเทศทั้งในระดับทวิภาคี และพหุภาคี และต่อยอดความร่วมมือกับประเทศยุทธศาสตร์/มีศักยภาพและประเทศในอนุภูมิภาค เพื่อส่งเสริมความมั่นคง ในอนุภูมิภาค ภูมิภาค และในระดับโลก และความเจริญก้าวหน้าและลดความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืนร่วมกันในทุกมิติ

(๖.๒) ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ การให้บริการทางการศึกษา การให้บริการด้านการเงิน การให้บริการด้านสุขภาพ การให้บริการด้านโลจิสติกส์ และการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งเป็นฐานความร่วมมือในเอเชีย

(๖.๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการลงทุนและการดำเนินธุรกิจของนักลงทุนและผู้ประกอบการไทยในต่างประเทศ

(๖.๔) ส่งเสริมความร่วมมือกับภูมิภาคและนานาชาติในการสร้างความมั่นคงด้านพลังงานด้านอาหาร ด้านสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการภัยพิบัติในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการป้องกันภัยในทุกรูปแบบ

(๖.๕) ส่งเสริมบทบาทการเป็นผู้ประสานประโยชน์ในการเชื่อมโยงและถ่วงดุลระหว่างกลุ่มอำนาจต่างๆ และแก้ไขปัญหาความแตกต่างทางเศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาค โดยการดำรงความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศและองค์กรระหว่างประเทศทั้งในและนอกภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งส่งเสริมการขยายความร่วมมือระหว่างอนุภูมิภาคและภูมิภาคกับประเทศนอกภูมิภาคบนหลักของการรักษาคุณภาพของการปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มมหาอำนาจต่าง ๆ

(๖.๖) เพิ่มบทบาทและการมีส่วนร่วมของไทยในองค์การระหว่างประเทศในการผลักดันการพัฒนาในอนุภูมิภาคและภูมิภาค รวมทั้งประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคอื่น ๆ และให้ความช่วยเหลือทั้งในด้านการเงินและทางเทคนิคกับประเทศกำลังพัฒนาในการพัฒนาด้านความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจสังคมและการพัฒนาทุนมนุษย์

(๖.๗) สนับสนุนการเปิดเสรีทางการค้า ทั้งในระดับทวิภาคี ภูมิภาค และพหุภาคี และส่งเสริมการค้ากับกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคเดียวกัน (Intra-Regional Trade) มากขึ้น เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดท่าทีเจรจาการค้าระหว่างประเทศ เร่งรัดการใช้ประโยชน์จากข้อตกลงที่ผลบังคับใช้แล้ว ตลอดจนใช้โอกาสจากการเปิดเสรีการค้าและการลงทุน รวมทั้งวางแผนทางป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

(๖.๘) สร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศ และให้ความรู้ความเข้าใจด้านการต่างประเทศและผลประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาประเทศต่อภาคส่วนต่าง ๆ และสาธารณชนไทย รวมทั้งดำเนินการเชิงรุกในการสร้างความเข้าใจ ความเชื่อมั่น และภาพลักษณ์ที่ดีและศักยภาพทางเศรษฐกิจ และด้านอื่น ๆ ของประเทศไทย

๒.๓ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (Inclusive Growth)

เพื่อพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยมีเป้าหมายที่จะพัฒนาคนให้มีคุณภาพและมีความมั่นคงทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม มีโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีในสังคมสูงวัย โดยมีแนวทางในการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

(๑) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยให้เอื้อต่อการพัฒนาคน โดยเสริมสร้างศักยภาพและบทบาทหน้าที่ของสถาบันครอบครัวในการบ่มเพาะ วางรากฐานจริยธรรม คุณธรรมของสมาชิกในครอบครัว การสร้างความอบอุ่นและความมั่นคงให้ครอบครัว และการสร้างความสมดุลระหว่างการทำงาน และชีวิตส่วนตัว

(๒) การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ โดยช่วงวัยเด็ก ตั้งแต่แรกเกิดให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน วัยเรียน วัยรุ่น ให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นภายใต้บริบทสังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม วัยแรงงาน ให้มีการพัฒนาระดับสมรรถนะฝีมือแรงงานเพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่มให้กับประเทศ วัยผู้สูงอายุ ให้มีการทำงานที่เหมาะสมตามศักยภาพและประสบการณ์ มีรายได้ในการดำรงชีวิต มีการสร้างเสริมและฟื้นฟูสุขภาพเพื่อป้องกันหรือชะลอความทุพพลภาพ และโรคเรื้อรังต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดภาระแก่ปัจเจกบุคคล ครอบครัว และระบบบริการสุขภาพ

(๓) การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยสร้างความมั่นคงทางด้านรายได้และการออม กระจายทรัพยากรให้ทั่วถึงและเป็นธรรม ทั้งในด้านบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน และฐานทรัพยากรต่างๆ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มด้อยโอกาส เช่น การเข้าถึงปัจจัยการผลิต/ที่ดินทำกินของเกษตรกรรายย่อย การได้รับบริการด้านการศึกษาและสาธารณสุขที่มีคุณภาพของเด็กยากจน และการสร้างหลักประกันทางรายได้ให้กับแรงงานนอกระบบที่มีรายได้น้อย เป็นต้น รวมทั้งการจัดรูปแบบสวัสดิการพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมาย (customized welfare) ที่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน โดยมีแนวทางการรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกัน (cost sharing)

(๔) การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้ มีคุณภาพ เท่าเทียมและทั่วถึง โดยการปฏิรูปโครงสร้างและระบบบริหารจัดการการศึกษา จัดโครงสร้างจัดการการศึกษาใหม่เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ (Accountability) ปฏิรูประบบการคลังด้านการศึกษาเพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา ปรับระบบการผลิตและพัฒนาครูผู้สอน พัฒนาระบบการประเมินและการรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน รวมทั้งให้มีการปฏิรูประบบการเรียนรู้ โดยมุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคนทั้งระบบตั้งแต่ระดับปฐมศึกษาจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต การวิจัยและการใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อการเรียนรู้

(๕) การพัฒนาระบบสุขภาพ บูรณาการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐ ๓ กองทุน เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการ มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และลดความเหลื่อมล้ำในระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐ พัฒนาการบริหารจัดการระบบสุขภาพด้วยการมีและใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรด้านสาธารณสุข การส่งเสริมการอภิบาลระบบสุขภาพในลักษณะเครือข่ายที่มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน การสนับสนุนความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาระบบบริการที่มีการลงทุนและใช้ทรัพยากรร่วมกัน การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการแพทย์เพื่อรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุ รวมทั้งการสร้างโอกาสในการเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติทั้งในด้านศูนย์กลางบริการสุขภาพ (Medical Service Hub) ศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Hub) ศูนย์กลางยาและผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ (Product Hub) และศูนย์กลางบริการวิชาการและงานวิจัย (Academic Hub) โดยนารายได้กลับมาใช้จ่ายระดับคุณภาพบริการสาธารณสุขภายในประเทศ ตลอดจนส่งเสริมการให้ความสำคัญกับมิติสุขภาพในทุกนโยบายสาธารณะ (Health in All Policies) เพื่อสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงผลกระทบของนโยบายสาธารณะที่มีต่อสุขภาพของประชาชน

(๖) การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย โดยเตรียมการด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส อาทิ ระบบผังเมืองและที่อยู่อาศัย การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง การจัดการพื้นที่สาธารณะที่มีความปลอดภัยและเข้าถึงได้ง่ายสำหรับประชาชนทุกกลุ่ม การให้บริการทางสังคม ตลอดจนการพัฒนานวัตกรรมในการใช้ชีวิตประจำวันสำหรับผู้สูงอายุ

(๗) การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรม โดยการฟื้นฟูบทบาทสถาบันศาสนาในการส่งเสริมศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมตามหลักคำสอนทางศาสนา การอำรงรักษาวัฒนธรรมที่ดีงามเพื่อเป็นฐานรากที่เข้มแข็งในสังคมท่ามกลางวัฒนธรรมที่หลากหลาย และการบริหารจัดการทุนทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

๒.๔ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Growth)

เพื่อให้ไทยมีการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน และตั้งเป้าหมายที่จะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gas :GHG) ในภาคเศรษฐกิจ และเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ทั้งหมด (๑๒๘ ล้านไร่) โดยมีแนวทางในการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

(๑) พัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในทุกภาคเศรษฐกิจ เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยส่งเสริมการผลิตพลังงานสะอาด นำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการและการอนุรักษ์พลังงาน ตลอดจนกำหนดกฎระเบียบ และสร้างกลไกให้ทุกภาคส่วนใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาและการประหยัดพลังงานอย่างถูกต้องและต่อเนื่อง

(๒) พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ จะให้ความสำคัญกับการจัดตั้งคณะกรรมการส่วนกลางและระดับพื้นที่เพื่อดูแลและประสานการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมนิเวศ บรรลุให้เป็นแผนพัฒนาของจังหวัดและพื้นที่ สนับสนุนและผลักดันให้โรงงานปฏิบัติสู่อุตสาหกรรมสีเขียว และปรับกฎระเบียบให้เอื้อต่อการพัฒนา สำหรับการพัฒนาเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจะเน้นการเพิ่มศักยภาพเมืองด้านสิ่งแวดล้อม และพัฒนาพื้นที่เพื่อเชื่อมโยง

โอกาสจากอาเซียน ซึ่งเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีหลายรูปแบบ เช่น เมืองอุตสาหกรรมนิเวศ เมืองเกษตรสีเขียว เมืองคาร์บอนต่ำ เมืองยั่งยืนของอาเซียน เป็นต้น

(๓) การรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าเพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศและเป็นแหล่งดูดซับคาร์บอน และวางแผนบริหารจัดการน้ำ แก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งอย่างบูรณาการ อีกทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้วยการพัฒนาองค์ความรู้และเครื่องมือในการบริหารจัดการ พัฒนาบุคลากรและองค์กร และวิจัยและพัฒนาเพื่อรับมือ ป้องกัน เผชิญและเตือนภัยพิบัติทางธรรมชาติ ตลอดจนสร้างร่วมมือที่ดีในอาเซียนในการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์ทรัพยากรร่วมกัน แก้ไขปัญหามลพิษข้ามแดน และสนับสนุนการเติบโตที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

(๔) นโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลดปัญหามลพิษ ลดการใช้ทรัพยากร และลดภาระงบประมาณภาครัฐเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยจัดให้มีภาษีสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ภาษีการปล่อยมลพิษและภาษีเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กำหนดค่าธรรมเนียมการจัดการมลพิษและภาษีผลิตภัณฑ์และค่าธรรมเนียมผลิตภัณฑ์ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนพัฒนาระบบการวางเงินประกันความเสี่ยงหรือความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๕ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล มีความคุ้มค่า โปร่งใส และเกิดความเป็นธรรมในการให้บริการสาธารณะและเพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางและบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยมีแนวทางในการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

(๑) การเพิ่มประสิทธิภาพภาครัฐ โดยการปรับโครงสร้างระบบราชการให้สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เช่น พัฒนา e-government และ e-service เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและให้บริการ เป็นต้น และพัฒนาและบริหารกำลังคนภาครัฐเพื่อปรับบทบาทให้สอดคล้องกับภารกิจที่มีอยู่และเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน เช่น พัฒนาหลักสูตรและดำเนินการฝึกอบรมต่างๆ จัดทำร่างยุทธศาสตร์บริหารกำลังคนภาครัฐ วิเคราะห์อัตรากำลังคนภาครัฐตามยุทธศาสตร์ประเทศ เป็นต้น รวมทั้งลดปัญหาคอร์รัปชัน เพื่อสร้างความปลอดภัยในการบริหารจัดการภาครัฐ และสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐ เช่น สร้างและใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และลดขั้นตอนในการทำงาน นำระบบ ICT มาใช้ในการดำเนินงาน ตลอดจนปฏิรูปกฎหมายให้ทันสมัยเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

(๒) การบูรณาการการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ ให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของยุทธศาสตร์ประเทศ โดยการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ประเทศ ยุทธศาสตร์กระทรวง ยุทธศาสตร์จังหวัดและกลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาอำเภอ ท้องถิ่น ชุมชน และหมู่บ้าน ผ่านคณะกรรมการคณะทำงาน ทุกระดับ

(๓) การบริหารจัดการข้อมูลและการบูรณาการองค์ความรู้ในภาครัฐราชการทั้งที่เป็นองค์ความรู้ในประเทศและของต่างประเทศ พัฒนาระบบการบริหารจัดการและบูรณาการข้อมูลและองค์ความรู้ภาครัฐราชการที่จำเป็นแก่บุคลากรในภาครัฐราชการ นักลงทุน และประชาชนทั่วไป รวมทั้งเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนด้วยระบบ e-Service โดยแบ่งเป้าหมายการดำเนินงานออกเป็น

๒ ระยะ ได้แก่ ระยะแรก เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการข้อมูลและรวบรวมองค์ความรู้ภาครัฐการ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเป็น e-Government เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการแก่ หน่วยงานราชการ นักลงทุน และประชาชนทั่วไป และในระยะต่อไป (๒๕๕๗-๒๕๖๑) จะพัฒนารูปแบบการให้บริการประชาชน ด้วยระบบ e-Service ผ่านทาง สื่อใหม่ (New media) เช่น Mobile Application e-book และ Social Network เป็นต้น

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : หนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/๑๒๕๙๖ ลงวันที่
๑๐ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง เอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติ
แผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.
- : หนังสือ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๔/๙๒ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน
๒๕๖๐ เรื่อง ขอให้จัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติ
แผนและขั้นตอนการ ดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.
- : สรุปการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๑)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เลขรับ 3450
วันที่ 4 เม.ย. 2560
เวลา 15.57 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/ ๑๑๗๑๓

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๘ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๓๑๒/ ๒๐ วันที่ ๔/เม.ย./๖๐
เวลา ๑๖:๑๑ น. ถึง พ.น.
สำนักการประสาน

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ

รับที่ ๑๔/๒๕๖๐

วันที่ ๕/เม.ย./๖๐

เวลา ๑๖:๒๖ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๔ (อมรลักษณ์)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

(๒)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยในการจัดทำ การกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลาที่จะบรรลุเป้าหมาย และสาระที่พึงมีในยุทธศาสตร์ชาติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ และกฎหมายดังกล่าวต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึงด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ
พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ
“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการยุทธศาสตร์ชาติ
“แผนแม่บท” หมายความว่า แผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้
ในยุทธศาสตร์ชาติ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานที่เป็นของรัฐไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือในรูปแบบอื่นใด และไม่ว่าจะเป็นองค์กรในฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ หรือเป็นองค์กรอิสระหรือองค์กรอัยการ

“หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้

(๑) หัวหน้าส่วนราชการที่เป็นนิติบุคคลหรือผู้บริหารท้องถิ่น ผู้อำนวยการหรือผู้บริหารสูงสุดที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐวิสาหกิจหรือองค์การมหาชน หรือหัวหน้าหรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานของรัฐในรูปแบบอื่น สำหรับหน่วยงานของรัฐในฝ่ายบริหาร

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือหัวหน้าหน่วยงาน สำหรับสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือหน่วยงานที่เป็นนิติบุคคลที่อยู่ในกำกับของประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี

(๓) ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด หรือประธานศาลรัฐธรรมนูญ
สำหรับองค์กรฝ่ายตุลาการ

(๔) คณะกรรมการหรือคณะบุคคลที่เป็นองค์กรอิสระและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
สำหรับองค์กรอิสระ

(๕) อัยการสูงสุด สำหรับองค์กรอัยการ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

ยุทธศาสตร์ชาติ

มาตรา ๕ ให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตาม
หลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน อันจะก่อให้เกิด
เป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งจะต้อง
ไม่น้อยกว่ายี่สิบปี

การประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติให้ทำเป็นประกาศพระบรมราชโองการ และเมื่อได้
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้ และหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยมีหน้าที่ดำเนินการ
เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

การกำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรีก่อนที่จะเข้ารับบริหาร
ราชการแผ่นดิน การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วย
ความมั่นคงแห่งชาติ และแผนอื่นใด รวมตลอดทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

ให้เป็นหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีที่จะกำกับดูแลและสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐ
ทุกหน่วยดำเนินการให้เป็นไปตามวรรคสองและวรรคสาม

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเป็นองค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ หรือเป็น
องค์กรอิสระหรือองค์กรอัยการ การกำกับดูแลตามวรรคสี่ ให้หมายความถึงการประสาน การปรึกษา
หรือเสนอแนะต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐขององค์กรดังกล่าว

มาตรา ๖ ยุทธศาสตร์ชาติอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๑) วิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศ

(๒) เป้าหมายการพัฒนาประเทศในระยะยาว กำหนดระยะเวลาที่ต้องดำเนินการ
เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และตัวชี้วัดการบรรลุเป้าหมาย

(๓) ยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ

เป้าหมายการพัฒนาประเทศตาม (๒) อย่างน้อยต้องมีเป้าหมายในด้านความมั่นคงของประเทศ ด้านคุณภาพและความเป็นอยู่ของประชาชน และด้านบทบาทของรัฐที่มีต่อประชาชน

มาตรา ๗ การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติต้องคำนึงถึงผลประโยชน์แห่งชาติ ความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล และเป้าหมายการปฏิรูปประเทศตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ โดยให้ดำเนินการตามกระบวนการ ดังต่อไปนี้

(๑) มีการใช้ข้อมูลความรู้ที่เกิดจากการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ อย่างรอบคอบ

(๒) วิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างรอบด้านทั้งในประเทศและต่างประเทศ วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและข้อจำกัด รวมทั้งความเสี่ยงของประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมของประเทศต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น

(๓) การให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งการสร้างการรับรู้ เข้าใจ และยอมรับที่จะเป็นเจ้าของยุทธศาสตร์ชาติร่วมกัน การกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาประเทศในระยะยาวตามมาตรา ๖ (๑) และ (๒) ต้องมีความชัดเจนเพื่อให้เห็นภาพในอนาคตของประเทศ โดยเป็นกรอบอย่างกว้างที่ยืดหยุ่นตามการเปลี่ยนแปลงของโลก และต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในแต่ละช่วงเวลา รวมทั้งมีการระบุตัวชี้วัดการบรรลุเป้าหมายไว้ให้ชัดเจน

มาตรา ๘ ในกระบวนการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ให้คณะกรรมการจัดให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

(๑) การรับฟังความคิดเห็นเบื้องต้นเพื่อนำมาใช้จัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ

(๒) การรับฟังความคิดเห็นเมื่อจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติด้านต่าง ๆ แล้วเสร็จเบื้องต้น เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุง

การรับฟังความคิดเห็นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องใช้วิธีการที่ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะได้โดยสะดวกและทั่วถึง และต้องมีการแสดงข้อมูลที่เพียงพอแก่การที่ประชาชนจะเข้าใจและสามารถแสดงความคิดเห็นได้ด้วย

มาตรา ๙ เมื่อคณะกรรมการดำเนินการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติเสร็จแล้ว ให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องใด ให้ส่งคืนคณะกรรมการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมตามที่เห็นสมควร แล้วส่งให้คณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

ให้คณะรัฐมนตรีนำร่างยุทธศาสตร์ชาติที่ได้รับจากคณะกรรมการหรือที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติมตามวรรคหนึ่งแล้ว เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างยุทธศาสตร์ชาติ

ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างยุทธศาสตร์ชาติและลงมติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ
ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างยุทธศาสตร์ชาติ และให้วุฒิสภาพิจารณา
ให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ชาติให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่าง
จากสภาผู้แทนราษฎร

ถ้าสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาพิจารณาร่างยุทธศาสตร์ชาติไม่แล้วเสร็จภายใน
กำหนดเวลาตามวรรคสาม ให้ถือว่าสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี ได้ให้ความเห็นชอบ
ในร่างยุทธศาสตร์ชาติที่คณะรัฐมนตรีเสนอ

ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ชาติ
ให้ร่างยุทธศาสตร์ชาติเป็นอันตกไป และให้คณะกรรมการดำเนินการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติขึ้นใหม่
หรือแก้ไขเพิ่มเติมก็ได้ ซึ่งต้องกระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่สภาผู้แทนราษฎร
หรือวุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบ โดยให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่
เว้นแต่ระยะเวลาหกสิบวันและสามสิบวันตามวรรคสาม ให้ลดเหลือสามสิบวันและสิบห้าวัน แล้วแต่กรณี
ร่างยุทธศาสตร์ชาติที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้น
ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายในยี่สิบวัน เพื่อมีพระบรมราชโองการประกาศใช้เป็นยุทธศาสตร์ชาติ

มาตรา ๑๐ เมื่อมีพระบรมราชโองการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติแล้ว
ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแต่ละด้านจัดทำแผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้
ในยุทธศาสตร์ชาติ เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี

แผนแม่บทและแผนการปฏิรูปประเทศตามกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอน
การดำเนินการปฏิรูปประเทศต้องมีความสอดคล้องกัน

แผนแม่บทที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
ให้มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น รวมทั้งการจัดทำ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเห็นว่ามีความจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติม
แผนแม่บทให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงหรือความจำเป็นของประเทศ ให้คณะกรรมการจัดทำ
ยุทธศาสตร์ชาติขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการและคณะรัฐมนตรีก่อน และเมื่อคณะกรรมการ
และคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว จึงดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมต่อไป

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการจัดทำมีการทบทวนยุทธศาสตร์ชาติทุกห้าปี
หรือในกรณีที่สถานการณ์ของโลกหรือสถานการณ์ของประเทศเปลี่ยนแปลงไปจนไม่สามารถหรือ
ไม่เหมาะสมที่จะดำเนินการตามเป้าหมายหรือยุทธศาสตร์ด้านหนึ่งด้านใดได้ หากคณะกรรมการ
เห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมยุทธศาสตร์ชาติเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว
ให้คณะกรรมการขอความเห็นชอบจากรัฐสภาก่อนดำเนินการ

เมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมยุทธศาสตร์ชาติแล้ว
ให้คณะกรรมการดำเนินการตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในหมวดนี้ และเมื่อได้แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว
ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ชาติ

หมวด ๒

คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ”
ประกอบด้วย

- (๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ
- (๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง
- (๓) ประธานวุฒิสภา เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง
- (๔) รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการคนที่สาม

(๕) ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ประธานกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และประธานสมาคมธนาคารไทย เป็นกรรมการ

(๖) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด และมีอายุไม่เกินเจ็ดสิบห้าปี ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ในด้านความมั่นคง ด้านการเมืองและการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม ด้านการศึกษา ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ด้านโครงสร้างพื้นฐาน หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ จำนวนไม่เกินสิบสี่คน

ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติมอบหมาย และรองเลขาธิการซึ่งเลขาธิการมอบหมาย เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ในการแต่งตั้งกรรมการตาม (๖) ให้คำนึงถึงความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และความหลากหลายของช่วงอายุด้วย

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการตาม (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๑๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละห้าปี

ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ (๖)
- (๔) คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย

หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี
- (๒) กำหนดวิธีการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ และการมีส่วนร่วมในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ
- (๓) เสนอความเห็นต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ
- (๔) กำกับดูแลการปฏิรูปประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ
- (๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๖ ในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการ
จัดทำยุทธศาสตร์ชาติขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะ เพื่อพิจารณาจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติในด้านต่าง ๆ
ตามที่คณะกรรมการกำหนด และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่
คณะกรรมการมอบหมาย

คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแต่ละคณะ ให้แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิ
ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนั้น จำนวนไม่เกินสิบห้าคน โดยในการแต่งตั้งให้คำนึงถึง
ความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และความหลากหลายของช่วงอายุด้วย

ในการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม
หรือภารกิจขององค์กรอิสระ ให้แต่งตั้งผู้แทนจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมหรือองค์กรอิสระ
ที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการด้วย

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติมีอำนาจ
แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ
แล้วแต่กรณี มอบหมาย

มาตรา ๑๘ การประชุมของคณะกรรมการ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ
และคณะอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในการประชุมของคณะกรรมการ ประธานกรรมการและรองประธานกรรมการ
จะมอบหมายบุคคลใดให้มาประชุมแทนไม่ได้

มาตรา ๑๙ การปฏิบัติหน้าที่และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและคณะอนุกรรมการให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติจำเป็นต้องได้ข้อมูลหรือมีการศึกษาเรื่องใด จะขอให้สำนักงานจ้างบุคคล สถาบันการศึกษา หรือสถาบันที่มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย เพื่อดำเนินการศึกษาค้นคว้าและจัดทำรายงานเรื่องดังกล่าวก็ได้
วิธีการจ้าง ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่นของบุคคลหรือสถาบันตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๑ ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ ประธานกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ กรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และอนุกรรมการตามมาตรา ๑๗ ได้รับค่าตอบแทนค่าใช้จ่าย และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๒ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และคณะอนุกรรมการ

(๒) ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลและความเห็นเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งจัดหาและพัฒนาข้อมูลเพื่อสนับสนุนงานด้านวิชาการให้แก่คณะกรรมการ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และคณะอนุกรรมการ

(๓) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและประชาชนภาคส่วนต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมตามมาตรา ๘

(๕) เผยแพร่ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บท รวมทั้งดำเนินการอื่นใดเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างแนวร่วมในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

(๖) รับผิดชอบในการดำเนินการให้มีการประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และการจัดทำรายงานตามมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๗ วรรคสอง

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะกรรมการและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติมอบหมาย

หมวด ๓

การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล

มาตรา ๒๓ ให้คณะรัฐมนตรีวางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

ข้อเสนอแนะในการวางระเบียบตามวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ ให้คณะกรรมการประสานและปรึกษากับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐขององค์กรดังกล่าวด้วย

มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการติดตามผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ให้หน่วยงานของรัฐรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวต่อสำนักงาน ภายในเวลาและตามรายการที่สำนักงานกำหนด

ให้สำนักงานจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการคณะรัฐมนตรี หัวหน้าหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง และรัฐสภาทราบภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานจากหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ รายงานดังกล่าวอย่างน้อยต้องระบุความก้าวหน้าของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติด้วย

ในกรณีมีเหตุอันควรรายงานให้รัฐสภาทราบเป็นการเฉพาะเรื่อง ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้องรายงานต่อคณะกรรมการ เพื่อให้คณะกรรมการเสนอรัฐสภาเป็นการเฉพาะเรื่องได้

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาพิจารณารายงานตามมาตรา ๒๔ แล้วเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการตามมาตรา ๒๖ วรรคสอง โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี มีมติส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณาดำเนินการกับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้นตามหน้าที่และอำนาจ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง และในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหา นั้นสั่งให้ผู้นั้นพักราชการหรือพักงาน หรือสั่งให้ออกจากราชการหรือออกจากงานไว้ก่อน หรือสั่งให้พ้นจากตำแหน่งต่อไป

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ความปรากฏต่อคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติว่าการดำเนินการใดของหน่วยงานของรัฐไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแจ้งให้หน่วยงานของรัฐนั้นทราบถึงความไม่สอดคล้อง และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุง และเมื่อหน่วยงานของรัฐดำเนินการแก้ไขปรับปรุงประการใดแล้ว ให้แจ้งให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงหรือไม่แจ้งการดำเนินการให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติทราบภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติรายงานให้คณะกรรมการทราบเพื่อพิจารณาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและสั่งการต่อไป เว้นแต่เป็นกรณีของหน่วยงานของรัฐที่เป็นองค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ หรือเป็นองค์กรอิสระหรือองค์กรอัยการ ให้แจ้งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐขององค์กรดังกล่าว เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการตามวรรคสองโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้นจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป และให้นำความในมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๗ ให้สำนักงานเผยแพร่รายงานที่ได้รับจากหน่วยงานของรัฐ และรายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปีและรายงานเป็นการเฉพาะเรื่องตามมาตรา ๒๔ ให้ประชาชนทราบทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน

เพื่อประโยชน์ในการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้สำนักงานจัดให้มีวิธีการที่ประชาชนซึ่งพบหรือเห็นว่าหน่วยงานของรัฐหน่วยใดไม่ดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท สามารถแจ้งเหตุดังกล่าวให้สำนักงานทราบได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๘ ในวาระเริ่มแรก เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามกำหนดเวลาที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ ให้การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเป็นไปตามกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๒ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(๒) ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่าง ๆ ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง

(๓) ให้ถือว่าการรับฟังความคิดเห็นที่คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ และสำนักงานได้ดำเนินการก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นการดำเนินการตามมาตรา ๘ (๑) แล้ว แต่ไม่เป็นการตัดอำนาจที่จะดำเนินการให้มีการรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติม

(๔) ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่าง ๆ จัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติเบื้องต้นให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง โดยให้ใช้ร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปีที่คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ จัดทำขึ้นมาใช้เป็นหลักในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติเบื้องต้นดังกล่าว และให้นำความเห็นหรือข้อเสนอแนะของสภาปฏิรูปแห่งชาติ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง มาประกอบการพิจารณา รวมทั้งให้คำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชนที่ได้รับตาม (๓) ด้วย

(๕) ให้สำนักงานดำเนินการให้มีการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๘ (๒) ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับยุทธศาสตร์ชาติเบื้องต้นตาม (๔)

(๖) ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่าง ๆ แก้ไขเพิ่มเติมร่างยุทธศาสตร์ชาติให้สอดคล้องกับผลการรับฟังความคิดเห็นตาม (๕) ให้แล้วเสร็จ และเสนอต่อคณะกรรมการภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่การรับฟังความคิดเห็นตาม (๕) แล้วเสร็จ

(๗) ให้คณะกรรมการพิจารณาร่างยุทธศาสตร์ชาติและเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับร่างยุทธศาสตร์ชาติจากคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

(๘) ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาร่างยุทธศาสตร์ชาติและเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับร่างยุทธศาสตร์ชาติจากคณะกรรมการ

(๙) ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ชาติ
ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างยุทธศาสตร์ชาติจากคณะรัฐมนตรี

(๑๐) ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างยุทธศาสตร์ชาติที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ให้ความเห็นชอบแล้วขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างยุทธศาสตร์ชาติ
จากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ในกรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติสิ้นสุดลงก่อนที่คณะรัฐมนตรีจะเสนอร่าง
ยุทธศาสตร์ชาติตาม (๘) ให้คณะรัฐมนตรีเสนอร่างยุทธศาสตร์ชาติที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว
ตาม (๘) ต่อวุฒิสภากภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อรัฐสภา เพื่อให้วุฒิสภา
พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ชาติให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ
ร่างยุทธศาสตร์ชาติจากคณะรัฐมนตรี

ในกรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติสิ้นสุดลงก่อนการพิจารณาให้ความเห็นชอบ
ร่างยุทธศาสตร์ชาติตาม (๙) จะแล้วเสร็จ ให้วุฒิสภาเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ชาติ
ต่อไปให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่เหลืออยู่ และในกรณีที่จำเป็นอาจขยายระยะเวลาอีกได้
แต่ต้องไม่เกินสิบวัน

เมื่อวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ชาติตามวรรคสองหรือวรรคสามแล้ว
ให้นายกรัฐมนตรีดำเนินการตาม (๑๐) ต่อไป

มาตรา ๒๙ ในระหว่างอายุของวุฒิสภาดำเนินการตามมาตรา ๒๖๙ (๔) ของรัฐธรรมนูญ
ในกรณีที่การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท
เป็นผลจากมติคณะรัฐมนตรี หรือเป็นการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีโดยตรง ให้คณะกรรมการ
จัดทำยุทธศาสตร์ชาติแจ้งให้คณะกรรมการและวุฒิสภาทราบ และให้วุฒิสภาดำเนินการตาม
มาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่วุฒิสภาเห็นว่ากรณีเป็นปัญหาว่ามติของคณะรัฐมนตรี
หรือการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ให้วุฒิสภา
มีมติเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยโดยเร็ว หากศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติของคณะรัฐมนตรี
หรือการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้คณะกรรมการ
จัดทำยุทธศาสตร์ชาติส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการ
ตามหน้าที่และอำนาจโดยเร็ว ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
พิจารณาและมีมติให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการจัดทำ
ยุทธศาสตร์ชาติ โดยให้ฟังข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายตามที่ปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่มาตรา ๖๕ ของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช บัญญัติให้ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดัน ร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยการจัดทำ การกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลาที่จะบรรลุเป้าหมาย และสาระที่พึงมีในยุทธศาสตร์ชาติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งกฎหมาย ดังกล่าวต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วน อย่างทั่วถึงด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๒.๑ กำหนดให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ

กำหนดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่ายี่สิบปี เพื่อใช้เป็นกรอบในการ จัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน (ร่างมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง)

๒.๒ ความสอดคล้องของยุทธศาสตร์ชาติกับการดำเนินการปฏิรูปประเทศ

กำหนดให้การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติต้องคำนึงถึงเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ (ร่างมาตรา ๗) และแผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ที่จัดทำขึ้นตามร่างพระราชบัญญัตินี้กับแผนการปฏิรูปประเทศตามกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอน การดำเนินการปฏิรูปประเทศต้องมีความสอดคล้องกัน (ร่างมาตรา ๑๐) โดยให้คณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ชาติกำกับดูแลการปฏิรูปประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (ร่างมาตรา ๑๕ (๔)) ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศมีความสอดคล้องและเป็นไป ในทิศทางเดียวกัน

๒.๓ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

กำหนดให้มีคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ประกอบด้วยประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา และรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานคนที่หนึ่ง รองประธานคนที่สอง และรองประธานคนที่สาม ตามลำดับ ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ประธานกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรรมการโดยตำแหน่งที่มาจากองค์กรวิชาชีพ ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ ที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งขึ้นจำนวนไม่เกินสิบสี่คน ซึ่งในการแต่งตั้งให้คำนึงถึงความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและความหลากหลายของช่วงอายุ (ร่างมาตรา ๑๒) โดยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละห้าปี (ร่างมาตรา ๑๓) และเพื่อให้การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเกิดขึ้นจากความเห็นที่หลากหลายของบุคคลผู้มีความชำนาญเฉพาะด้าน จึงกำหนดให้มีคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะ ซึ่งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ จำนวนไม่เกินสิบห้าคน โดยคำนึงถึงความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายของช่วงอายุ และในการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมหรือภารกิจขององค์กรอิสระ ให้แต่งตั้งผู้แทนจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมหรือองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการด้วย (ร่างมาตรา ๑๖) สำหรับการทำหน้าที่และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติกำหนด (ร่างมาตรา ๑๙) ทั้งนี้ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ (ร่างมาตรา ๒๒)

๒.๔ สารที่พึงมีในยุทธศาสตร์ชาติ

กำหนดให้ยุทธศาสตร์ชาติอย่างน้อยต้องประกอบด้วยวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศ เป้าหมายการพัฒนาประเทศในระยะยาว กำหนดระยะเวลาที่ต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ตัวชี้วัดการบรรลุเป้าหมาย และยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ โดยเป้าหมายการพัฒนาประเทศนั้นอย่างน้อยต้องมีเป้าหมายในด้านความมั่นคงของประเทศ ด้านคุณภาพและความเป็นอยู่ของประชาชน และด้านบทบาทของรัฐที่มีต่อประชาชน (ร่างมาตรา ๖)

๒.๕ วิธีการและระยะเวลาการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

กำหนดกรอบในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติให้ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์แห่งชาติ ความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล และเป้าหมายการปฏิรูปประเทศตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ โดยใช้ข้อมูลความรู้ที่เกิดจากการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ อย่างรอบคอบ วิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และการให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย การจัดทำ รวมทั้งการสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และยอมรับที่จะเป็นเจ้าของยุทธศาสตร์ชาติร่วมกัน (ร่างมาตรา ๗) โดยวิธีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาตินั้น ให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติขึ้นเพื่อดำเนินการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติด้านต่าง ๆ (ร่างมาตรา ๑๖) ก่อนเสนอให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติพิจารณาและเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ก่อนเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบตามลำดับ เมื่อรัฐสภา

ได้ให้ความเห็นชอบแล้วให้นายกรัฐมนตรีนำร่างยุทธศาสตร์ชาติที่ได้รับความเห็นชอบนั้นขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมเพื่อมีพระบรมราชโองการประกาศใช้เป็นยุทธศาสตร์ชาติต่อไป โดยประกาศพระบรมราชโองการนั้นให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๕ วรรคสอง และร่างมาตรา ๙) ทั้งนี้ การดำเนินการในแต่ละขั้นตอนจะต้องเป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

๒.๖ สภาพบังคับของยุทธศาสตร์ชาติ

คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ โดยการกำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และแผนอื่นใด ตลอดจนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยคณะรัฐมนตรีมีหน้าที่กำกับดูแลและสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐในการดำเนินการดังกล่าวด้วย ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเป็นองค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระหรือองค์กรอัยการ การกำกับดูแลให้ใช้วิธีการประสาน การปรึกษา หรือเสนอแนะต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐขององค์กรดังกล่าว (ร่างมาตรา ๕ วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า)

๒.๗ หลักเกณฑ์การแก้ไขเพิ่มเติมยุทธศาสตร์ชาติ

ให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติจัดให้มีการทบทวนยุทธศาสตร์ชาติทุกห้าปี หรือในกรณีที่สถานการณ์ของโลกหรือสถานการณ์ของประเทศเปลี่ยนแปลงไปจนไม่สามารถหรือไม่เหมาะสมที่จะดำเนินการตามเป้าหมายหรือยุทธศาสตร์ด้านหนึ่งด้านใดได้ โดยในการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติจะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาก่อน และเมื่อได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมยุทธศาสตร์ชาติตามกระบวนการที่กฎหมายกำหนดก็ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ชาติที่ใช้บังคับอยู่ (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๘ แผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

เมื่อมีพระบรมราชโองการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติแล้วได้กำหนดให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแต่ละด้านต้องจัดทำแผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ โดยเสนอให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบก่อนประกาศในราชกิจจานุเบกษาและบังคับใช้ต่อไป ในกรณีที่คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเห็นว่ามีจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมแผนแม่บทที่ได้มีการประกาศใช้แล้วนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงหรือความจำเป็นของประเทศ กำหนดให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะรัฐมนตรีก่อนดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมต่อไป (ร่างมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง และวรรคสี่)

๒.๙ สภาพบังคับของแผนแม่บท

กำหนดให้แผนแม่บทที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนแม่บทนั้น รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทดังกล่าวด้วย (ร่างมาตรา ๑๐ วรรคสาม)

๒.๑๐ หลักเกณฑ์การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล

กำหนดหลักเกณฑ์การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล โดยให้คณะรัฐมนตรีวางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ โดยข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ

ฝ่ายตุลาการ องค์การอิสระ หรือองค์กรอัยการ ให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติประสานและปรึกษากับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐขององค์กรดังกล่าวด้วย (ร่างมาตรา ๒๓) ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องรายงานผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติภายในเวลาและตามรายการที่สำนักงานกำหนด เพื่อจัดทำเป็นรายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำปีเสนอคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี และแจ้งให้หน่วยงานของรัฐตามร่างมาตรา ๒๓ วรรคสอง ทราบด้วย โดยรายงานดังกล่าวให้เสนอต่อรัฐสภาเพื่อทราบต่อไป โดยในกรณีที่มีเหตุอันควรรายงานให้รัฐสภาทราบเป็นการเฉพาะเรื่อง ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้องรายงานต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเพื่อเสนอรัฐสภาเป็นการเฉพาะเรื่องได้ (ร่างมาตรา ๒๔)

๒.๑๑ มาตรการในกรณีมีการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ หรือแผนแม่บท

กำหนดมาตรการในเรื่องนี้โดยแบ่งออกเป็นสองกรณี คือ กรณีที่หนึ่ง เมื่อสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี พิจารณารายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำปีหรือรายงานเฉพาะเรื่องที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอแล้วเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการตามร่างมาตรา ๒๖ วรรคสอง โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้สภานั้นมีมติส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี และหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูลให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาสั่งให้ผู้นั้นพักราชการหรือพักงาน หรือสั่งให้ออกจากราชการหรือออกจากงานไว้ก่อน หรือสั่งให้พ้นจากตำแหน่งต่อไป (ร่างมาตรา ๒๕) และกรณีที่สอง เมื่อปรากฏต่อคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติว่า มีการดำเนินการใดของหน่วยงานของรัฐที่ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐนั้นทราบถึงความไม่สอดคล้องและข้อเสนอในการแก้ไขปรับปรุง หากหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงหรือไม่แจ้งผลการดำเนินการภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติรายงานต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติทราบเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ หรือแจ้งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เป็นองค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์การอิสระ หรือองค์กรอัยการ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป ถ้าหากหน่วยงานของรัฐนั้นไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ถือว่าเป็นการจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป (ร่างมาตรา ๒๖)

๒.๑๒ การมีส่วนร่วมของประชาชน

กำหนดกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยกำหนดให้ในกระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติต้องให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งการสร้างการรับรู้ เข้าใจ และยอมรับที่จะเป็นเจ้าของยุทธศาสตร์ชาติร่วมกัน (ร่างมาตรา ๗ (๓)) โดยคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อนำมาใช้จัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติและเมื่อจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติด้านต่าง ๆ แล้วเสร็จตามวิธีการที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติกำหนดซึ่งต้องใช้วิธีการที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้สะดวกและทั่วถึงรวมทั้งวิธีการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และต้องแสดงข้อมูลที่เพียงพอแก่การที่ประชาชนจะเข้าใจและสามารถแสดงความคิดเห็นได้ด้วย (ร่างมาตรา ๘) สำหรับในขั้นตอน

การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เผยแพร่รายงานที่ได้รับจากหน่วยงานของรัฐ รายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปี และรายงานเป็นการเฉพาะเรื่องตามร่างมาตรา ๒๔ ให้ประชาชนทราบทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน รวมทั้งจัดให้มีวิธีการที่ประชาชนซึ่งพบหรือเห็นว่าหน่วยงานของรัฐดำเนินการไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท สามารถแจ้งเหตุดังกล่าวให้สำนักงานทราบได้โดยสะดวกและรวดเร็ว (ร่างมาตรา ๒๗)

๒.๑๓ บทเฉพาะกาล

กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับการดำเนินการในวาระเริ่มแรก ทั้งในส่วนการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้การดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเป็นไปตามกำหนดเวลาที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗๕ ของร่างรัฐธรรมนูญ (ร่างมาตรา ๒๘) และกำหนดให้ในระหว่างอายุของวุฒิสภามาตรา ๒๖๙ (๔) ของร่างรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐดำเนินการไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บทซึ่งเป็นผลมาจากมติคณะรัฐมนตรีหรือเป็นการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีโดยตรง ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแจ้งให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและวุฒิสภาทราบ เพื่อให้วุฒิสภาดำเนินการตามมาตรา ๒๗๐ ของร่างรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่มีประเด็นปัญหาว่ามติคณะรัฐมนตรีหรือการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีนั้นเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ให้วุฒิสภาเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยโดยเร็ว หากศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติคณะรัฐมนตรีหรือการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป โดยให้ฟังข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายตามที่ปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ (ร่างมาตรา ๒๙)

หนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๒๕๙๖
ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง เอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการ
ตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.

ความที่สด
ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๕๖

(๑๙)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขที่..... 3966
วันที่..... 12 เม.ย. 2560
เวลา..... 15.59 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง เอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ความที่สด ที่ สว(สนช) ๐๐๐๓/๑๘๔๑ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) ในเรื่องนี้ และเอกสารประกอบ

ตามที่ได้ขอให้จัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ของร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. เพื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นำมาใช้ประกอบในขั้นตอนของกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังกล่าว ให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญต่อไป นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ส่งหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) ของร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ พร้อมเอกสารประกอบ มาเพื่อประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อขอได้โปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิระวิลาส)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่..... ๑๑๐/๒๕๖๐
วันที่..... ๑๒ / เม.ย. / ๖๐
เวลา..... ๑๖.๕๗ น.

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่..... ๒๐ / ๑๒ / เม.ย. / ๖๐
วันที่..... ๑๒ / เม.ย. / ๖๐
เวลา..... ๑๖.๕๗ น.
สำนักการประชุม

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๔ (อมรลักษณ์)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (BO_309/ส)

หนังสือ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๔/๙๒ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน
๒๕๖๐ เรื่อง ขอให้จัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๓๗ วรรคสอง
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.และร่างพระราชบัญญัติ
แผนและขั้นตอนการ ดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.

ที่ นร ๐๕๐๔/๑๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๑ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอให้จัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างอิง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๒๕๙๕ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐

- สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) คำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) ของร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.
(๒) คำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) ของร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ของร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. มาถึงสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี นั้น

บัดนี้ สำนักงานฯ ได้ดำเนินการแล้ว ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) และ (๒)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดิศทัต โทตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน
ฝ่ายกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน
โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖ - ๙ ต่อ ๑๖๖๖ (นายอรรถสิทธิ์ธา)
โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๕๘
www.krisdika.go.th
www.lawreform.go.th

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.

๑. ในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)) ได้นำข้อมูลและผลการรับฟังความคิดเห็นดังต่อไปนี้ มาใช้ประกอบการพิจารณา

๑.๑ สรุปผลการสัมมนา เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติกับการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน ที่จัดโดยคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน สภาปฏิรูปแห่งชาติ (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๑)

๑.๒ รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เรื่อง “การจัดทำ การกำหนด และการขับเคลื่อนกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ” และร่างพระราชบัญญัติยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ซึ่งสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้มีมติให้ความเห็นชอบ และได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๒)

๒. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือขอให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในชั้นการให้ความเห็นชอบหลักการของร่างฯ โดยคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐได้มีความเห็นและข้อสังเกต ดังต่อไปนี้

๒.๑ กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ และสำนักงานอัยการสูงสุด เห็นชอบหลักการของร่างฯ โดยไม่มีความเห็นหรือข้อสังเกตเพิ่มเติม

๒.๒ คณะรัฐมนตรีมีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) การกำหนดคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและกรรมการปฏิรูปในคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน สมควรกำหนดให้มีอายุไม่เกินเจ็ดสิบห้าปีบริบูรณ์

(๒) องค์ประกอบของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติหรือคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน ควรเพิ่มเติมให้มีกรรมการโดยตำแหน่งซึ่งมาจากข้าราชการที่มาจากหน่วยงานด้านความมั่นคงในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และให้มีข้าราชการหรือบุคลากรภาครัฐเข้ามามีส่วนร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนปฏิรูปประเทศด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมยิ่งขึ้น

(๓) การกำหนดองค์ประกอบของแผนการปฏิรูปประเทศควรพิจารณาให้สามารถปฏิบัติได้และเกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างแท้จริง

(๔) คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน ต้องมีการดำเนินการที่มีความเชื่อมโยงกันและมีความครอบคลุมและชัดเจนเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนปฏิรูปประเทศที่ได้ดำเนินการมาก่อนกฎหมายทั้งสองฉบับมีผลใช้บังคับ รวมทั้งควรนำความเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ เช่น คณะกรรมการเตรียมการยุทธศาสตร์ชาติ มาพิจารณาด้วย เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

(๕) เมื่อมีการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติไปแล้วระยะหนึ่ง ควรมีการประเมินผลการดำเนินการควบคู่กับการพิจารณาปัจจัยแวดล้อมที่อาจเปลี่ยนแปลงไปเป็นระยะๆ เพื่อนำยุทธศาสตร์ชาติมาพิจารณาทบทวนให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๒.๓ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี มีความเห็นเพิ่มเติมว่า ในการจัดหน่วยงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ควรมีการจัดให้สอดคล้องรับกับการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) ที่จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๖๐ โดยควรให้ครอบคลุมทั้ง ๕ ส่วน ดังนี้

- (๑) การบริหารงานเชิงยุทธศาสตร์
- (๒) การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี
- (๓) การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
- (๔) การดำเนินการเรื่องความสามัคคีปรองดอง
- (๕) การกำกับดูแลด้านงบประมาณอย่างบูรณาการ

๒.๔ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) ควรสร้างความเข้าใจให้กับหน่วยงานของรัฐและสาธารณชนเกี่ยวกับลักษณะของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศให้ชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจผิดและนำไปแปลงสู่การปฏิบัติได้ รวมถึงนำเสนอความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูป แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล รวมถึงกรอบการจัดสรรงบประมาณประจำปี แผนปฏิบัติราชการ และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกระทรวงและกรม และแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด แผนอำเภอ แผนท้องถิ่น/ชุมชน

(๒) ควรเร่งพัฒนาระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปในรูปแบบของการติดตามประเมินผลการบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศ สามารถติดตามประเมินผลการดำเนินงานที่เชื่อมโยงกับแผนในระดับอื่นๆ ได้ เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานที่แสดงถึงผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของการดำเนินงาน มุ่งประเมินผลเชิงบูรณาการในทุกมิติ ตั้งแต่ประเด็นการพัฒนา (Agenda) ภารกิจ (Function) และพื้นที่ (Area) และเป็นการติดตามประเมินผลยุทธศาสตร์ตั้งแต่ก่อน-ระหว่าง-หลังการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่การรายงานผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปได้ตามที่ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ กำหนด นำไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานในระยะต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) ควรเตรียมความพร้อมในการจัดกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนจากภาคส่วนต่าง ๆ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ทั้งในขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็นในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. และในขั้นตอนของการรับฟังความคิดเห็นในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูป โดยจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนด้วยวิธีการที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้สะดวกและทั่วถึง และต้องแสดงข้อมูลที่เพียงพอแก่การที่ประชาชนจะเข้าใจและสามารถแสดงความคิดเห็นได้ด้วย

สรุปการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

พ.ศ.

(๔) ควรให้ สศช. แก่ไขพระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๑ ให้สอดคล้องกับภารกิจงานด้านการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติตามที่ได้รับมอบหมาย โดยปรับบทบาทให้เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักในการวางแผนที่สามารถขึ้นนำการพัฒนาได้ในทุกระดับ เป็นหน่วยงานขับเคลื่อนการพัฒนาระดับประเทศ ที่เชื่อมโยงภาค เมือง และชุมชน ประสานบูรณาการระหว่างหน่วยงานราชการ และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศให้แก่ประชาชน มีประสิทธิภาพสูงในการติดตามและประเมินผลตั้งแต่ระดับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ไปจนถึงระดับปฏิบัติและระดับพื้นที่ และสามารถประสานให้หน่วยงานรัฐปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายและแนวทางของแผนการปฏิรูปและยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๕ สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ มีความเห็นเพิ่มเติมว่า เป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างน้อยต้องมีเป้าหมายในด้านความมั่นคงของประเทศและการให้ความสำคัญกับการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ ให้สอดคล้องและสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๖ สำนักงบประมาณ มีความเห็นเพิ่มเติมว่า สมควรให้มีการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. มาตรา ๗ (๔) จาก “วงเงินงบประมาณ” เป็น “วงเงินงบประมาณครอบคลุมทุกแหล่งเงิน” เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๓ ของร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ที่บัญญัติ “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานที่เป็นของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือในรูปแบบอื่นใด ...”

๒.๗ สำนักงานศาลยุติธรรม มีข้อสังเกตว่า ในการกำหนดสภาพบังคับของแผนการปฏิรูปประเทศและสภาพบังคับของยุทธศาสตร์ชาติ ที่กำหนดให้องค์กรฝ่ายตุลาการมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศและให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ โดยองค์กรฝ่ายตุลาการไม่ได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาแผนการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ ดังกล่าว อันอาจทำให้แผนการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติส่งผลกระทบต่อความเป็นอิสระในองค์กรฝ่ายตุลาการ ทั้งในส่วนของ การพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการภายในองค์กร ดังนั้น ควรกำหนดให้องค์กรฝ่ายตุลาการมีส่วนร่วมในการพิจารณาแผนการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรฝ่ายตุลาการ ดังนี้

แนวทางที่ ๑ ให้องค์กรฝ่ายตุลาการร่วมกันจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรฝ่ายตุลาการ นำเสนอคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ เพื่อพิจารณารวมเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศต่อไป

แนวทางที่ ๒ ให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศนำยุทธศาสตร์ ข้อเสนอแนะ แนวทางหรือแผนการปฏิรูปประเทศในส่วนขององค์กรฝ่ายตุลาการ ซึ่งได้รับข้อมูลจากองค์กรฝ่ายตุลาการแต่ละศาลเป็นหลัก ในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรฝ่ายตุลาการต่อไป

๒.๘ กระทรวงมหาดไทย มีข้อสังเกตส่งมาภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติว่า ร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ควรกำหนดให้

องค์ประกอบของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศมีข้าราชการเป็นกรรมการโดยตำแหน่งหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีจำนวนตามความเหมาะสมและความเกี่ยวข้องกับการปฏิรูปในแต่ละด้าน เพื่อให้การปฏิรูปประเทศเกิดการบูรณาการจากทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง

๒.๔ กระทรวงยุติธรรม มีข้อสังเกตส่งมาภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติดังนี้

(๑) มาตรา ๑๔ ของร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ กำหนดองค์ประกอบของกรรมการปฏิรูปซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนองค์กรภาคเอกชนหรือภาคประชาสังคมที่มีความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ ซึ่งเมื่อพิจารณาโครงสร้างการดำเนินงานและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการแล้วจะเห็นว่า คณะกรรมการมีความสำคัญในการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ อย่างมาก แต่อย่างไรก็ดี ร่างพระราชบัญญัตินี้มิได้บัญญัติถึงกระบวนการสรรหา การได้มาของบุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้าใกล้กลไกการมีอยู่ของคณะกรรมการและมีส่วนร่วมหรือโอกาสในการร่วมกันปฏิรูปประเทศ จึงเห็นควรที่จะได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการได้มาซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ทั้งในส่วนคุณสมบัติ หลักการสรรหา หรือกระบวนการได้มาของกรรมการไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้หรือกำหนดขึ้นในกฎหมายลำดับรอง

(๒) มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ ของร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. กำหนดมาตรการในกรณีมีการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท แบ่งออกเป็นสองกรณี ได้แก่ กรณีที่หนึ่ง สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาพิจารณารายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำปีแล้วเห็นว่า หน่วยงานของรัฐไม่ได้ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท ให้สถานนั้นมีมติส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเห็นว่าข้อกล่าวหาไม่มูล ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาสั่งให้ผู้นั้นพักราชการหรือพักงาน หรือสั่งให้ออกจากราชการ หรือออกจากงานไว้ก่อน หรือสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง และกรณีที่สอง เมื่อปรากฏต่อคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติว่า หน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท ให้แจ้งต่อหน่วยงานนั้นทราบถึงความไม่สอดคล้องและข้อเสนอในการแก้ไขปรับปรุง หากหน่วยงานไม่แก้ไขปรับปรุงหรือไม่แจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ รายงานต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ หรือแจ้งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐพิจารณาดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ต่อไป หากหน่วยงานของรัฐนั้นไม่ดำเนินการ ให้ถือว่าเป็นการจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมาย และให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติแจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการต่อไป ซึ่งเงื่อนไขในการส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งสองกรณียังกล่าวมานั้น ยังไม่มีกลไกเพียงพอและเหมาะสมในการตรวจสอบกลั่นกรองการดำเนินการของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐว่าเป็นการจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ได้สวนและวินิจฉัยกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกันเท่านั้น โดยมีบทกำหนดโทษตามประมวลกฎหมายอาญาเท่านั้น ดังนั้น การกำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีความผิดและโทษตามพระราชบัญญัตินี้ จึงไม่สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ นอกจากนี้ มาตรการดังกล่าวยังเป็นมาตรการที่ไม่ได้สัดส่วน เนื่องจากความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บทต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ อาทิ งบประมาณ บุคลากร เทคโนโลยีสารสนเทศ สถานการณ์ของโลกหรือสถานการณ์ของประเทศและบริบทของสังคม อีกหลายประการประกอบด้วย ซึ่งควรได้พิจารณาให้รอบคอบ

๒.๑๐ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้แจ้งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ส่งมาภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ ดังนี้

(๑) กรณีตามมาตรา ๒๕ ที่ระบุให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการกับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐให้แล้วเสร็จภายในกรอบระยะเวลาหนึ่งปี และมาตรา ๒๙ ที่ระบุให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาและมีมติให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาตินั้น เห็นว่า กรอบระยะเวลาดังกล่าว ควรมีความยืดหยุ่น ไม่ควรมีสภาพบังคับเด็ดขาด และสมควรกำหนดกรอบการขยายระยะเวลาดังกล่าวตามความยากง่ายหรือความซับซ้อนของคดีด้วย

(๒) กรณีตามมาตรา ๒๖ ที่ระบุว่า ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการตามวรรคสองโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐจงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น เห็นว่า บทบัญญัติดังกล่าวไม่ชัดเจนว่ามีสภาพบังคับในทางวินัย ทางอาญา หรือทั้งทางวินัยและทางอาญา เนื่องจากการกระทำที่เป็นความผิดทางอาญา จะต้องมียุติการประกอบเกี่ยวกับเจตนาของผู้กระทำผิด ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดปัญหาในการตีความ จึงเห็นสมควรกำหนดขอบเขตหรือความหมายของคำว่า “โดยไม่มีเหตุอันสมควร” ไว้ให้ชัดเจน และควรที่จะกำหนดข้อยกเว้นความรับผิดดังกล่าวในกรณีที่การไม่ดำเนินการนั้นเกิดจากเหตุสุดวิสัย

(๓) กรณีตามมาตรา ๒๙ ที่ระบุให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยว่า มติของคณะรัฐมนตรีหรือการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยให้ฟังข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายตามที่ปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญนั้น เห็นว่า บทบัญญัติมาตราดังกล่าวไม่สมควรที่จะกระทบต่อความเป็นอิสระของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะไต่สวนและวินิจฉัยตามที่รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนด

๓. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)) ได้พิจารณาความเห็นและข้อสังเกตดังกล่าวแล้ว ได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมร่างฯ ในแต่ละประเด็นสรุปได้ดังนี้

๓.๑ ร่างมาตรา ๑๑ (การแก้ไขเพิ่มเติมยุทธศาสตร์ชาติ) ได้แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการทบทวนยุทธศาสตร์ชาติตามรอบระยะเวลาในร่างมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง โดยกำหนดให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติจัดให้มีการทบทวนยุทธศาสตร์ชาติทุกห้าปี เพื่อให้เป็นไปตามข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีที่เห็นว่าควรมีการทบทวนยุทธศาสตร์ชาติเมื่อมีการดำเนินการไประยะหนึ่งแล้ว

๓.๒ ร่างมาตรา ๑๒ (องค์ประกอบและคุณสมบัติของกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ) ได้แก้ไของค์ประกอบของกรรมการยุทธศาสตร์ชาติให้มีรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการคนที่สาม และให้มีกรรมการโดยตำแหน่งซึ่งมาจากข้าราชการที่มาจากหน่วยงานด้านความมั่นคง รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติของกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติให้มีอายุไม่เกินเจ็ดสิบห้าปี โดยกำหนดให้การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว ให้คำนึงถึงความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และความหลากหลายของช่วงอายุด้วย เพื่อให้เกิดความเหมาะสมยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ตามข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี

๓.๓ ร่างมาตรา ๑๕ (หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ) เพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในการกำกับดูแลการปฏิรูปประเทศ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้มีความเชื่อมโยงระหว่างคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน ตามข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี

๓.๔ ร่างมาตรา ๑๖ (การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ) เพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม หรือภารกิจขององค์กรอิสระ ให้แต่งตั้งผู้แทนจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมหรือองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการด้วย เพื่อให้องค์กรฝ่ายตุลาการและองค์กรอิสระเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณายุทธศาสตร์ชาติดังกล่าว ทั้งนี้ ตามข้อสังเกตของสำนักงานศาลยุติธรรม

๓.๕ ร่างมาตรา ๒๘ (บทเฉพาะกาล) แก้ไขเพิ่มเติมบทเฉพาะกาล โดยได้เพิ่มให้มีการนำความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดองมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติในวาระเริ่มแรก ตามข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี

"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่า ยี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการ ตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปแห่งชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณา ก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรา นี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)